
**Kombinované
chladničky**

Rychle do chladku

**Švestková
povidla**

Sladká tradice

Pračky

Máchání
s rezervami

**Letní
pneumatiky**

Aby vás auto
poslouchalo

**Blue-Ray
přehrávače**

Dokonalý obraz
a zvuk?

89 Kč

Blu-ray v kurzu

Nájemní vztahy?

Pomůžeme, poradíme

Nájemní smlouvu má v České republice téměř 1,4 milionu domácností, zdaleka ne každý nájemník se ale vyzná v právech a povinnostech, které z nájemního bydlení vyplývají. Proto jsme se v loňském roce zaměřili na zmapování situace a přinášíme vám specializovanou stránku www.dtest.cz/najmy. Co na ní najdete?

■ Specializované články

Každý článek se věnuje jedné oblasti spojené s nájemním bydlením a srozumitelně představuje právní úpravu dané problematiky. Dozvíte se z něj, co ze zákonem daných pravidel vyplývá pro nájemce i pronajímatele.

■ Interaktivní vzory smluv a dopisů

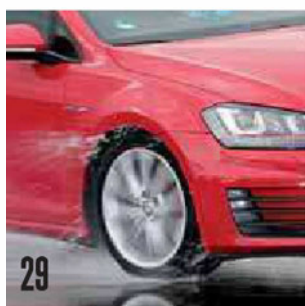
Díky interaktivním formulářům si můžete přímo na naší internetové stránce vytvořit smlouvu o nájmu bytu, výpověď nájmu nebo třeba žádost o slevu z nájemného. Následně si dokument vytisknete či vyexportujete do PDF a je připraven k použití.

■ Brožura Jak na nájem bytu

Nejčastěji řešené otázky spojené s nájemním bydlením shrnuje a zodpovídá praktická brožura Jak na nájem bytu. Můžete si ji zdarma stáhnout na úvodní záložce stránky www.dtest.cz/najmy.

S dotazy a problémy z oblasti nájemních vztahů se můžete obracet na naši poradnu na čísle 299 149 009. Poradíme vám s nájemními smlouvami, potížemi při užívání bytu i dalšími věcmi.

**d
Test**

XXIII. ročník

3. vydání měsíčníku dTest připravili:

Hana Hoffmannová, Jan Hrouda, Ondřej Jánoška, Olga Šiesingrová, Michal Mikoláš, Jana Šulcová, Jan Maryška, Lukáš Zelený, Miloš Borovička, Martin Vágner, neoznačené fotografie Petr Neubert a archiv časopisu, Jiří Novák (ilustrace).

dTest, o.p.s. (IČ: 45770760)

se sídlem Černomořská 419/10, 101 00 Praha 10-Vršovice.

Šéfredaktorka: Hana Hoffmannová. Vedoucí testování: Jan Hrouda.

Grafická úprava a zlom: Akcent s. r. o.

Grafický koncept a layout: Side2

Informace o předplatném podá a objednávky přijímá dTest,

tel.: 241 404 922, e-mail: dtest@dtest.cz.

Distribuce: PNS a.s. Správa distribuce: STRAPER s.r.o.

dTest je zahrnut v monitoringu médií Anopress IT. Přetisk zapovězen.

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha

č. 3105/1994.

MK ČR E 6876 Na titulní straně použita ilustrační foto.

ISSN 1210-731X

Toto vydání vychází 3. 3. 2016

© dTest, o.p.s., Praha

Obsah

Testy

Kombinované chladničky

Rychle do chladku
8

Švestková povidla

Sladká tradice
16

Pračky

Máchání s rezervami
22

Letní pneumatiky

Aby vás auto poslouchalo
29

Blu-ray přehrávače

Dokonalý obraz a zvuk?
36

Informační servis

Spotřebitel ve světě

6

Snídaně z krabice

42

Aukce dodavatelů energií má vítěze

50

Píšete nám

4

Novinky

5

Finance

Mobilní tarify

46

Právo

Reklamace vyúčtování služeb a řešení sporu s operátory

48

Milí čtenáři

Už to není, co bývalo. Tento povzdech, který jsme si zvykli považovat za skoro úsměvné klišé, získává v poslední době až nepříjemně aktuální obsah. Nelze si totiž nevšimnout, jak se stále snižuje životnost zboží. Zatímco našim rodičům sloužil jeden spotřebič často celá desetiletí, my dnes pořizujeme nový už po pár letech.

Čas od času nám píšete, že jste si koupili výrobek podle našeho testu a on se chvíli po záruce porouchal. Žádáte nás, abychom se při testování zaměřili i na spolehlivost a životnost výrobků. Věřte, že snižující se životnost spotřebního zboží nám vadí úplně stejně. Prověřovali bychom ji rádi, ale aby to mělo dobrou vypovídací hodnotu, musely by se nechat po dlouhou dobu pracovat pod dohledem odborníků desítky kusů od každého modelu. I kdybychom našli laboratoř, která by na to měla dostatečné prostorové a časové kapacity, cena takového testu by byla astronomická a jeho výsledky by byly k dispozici v době, kdy už většina zkoušených modelů nejspíš ani nebude v prodeji.

Jinou možností, jak získat informace o spolehlivosti a životnosti výrobků, je zeptat se na zkušenosti samotných spotřebitelů. Před pár lety jsme proto oslovili naše předplatitele s nabídkou účasti v pravidelných dotazníkových šetřeních na toto téma. I když díky tomu máme panel několika tisíc dobrovolníků, kteří na naše otázky odpovídají, málokdy se nám podaří získat reprezentativní množství odpovědí ke všem značkám, druhům a rokům výroby spotřebičů, abychom mohli výsledky publikovat. Podobný problém mají i naše partnerské zahraniční organizace, proto jsme se rozhodli realizovat společné dotazníkové průzkumy v celé Evropě. Věříme, že vám budeme moci brzy nabídnout první výsledky.

Hana Hoffmannová

Na adresu dtest@dtest.cz nám každý den chodí desítky e-mailů s vašimi podněty, dotazy a názory na časopis dTest a na informace, které v něm publikujeme. Všechny si velmi vážíme a na všechny se snažíme v rámci našich možností reagovat. V této rubrice vám přinášíme odpovědi na ty nejzajímavější nebo nejčastěji se opakující.

Údaje v tabulce

Nerozumím tomu, proč celkové hodnocení neodpovídá váženému průměru hodnocení dílčích kategorií. Když jsem si to přepočítal podle údajů o váze jednotlivých podkategorií, tak jsem dospěl k lepšímu celkovému hodnocení. Jak je to možné?

Jan K.

U některých testů jsou nastaveny tzv. limitující faktory, které mohou negativně ovlivnit celkové hodnocení. To pak nemusí odpovídat váženému průměru dílčích zkoušek. Limity jsou aplikovány zejména při špatných výsledcích klíčových zkoušek, v testech bezpečnosti nebo škodlivých látek. Pokud například dětská autosedadla není bezpečná nebo obsahuje nežádoucí chemické látky, nemůže mít dobré hodnocení, i když by v ostatních parametrech byla bezchybná.

Budete testovat léky?

Nemáte chuť podívat se do lékáren? Podle mého názoru je tam zákazník dost v nevýhodě...

Jiří H.

Chuť prozkoumat léky by nám nechyběla, ale léčiva jsou specifickým druhem výrobků, který podléhá jinému systému kontroly než ostatní spotřební zboží. A nutno dodat, že velmi přísné státní kontroly, vykonávané Státním ústavem pro kontrolu léčiv (SÚKL). Ten dohlíží nejen na průběh klinických studií a testování účinnosti nových léků, ale také na výrobu, dovoz a prodej léků již schválených. Kvalitu a bezpečnost léčivých přípravků sleduje SÚKL pravidelně po celou dobu, kdy je lék na trhu.

Co ale aspoň trochu prozkoumat můžeme, jsou doplňky stravy. Pro ně platí zcela odlišná pravidla než pro léčivé přípravky. Legislativně jde o potraviny, které nejsou určeny k léčbě a dokonce ani k prevenci onemocnění. Jejich účelem je pouze doplnění běžné stravy spotřebitele na úroveň příznivě ovlivňující jeho zdravotní stav. Vyžaduje se od nich, aby byly vyrobeny v souladu s požadavky platných právních předpisů, ale účinky uváděné výrobcem nejsou nikým ověřovány. Ověřovat je nemůžeme ani my, na to by byla potřeba dlouholeté studie prováděné pod lékařským dohledem na desítkách dobrovolníků.

Můžeme ale nechat laboratorně ověřit, jak dalece složení odpovídá či neodpovídá deklaraci a jestli se výrobci neproviňují proti tomu, co jim ukládá příslušná legislativa. V některém z nejbližších vydání dTestu se můžete těšit na první vla-

štovku našich testů potravinových doplňků.

Stejně testy v zahraničí

Některé výsledky uveřejněné v dTestu se v identické podobě otiskují i v jiných (zahraničních) médiích. Ocenil bych proto u každého testu informaci o tom, zda je autorem redakce dTest a pokud ne, tak od jakého zdroje byl test převzatý.

z anonymního dotazníku dTestu

Nezávislé testy v takovém rozsahu, který vám pravidelně nabízíme, by nemohly vzniknout bez široké mezinárodní spolupráce. dTest je členem mezinárodní organizace ICRT (International Consumer Research & Testing), která sdružuje spotřebitelské organizace ze 36 států světa. Do testů výrobků prováděných pod hlavičkou ICRT se může zapojit více organizací a vysoké náklady se pak mezi ně rozpočítají. Výsledky testů obdrží všechny zúčastněné organizace ve zcela shodné podobě. Každá redakce pak publikuje z testovaných modelů ty, které jsou na jejím území v prodeji, a texty článků si zpracuje nezávisle na redakcích ostatních spotřebitelských časopisů. Proto se může stát, že v zahraničních médiích narazíte na testy stejného zboží, jaké publikujeme i my v dTestu. V žádném případě se ale nejedná o „přebírání“ testů nebo jejich prosté překládání. Více informací o fungování dTestu a mezinárodní spolupráci najdete na www.dtest.cz/jak-pracujeme.

Dělají si z nás blázný?

Dobrý den, pro své dvě děti kupuji tělové hydratační mléko Tesco Loves Baby. Na bílé etiketě s popisem v českém jazyce jsem si všimla dost neuvěřitelného upozornění, které vám posílám na fotografii. Uvádí se tam: Zamezte styku s kůží! To mi vážně připadá jako špatný vtip!

Olga Š.

Děkujeme za kuriózní „úlovek“. Člověka při pohledu na něj napadá, jestli to snad nemá být test spotřebitelovy pozornosti při čtení etiket... V originálním popisu v anglickém jazyce přitom není na láhvi varování před stykem s pokožkou uvedeno. Těžko říct, co vedlo pracovníky Tesco Stores ČR, a. s. k tomu, že deklaraci v českém jazyce takto kreativně doplnili. Je ale pochopitelné, že jako zákazník ztratíte k takovému výrobku důvěru. ✕

Nové výsledky autosedaček

**Dětským zádržným systé-
mům se věnujeme pravidelně a nyní se databáze
na našem webu rozrostla
o výsledky 12 nových
modelů. Najdete je na
www.dtest.cz/autosedačky.**

Do skupiny 0+ pro děti
do 13 kilogramů jsme přidali
autosedačky Cybex Aton 4
a Graco Snuggfix. Obě jsme
testovali jak samostatně, tak

v kombinaci se základnou.
Sedačka Cybex dopadla
špatně kvůli nálezu nežá-
doucích látek v potahu,
konkrétně šlo o polycyklický
aromatický uhlovodík nafta-
len. Není však obtížné uvést
potah do nezávadného stavu
– stačí ho vyprat a nechat
důkladně vyvětrat na čers-
tém vzduchu.

Pro děti od 9 do 18 ki-
logramů váhy (skupina I)
jsme rovněž prověřili dvě
autosedačky, Römer King II
LS a Maxi-Cosi Tobi. Obě dvě
sice skončily s celkově dob-
rým hodnocením, ochrana dí-
těte je však průměrná. Römer
dostal za ochranu při čelním
nárazu uspokojivou známku,
Maxi-Cosi ji dostala za čelní
i boční náraz. U Maxi-Cosi
jsme naměřili zvýšenou úro-
veň jednoho ze sledovaných
zpomalovačů hoření, není
však zdraví škodlivá.

Dále jsme otestovali také
několik vícerozsahových

sedaček, z nichž většina byla
celkově hodnocena dobře,
konkrétně Kiddy Smartfix,
Römer Kid II a Römer Kidfix
SL pro děti od 15 do 36 ki-
logramů. Autosedačka Joie
Trillo (dětí od 9 do 36 kilo-
gramů) je také hodnocena
dobře. Vybavena je nárazo-
vým pultrikem. Model Recaro
Young Sport Hero spadající
do stejných skupin I/II/III
skončil mezi uspokojivými
kvůli průměrným známkám
za ochranu, obsluhu i ergo-
nomii.

Na trhu se objevuje stále
více autosedaček i-Size ho-
mologovaných podle nové
směrnice. My jsme vyzkou-
šeli tři. Pro nejmenší děti
Maxi-Cosi Pebble Plus se
základnou i bez, hodnocení
bylo téměř velmi dobré.
V sedačkách Concord Re-
verso a Joie i-Anchor lze pře-
vážet děti většího věku.
Lepší hodnocení dostal Con-
cord (dobře). ✕

Nové testy elektroniky

Od letošního roku nabízíme
všem předplatitelům častější
aktualizace našich webo-
vých databází vybraných
typů výrobků. Každý měsíc
či dva tak najdete na
www.dtest.cz výsledky nově
otestovaných televizorů,
mobilních telefonů, tabletů
či fotoaparátů.

V uplynulém měsíci při-
byly výsledky:

■ **10 televizorů**
(www.dtest.cz/televizory);

■ **5 kompaktních**
(www.dtest.cz/fotoaparaty);

■ **12 tiskáren**
(www.dtest.cz/tiskárny).

V online databázích na-
jdete také desítky až stovky
dříve otestovaných modelů,
které se nevešly do časopi-
su. Výrobky můžete řadit
a porovnávat podle různých
kritérií. ✕

dětské autosedačky

	cena (Kč)	celkové hodnocení	ochrana dítěte	obsluha	ergonomie	nežádoucí látky
Maxi-Cosi Pebble Plus (i-Size 45-75cm)	5920	dobře (79 %)	++	+	+	++
Maxi-Cosi Pebble Plus + 2wayFix	10 300	dobře (78 %)	+	++	+	++
Concord Reverso (i-Size 40-105cm)	8990	dobře (76 %)	++	+	+	++
Kiddy Smartfix (II/III)	5290	dobře (75 %)	+	++	+	++
Römer Kid II (II/III)	3350	dobře (74 %)	+	++	+	++
Römer Kidfix SL (II/III)	3590	dobře (74 %)	+	++	+	++
Graco Snuggfix + SnuggFix base (0+)	7200	dobře (70 %)	+	+	+	++
Joie Trillo (I/II/III)	2890	dobře (68 %)	+	+	○	++
Römer King II LS (I)	5990	dobře (65 %)	○	+	+	++
Graco Snuggfix (0+)	5400	dobře (63 %)	+	○	+	++
Maxi-Cosi Tobi (I)	5390	dobře (63 %)	○	+	+	+
Joie i-Anchor + i-AnchorFix Base (i-Size 40-105cm)	4590	uspokojivě (55 %)	○	○	○	++
Recaro Young Sport Hero (I/II/III)	6230	uspokojivě (43 %)	○	○	○	++
Cybex Aton 4 (0+)	3990	nedostatečně (19 %)	++	+	+	---
Cybex Aton 4 + Aton Base 2 (0+)	6680	nedostatečně (19 %)	++	+	+	---
Cybex Aton 4 + Aton Base 2 fix (0+)	7000	nedostatečně (19 %)	+	+	+	---

Informační servis Spotřebitel ve světě

Každý všední den najdete na webu spotrebitele.dtest.cz nové zprávy týkající se spotřebitelské problematiky v ČR i v zahraničí. Výběr těch nejzajímavějších vám přinášíme na této stránce.

Z čeho děti tloustnou?

■ **Nizozemská spotřebitelská organizace Consumentenbond kritizuje populární dívčí skupinu K3, že v rámci prodeje svých propagačních předmětů nabízí nezdravé potraviny.** Týká se to zejména přeslazených bonbonů či sušenek, ale také příliš slaných brambůrků ve tvaru srdíček. Nizozemská organizace dlouhodobě bojuje proti propagaci nezdravých pochutin kreslenými postavami či popovými idoly, za pravdu jí dává i nadpoloviční většina nizozemských rodičů.

■ **Polská organizace Pro-Test konstatuje, že epidemie dětské obezity sice pomalu klesá, stále je však co vylepšovat.** Míra obezity mezi dětmi a mladistvými v Polsku poklesla oproti roku 2010 o celá tři procenta (ze 17 % na 14 %). Děti a mladiství se však stále příliš

málo věnují pohybu. Pro-Test varuje také před drastickými redukčními dietami, které mohou v krajním případě vážně poškodit zdraví.

Kvalita a aktualizace

■ **Americký T-Mobile čelí podezření z porušování internetové neutrality.** V rámci své nové služby Binge On totiž plánuje zasahovat do kvality přenášených videí, což se nelíbí provozovateli portálu YouTube ani internetovému gigantu Google. T-Mobile se brání tím, že služba bude pro spotřebitele znamenat hlavně plynulejší přenos videí v garantované kvalitě.

■ **Organizace Consumentenbond v Nizozemí žaluje výrobce chytrých telefonů Samsung.** Vadí jí, že klame své zákazníky ohledně cyklu aktualizací operačního systému Android. I přes sliby výrobce chybí u 82 % chytrých telefonů po dvou letech od jejich uvedení na trh aktualizace na nejnovější verzi Androidu. Samsung spotřebitele ani neinformuje o souvisejících bezpečnostních rizicích. Telefony se starší verzí Androidu přitom není obtížné napadnout či ovládnout na dálku.

Problémy na čtyřech kolech

■ **Seznam vozidel, kterých se týká aféra s vybuchujícími airbagy Takata, se může rozšířit o vozy dalších sedmi výrobců,** konkrétně Mercedes, Jaguar – Land Rover, Volkswagen, Suzuki, Tesla a nákladní vozy značek Volvo a Spartan. Na začátku ledna letošního roku navíc na veřejnost unikla e-mailová konverzace techniků společnosti Takata, z níž vyplývá, že o nebezpečné závadě věděli již v roce 2006. Namísto řešení se však snažili problém ututlat manipulací s grafy výsledků.

■ **Problematika krádeží bezklíčových vozů je u našich sousedů v Německu již natolik rozšířená, že pojišťovny odmítají pojistit bezklíčové vozy, které neparkují v garáži.** Moderní bezklíčové systémy pro zamykání a odemykání vozu sice mohou být pro majitele velmi pohodlné, ale s pomocí jednoduchého a levného zesilovače je možné takový vůz velice snadno ukrást.

■ **Některé pojišťovny v USA nabízejí řidičům slevy za to, že si do automobilu nechají instalovat speciální zařízení, které sleduje jejich řídicí návyky.** Taková zařízení se ovšem, jak uvádí spotřebitelský server Consumerist, netěší příliš velké oblibě. Řidičům vadí hlavně postihy za rizikový styl jízdy či jízdu nebezpečnými úseky, velká

část také prostě odmítá svěřit svá osobní data pojišťovně, které v USA nemají nejlepší pověst.

Skryté pokuty a poplatky

■ **Německá spotřebitelská organizace Stiftung Warentest kritizuje praxi německých hotelů, které se v honbě za nejnižší cenou na srovnávacích cestovatelských portálech dopouštějí podobných triků jako třeba aerolinky.** Týká se to zvláště různých poplatků a poplatků za služby – například za rezervaci či za snídani, u nichž spotřebitel předpokládá, že budou zahrnuty do celkové ceny. Zmatku v cenách pak napomáhají i nepřehledné obchodní podmínky jednotlivých rezervačních portálů.

■ **Britská donášková služba s čerstvou zeleninou Kelly's Vegies lákala zákazníky na první dodávku zboží zdarma, následně je pak polapila do sítě nevýhodných podmínek a automatického prodloužování smlouvy.** Spotřebitele pokutovala i za to, když zapomněli připravit speciální košík na zeleninu či za negativní recenze na internetu. ✕

spotrebitele.dtest.cz

Portál přináší aktuální zprávy ze zahraničí i z České republiky. Jeho smyslem je nabídnout informace, které se v médiích obvykle neobjevují a které přispívají k lepší orientaci v oblasti spotřebitelské problematiky. Články jsou přehledně tříděny podle sledovaných kauz, nejčastějších problémů, zákonů, institucí a spotřebitelských organizací.

Evropské spotřebitelské centrum

Nová platforma pro řešení sporů online

K řešení sporů s internetovými prodejci mohou spotřebitelé od února využívat internetovou platformu ODR. Pomocí tohoto online formuláře kontaktují se svou stížností přímo podnikatele. Pokud se společně nedohodnou, následné řízení povede některý ze subjektů mimosoudního řešení sporů ADR. Řízení potrvá maximálně 90 dní a bude pro obě strany bezplatné.

Platformu ODR zřizuje Evropská komise a kontaktním místem ODR pro Českou republiku je Evropské spotřebitelské centrum, které bude stěžovatelům případně asistovat při hledání vhodného způsobu řešení jejich sporu.

Podané stížnosti spotřebitelů budou řešit příslušné subjekty ADR (mimosoudního řešení sporů). Obecným subjektem ADR v ČR je Česká obchodní inspekce, specializovanými subjekty dle povahy sporu jsou finanční arbitři, Český telekomunikační úřad a Energetický regulační úřad. Mohou řešit i spory se zahraničními subjekty, pokud k plnění došlo na území České republiky nebo souvisí-li plnění smlouvy s podnikatelskou činností provozovanou na území České republiky. V přeshraničních sporech s podnikateli z jiných zemí Evropské unie, Norska a Islandu ovšem mohou spotřebitelé nadále využít také neformalizovanou asistenci sítě Evropských spotřebitelských center.

Platforma ODR funguje ve všech úředních jazycích Evropské unie, pro české spotřebitele tedy rovněž v češtině, a to i pro řešení sporů se zahraničními obchodníky. Jak podání stížnosti na internetového prodejce v praxi funguje:

■ Spotřebitel vyplní online formulář na webu <http://ec.europa.eu/odr>, popíše případ ze svého pohledu, přiloží relevantní dokumenty a odešle.

■ Stížnost je platformou zaslána podnikateli, který může spotřebiteli navrhnout smírné řešení sporu napřímo.

■ Pokud smírné řešení nenavrhne nebo k dohodě nedojde, navrhne jedna ze stran, případně za asistence kontaktního místa, subjekt ADR, který má spor v mimosoudní rovině řešit.

■ Poté, co se obě strany dohodnou na subjektu ADR, platforma ODR automaticky předá stížnost tomuto subjektu. Ten informuje spotřebitele o svých procesních pravidlech a požadovaných podkladech. Po případném doplnění podkladů má na řešení sporu 90 dní. V některých případech může být tato lhůta prodloužena.

■ Výsledek řízení a uzavření případu.

Internetoví obchodníci jsou povinni uvést informaci o možnosti řešit případné spory prostřednictvím ODR na svých webových stránkách i s odkazem na tuto elektronickou platformu (<http://ec.europa.eu/odr>).

Mnohé evropské spotřebitele může tento snadno dostupný způsob mimosoudního řešení sporů přimět k tomu, aby se svými problémy s podnikateli vůbec zabývali. Celá čtvrtina z nich totiž problémy se zbožím či službou vůbec neřeší, protože předpokládají, že by to bylo příliš náročné. Je nadějně, že s tím, jak byl jejich případ řešen v rámci systému mimosoudního řešení sporů ADR, je podle průzkumu Evropské komise spokojeno 70 % evropských spotřebitelů. ✕

Kontakty na ESC ČR

Štěpánská 15, 120 00 Praha 2

e-mail: esc@coi.cz; telefon: 296 366 155

www.evropskyspotrebitel.cz

Rozšířené pravomoci finančního arbitra

Od začátku února mají lidé novou možnost jak se bránit stavebním spořitelnám, lichvářům či obchodníkům s investicemi. Zákon totiž rozšířil pravomoci finančního arbitra, který rozhoduje řadu sporů v oblasti spotřebitelských financí.

Finanční arbitř je nezávislý státní úřad, který má strany vést ke smírnému řešení, ale může i závazně rozhodovat. Řízení u finančního arbitra je bezplatné a mělo by být rychlé. Náklady řízení, tedy i náklady na advokáty, si každá ze stran nese sama, spotřebitel se tedy nemusí bát, že v případě neúspěchu zaplatí protistraně drahé právníky. Řízení u finančního arbitra má svá pravidla, musí mu například předcházet pokus o nápravu mezi stranami.

Rozšíření pravomocí finančního arbitra se týká také důležitých a pro spotřebitele riskantních oblastí, kterými jsou úvěry, půjčky a hypotéky. Dosud byly v pravomoci arbitra jen spotřebitelské úvěry, tedy půjčky v rozmezí 5 000 – 1 880 000 Kč. Spory z nebezpečných mikropůjček či složitých hypoték bylo možné řešit pouze soudně nebo hůře přes nechvalně známé rozhodce. Specializace arbitra na finanční otázky v kombinaci se závazností jeho nálezů je z našeho pohledu efektivní způsob řešení spotřebitelských sporů.

Spotřebitelská poradna dTestu

Se svými dotazy se na nás můžete obracet každý všední den mezi 9. a 17. hodinou na telefonních číslech **299 149 009** a **222 767 221** nebo elektronicky přes stránku www.dtest.cz/poradna.

Test Kombinované chladničky

Chladničky patří k symbolům konzumního způsobu života. Po okraj napěchovaná „lednice“ je synonymem blahobytu. Většinu jídla nepořizujeme k okamžité spotřebě, ale ukládáme je pro pozdější využití. To z chladničky činí nezbytné vybavení domácnosti. Také proto jsme v nezávislém testu zatopili 34 kombinovaným modelům různých cenových kategorií. Potěšující je, že kvalitní chladnička nemusí stát horentní sumy. Některé levnější modely však zcela propadly v základní zkoušce rychlosti zchlazení uložených potravin na požadovanou teplotu.

Rychle do c

hládku

d dobrá rada

Nejlépe hodnocenou chladničkou je **Samsung RB37J5349SL** (velmi dobře, 27 490 Kč). Vyznačuje se především výborným mrazicím výkonem, nízkou spotřebou energie a tepelnou stabilitou při kolísání okolních teplot. Na celkové velmi dobré hodnocení dosáhl i nejdražší testovaný model **Miele KFN 14927 SD ed/cs-3** (velmi dobře, 73 900 Kč) a také **Gorenje NRK6203TX** (velmi dobře, 22 990 Kč). Dobrou chladničku však můžete pořídit i za výrazně menší peníze. Pátá nejlepší chladnička Samsung **RB31FERNBWW** (dobře, 15 990 Kč) je solidním přístrojem bez výraznějších slabín. Především velmi dobře chladí i mrazí. Slušný poměr cena/kvalita nabízí **AEG S53420CNW2** (dobře, 11 990 Kč), byť výkonem a spotřebou na absolutní špičku nedosáhne.

Pro test jsme zvolili volně stojící kombinované chladničky v sestavě chladnička nahoře, mraznička dole, které jsou v našich končinách nejpobulárnější. Rozměry testovaných přístrojů jsou různorodé – výška začíná na zhruba 170cm a končí nad hranicí dvou metrů. Rozměry uvedené v tabulce zahrnují i prostor, který je chladničce potřeba vyčlenit, aby mohla snadno „dýchat“, tedy aby byla umožněna cirkulace vzduchu pro odvádění tepla ze zadní strany spotřebiče. Stejně jako v předcházejícím testu (dTest 12/2014) jsme i tentokrát zjistili, že deklarovaný objem chladniček a mrazniček neodpovídá skutečně využitelnému prostoru. Největší prakticky využitelný objem chladničky má LG **GBF548NSDZB** (230,2 l), nejobjemnější mrazničkou disponuje Ikea Lagan (81,6 l).

Patálie s chlazením

Skutečně kvalitní chladnička by měla mít vysoký chladicí výkon. Pak zvládne uložené jídlo zchladit dostatečně rychle, minimalizuje nežádoucí aktivitu mikroorganismů, čímž prodlouží trvanlivost potravin. Pravdou je, že některé chladničky se při testu chladicího výkonu pěkně zapotily. V průběhu zkoušky nastavují specialisté v laboratoři termostat na 4 °C a naplňují

chladničky speciálními balíčky simulujícími potraviny, do nichž jsou zavedeny senzory měřící skutečnou teplotu.

Umístění přístroje, vlhkost a teplota vzduchu v místnosti odpovídají technické normě ČSN EN ISO 15502, která upravuje charakteristiky a zkušební metody pro chladicí zařízení.

Nejprve sledujeme čas, který chladnička potřebuje ke zchlazení vzorků na 8 °C. V měření poté pokračujeme, než teplota klesne na 4 °C, respektive na nejnižší dosaženou ustálenou hodnotu. Na základě zkušeností laboratoře jsme zvolili teplotu 8 °C, protože do této hranice je pokles lineární. Čím větší je teplotní rozdíl mezi potravinou a okolním prostředím, tím ochotněji se potravina ochlazuje. S teplotou blízkou se požadované ideální hodnotě se teplotní křivka zplošťuje a ochlazování se zpomalí. Tento proces platí u většiny testovaných výrobků. Extrémním příkladem je Miele KFN 11923 SD-2. Zatímco 8 °C dosáhla za obстоjých 10 hodin, na 4 °C se nedostala ani po 48 hodinách. Tím ostře kontrastuje s dalším modelem od Miele - KFN 14927 SD ed/cs-3, který vzorky z 8 na 4 °C ochladil za pouhých 6 hodin. Tato nejdražší testovaná chladnička (téměř 74 tisíc korun) ovšem představuje jednu z výjimek, kterým chlazení na úroveň 8 °C trvalo déle než z 8 na 4 °C. Podobná situace nastala také u LG **GBB539PZCZS**, Panasonic **NR-BN31EX1**, LG **GBB539SWCWS** a Samsung **RB29FERNDSA**.

Vůbec nejlepším chladicím výkonem se vyznačuje Gorenje **NRK6203TX**. Dokáže zchladit čerstvé potraviny na 8 °C za devět a čtvrt hodiny. Chlazení na nej-

Jak testujeme

podrobný postup testu chladniček najdete na www.dtest.cz/chladnicky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality chladniček

chladicí výkon 20 %
mrazicí výkon 10 %
spotřeba elektrické energie 20 %
tepelná stabilita 10 %
doporučené nastavení teplot 10 %
optimaliz. nastavení teplot 10 %
izolace 5 %
obsluha 10 %
hlučnost a vibrace 5 %

Co do chladničky nepatří

Stejně jako mnoho jiných spotřebičů obestírá chladničky řada mýtů. Spotřebitelé sem často ukládají i potraviny, kterým nízká teplota vyložení škodí:

- **Rajčata** – pobyt v chladném prostředí negativně ovlivní jejich chuť a strukturu.
- **Vodní meloun** – v parném létě přijde kousek pěkně vychlazeného melounu rozhodně vhod, máloco umí osvěžit stejnou měrou. Problém je v tom, že stejně jako v případě rajčat i melouny po delší době v lednici ztrácejí na kvalitě svých senzorických vlastností.
- **Brambory** – v chladničce mohou nepříjemně zesládnout.
- **Cibule** – rychle měkne a plesniví.
- **Česnek** – při uložení v lednici začíná poměrně rychle klíčit, měkne, ztrácí říz a snadno zplesniví.
- **Pálivé omáčky** – chilli a jiná pálivá dochucovadla obvykle nemají problémy s trvanlivostí ani po několikátém uložení v pokojové teplotě.
- **Banány** – při nízkých teplotách rychle černají.

nižší ustálenou teplotu trvalo přibližně stejnou dobu. Velmi dobře si vedla také chladnička Samsung RB31FERNBWW. Naopak nejpomaleji chladí Hotpoint-Ariston EBM 18210 F a Zanussi ZRB33103WA. Pro Hotpoint byla velkou překážkou i hranice 8 °C, kterou jsme naměřili až po 38 hodinách.

Některé modely jsou vybaveny funkcí takzvaného rychlého chlazení. Ta spočívá ve zvýšení chladicího výkonu (s čímž se samozřejmě pojí zvýšení spotřeby elektrické energie). Může se hodit třeba po velkém nákupu, kdy je do chladničky potřeba uložit velké množství potravin. Jednotliví výrobci označují rychlé chlazení po svém, například „quick chill“ nebo „super cool“. V našem výběru ho umí desítky modelů. Většina z nich se v tomto režimu skutečně znatelně zrychlila. Nedá se to však říct o AEG S53530CNX2. Chlazení na 8 °C zde trvalo jen o dvě hodiny méně než v normálním modu. Pokles teploty na 4 °C byl dokonce pomalejší. V takovém případě tato funkce zcela postrádá smysl a spotřebič se nevyhnul nedostatečné známce.

Jako na Sibiři

Součástí testu kombinovaných chladniček byly také zkoušky rychlosti mrazení neboli mrazicího výkonu. Logika

zkoušky byla podobná jako u chlazení. Čím rychleji dosáhla teplota stanovené mety, tím lépe. U mrazničky byla tato hodnota stanovena na -16 °C. Rozdíly v mrazicím výkonu byly pozoruhodně velké. Jednoznačně nejrychleji potraviny zamrazil vítěz testu Samsung RB37J5349SL. Hotovo měl za necelých devět hodin. Ostatní velmi dobře mrazicí přístroje se s úkolem vypořádaly za 14 až 16 hodin. Zato Zanussi ZRB33103WA a Whirlpool BLF 9121 OX (dva celkově nejnižší umístěné modely), to nezvládly ani za celé dva dny.

Uvádí-li manuál, že spotřebič má funkci „super freeze“, „fast freeze“ nebo třeba „super frost“, znamená to, že mraznička umožňuje rychlé zmrazení potravin. Princip je podobný jako u rychlého chlazení. Z testovaných 34 chladniček umožňuje rychlé mrazení hned 25 modelů. Bohužel se ukázalo, že něco jiného je rychlé mrazení deklarovat a doopravdy ho umět. Opět jsme totiž narazili na výrobky, které v tomto režimu pracují pomaleji, než když je tato funkce vypnutá. Jde o oba testované modely AEG – S53420CNW2 a S53530CNX2, dále o Candy CKBS 5174 IX a Whirlpool BLF 8122 W. U modelů Electrolux EN 3453 MOW, Ikea Kylslagen a Ikea Kyilig je používání

funkce rychlého zmrazení rovněž zbytečné. Rozdíly mezi klasickým a rychlým mrazením jsou zde minimální. Nejrychlejším „mrazíkem“ je drahá Miele KFN 14927 SD ed/cs-3, která na 16 °C pod nulou sešplhala po necelých 7,5 hodinách.

Radí výrobce správně?

U každé chladničky laboratorní experti bedlivě prostudovali návod a termostat nastavili dle doporučení výrobců. Následně zjišťovali, zda výsledná teplota odpovídá ideálu, tedy 4 °C, případně jak daleko se od něho vzdaluje. U více než poloviny chladniček můžete doporučení výrobců věřit. Za to jsme udělovali velmi dobré známky. Spotřebiče, které za doporučené nastavení teplot obdržely horší hodnocení, je potřeba k dosažení optimální teploty 4 °C nastavit manuálně. Pokud je chladnička vybavena ukazatelem přesné teploty, je to jednoduché. V opačném případě umístěte do chladničky teploměr a upravte nastavení termostatu tak, aby odpovídalo 4 °C.

Další částí testu bylo měření odchylek průměrných teplot po dobu 72 hodin při optimalizovaném nastavení. V této zkoušce byla teplota chladničky nastavena na 4 °C. Pokud chladicí

část obsahovala takzvanou nulovou zónu vhodnou pro uchovávání zvláště choulostivých potravin, požadovaná cílová teplota byla 2 °C. Větší váhu měly teploty v chladničce, sledovali jsme však i teploty v mrazničce. Pokud přístroj disponoval dvěma termostaty pro nezávislé nastavení teplot v chladicí a mrazicí části, ideální teplota byla stanovena na -18 °C. Výsledky nás příjemně překvapily, všechny chladničky si vysloužily velmi dobré hodnocení, řadě modelů takřka nebylo co vytknout.

Stabilní v horku i chladu

Chladničku není vhodné umístit do místnosti, která je příliš chladná (méně než 10 °C), nebo naopak teplá. Pokud je vaše kuchyně teplotně specifická, všimněte si klimatických tříd chladničky, které určují, pro jakou teplotu místnosti je určena. Celkem jsou čtyři, přičemž většina chladniček spadá do více než jedné třídy.

Klimatické třídy chladniček

SN – teplota okolí +10 až +32 °C

N – teplota okolí +16 až +32 °C

ST – teplota okolí +18 až +38 °C

T – teplota okolí +18 až +43 °C

Většina chladniček z našeho výběru spadá do všech klimatických tříd a teoreticky by neměl být problém v žádné běžné domácnosti.

I přesto jsme však v laboratoři nechali ověřit, zda je na tyto údaje spolehnutí a vnitřní teploty neovlivní ani letní vedra, umístění v nevytápěném sklepě, garáži nebo na chalupě. Při poklesu teploty v místnosti na 10 °C zklamaly Panasonic NR-BN31EX1, Bosch KGN36VW31, Electrolux EN3453MOW a Hotpoint-Ariston EBM 18210 F, ačkoliv patří do klimatické třídy SN a s umístěním do chladnějších prostor by neměly mít problém. Výraznější byly změny v chladicí části, kde teplota u Bosche i Electroluxu spadla až pod jeden stupeň. Naopak modelu Amica FK261.3 AA změna okolní teploty nevadila, byť slibuje bezproblémovou funkčnost až od 18 °C. Nesvědčila mu však okolní teplota 32 °C. O dva stupně se teplota změnila také u chladničky Hotpoint-Ariston EBM 18210 F, ale zatímco u Amicy teplota poklesla, u Hotpointu stoupla.

Velké rozdíly ve spotřebě

Kombinovaná chladnička je s trochou nadsázkou srdcem každé domácnosti

a pracuje stejně jako tento životně důležitý orgán neustále. Právě konstantní záprah z ní činí významného žrouta elektrické energie. U vyúčtování za elektřinu si můžete být téměř jisti, že z domácích spotřebičů se na něm nejvíce podílela právě ona. Z tohoto důvodu je v našem testu spotřeba jedním z nejdůležitějších parametrů. Na energetickém štítku chladničky naleznete údaj o roční spotřebě energie. Je to sice zajímavé číslo, které podává jistou představu o jejich energetických nárocích, mějte ale na paměti, že odpovídá ideálním podmínkám, na které v realu těžko dosáhnete.

Po naplnění mrazničky a chladničky spotřeba energie vzrůstá. Potraviny vložené do spotřebiče je potřeba ochladit na cílenou teplotu, k čemuž přístroj vynakládá více energie než k prostému udržování teploty. V testu jsme na tento fakt mysleli a zohlednili běžné používání spotřebiče, kdy je mraznička plněna přibližně jednou a chladnička dvakrát týdně.

Výsledky dokazují, že skutečná spotřeba může být až o několik desítek procent vyšší, než uvádí výrobce. Za rok spolke nejvíce Electrolux EN3453MOW – 368 kilowatthodin. Pro spravedlivé srovnání spotřeby objemnějších a menších chladniček jsme v hodnocení zohlednili poměr spotřeby a využitelného objemu. U Electroluxu EN3453MOW to však nepomohlo, společně s modelem LG GBB539SWCWS jsou energeticky nejméně účinnými chladničkami a dostaly pouze dostatečné hodnocení. Naopak nejvyšší možnou známku za spotřebu elektrické energie se může pochlubit trojice modelů – Gorenje NRK6203TX, Bosch KGE36DL40 a Siemens KG49EBI40. Velmi dobré hodnocení si vysloužila rovná desítka spotřebičů. Všechny spadají do energetické třídy A+++. Avšak ani deklarované energetické třídě se nedá věřit bezmezně. Například Samsung RB31FERN-BWW (třída A+++) dopadl hůře než LG GBB539PZQZS (třída A++).

Za pozitivní anomálie testu je možné považovat kvarteto LG GBB539PZQZS, Miele KFN 11923 SD-2, Ikea Lagan a Zanussi ZRB33103WA, jejichž roční spotřeba byla v reálných podmínkách nižší, než uváděl energetický štítek. Roční spotřeba chladničky od Miele je dokonce nižší o 31 kWh.

Klid! Nerušit!

Jelikož chladničky pracují takřka nepřetržitě, měly by tak činit co nejdis-

(Ne)postradatelná vybava chladniček

Chladničky mohou být vybaveny řadou „vychytávek“, které se více či méně podílejí na vyšší ceně přístroje. Uvádíme ty, o jejichž nepostradatelnosti se vyplácí popřemýšlet:

■ **Více termostátů** – pokud je chladnička vybavena dvěma termostaty, lze v chladicí a mrazicí části nastavit teploty nezávisle, což se hodí, když chcete odmrazit mrazničku při zapnuté chladniče nebo naopak.

■ **Police na lahve/držák na lahve ve dvířkách** – uložení lahve do speciální police zabrání jejímu kutálení, držák ve dveřích pro změnu zamezí vypadnutí například při otevírání chladničky.

■ **Rozdělené přihrádky, výškové nastavitelné police**

■ **Zóna pro choulostivé potraviny** – některé potraviny, například maso a ryby, podléhají zkáze rychleji. Takzvaná nulová zóna je speciální přihrádka, která má nižší teplotu i vlhkost než zbytek chladničky.

■ **Beznámrazový systém** – zbaví vás nutnosti přístroj pravidelně odmrazovat. Výrobci ho označují jako No Frost nebo Frost Free systém. Vzniku námrazy zabraňuje cirkulující proud chladného vzduchu. Poměrně běžně jím jsou u kombinovaných chladniček vybaveny mrazničky, někteří výrobci ho ale montují i do chladicí části.

krétněji. Rušivě hlučící a vibrující přístroj by delší pobyt ve stejné místnosti mohl notně znepříjemnit. Necháváme proto odborníky posuzovat zvuky a vibrace, které chladničky vyluzují. Potěšující je, že rušivými vibracemi chladničky netrpí. Za hlučnost padaly nejčastěji dobré známky. Ani v případě nejnejpříjemnějších znějících chladniček se ale nemusíte bát, že by vás z nich robolela hlava. Nejhorší udělená známka byla uspokojivá.

Na celkové známce za obsluhu se podílela snadnost čištění, nastavení a přístupnost úložných prostor, přihrádek a polic. Ukázalo se, že žádná chladnička není po stránce obsluhy dokonalá. Chladicí části modelů od Samsungu se špatně čistí, Whirlpoolu BSNF 8152 OX by neškodila lépe provedená tlačítka na kontrolním panelu, u Gorenje NRK6203TX zase nepřesvědčily šuplíky v mrazničce, které měly při větším vysunutí tendenci se převrhnout. ✗

Test Kombinované chladničky

kombinované chladničky

	Samsung RB37J5349SL	Miele KFN 14927 SD ed/cs-3	Gorenje NRK6203TX	Bosch KGE36DL40	Samsung RB31FERNBWW	LG GBB539PZCZS	Panasonic NR-BN31EX1
průměrná cena (Kč)	27 490	73 900	22 990	15 890	15 990	14 990	25 730
hodnocení kvality	velmi dobře 86 %	velmi dobře 84 %	velmi dobře 82 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 78 %	dobře 78 %
chladicí výkon	dobře 74 %	dobře 74 %	velmi dobře 93 %	dobře 64 %	velmi dobře 81 %	dobře 69 %	dobře 74 %
bez rychlého chlazení	+	+	++	+	++	+	+
s rychlým chlazením	x	+	++	+	x	x	++
mrazicí výkon	velmi dobře 100 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 85 %	dostatečně 27 %	velmi dobře 85 %	dobře 74 %	velmi dobře 89 %
bez rychlého mrazení	++	++	++	—	++	+	++
s rychlým mrazením	++	++	+	+	++	+	++
tepelná stabilita	velmi dobře 94 %	velmi dobře 90 %	dobře 68 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 98 %	uspokojivě 47 %
teplota okolního prostředí 10 °C	++	++	—	++	++	++	—
teplota okolního prostředí 32 °C	++	++	++	++	++	++	++
doporučené nastavení teplot	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	dobře 64 %	velmi dobře 98 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 100 %
optimalizované nastavení teplot	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
izolace	dobře 76 %	velmi dobře 80 %	dobře 73 %	dobře 68 %	velmi dobře 98 %	dobře 64 %	dobře 66 %
obsluha	uspokojivě 47 %	uspokojivě 59 %	dostatečně 34 %	dobře 63 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 53 %	dostatečně 32 %
čistění	—	o	—	+	—	o	—
přístupnost úložných prostor	+	++	—	—	o	o	—
ovládání	+	o	o	++	+	++	o
varování a indikátory / osvětlení	— / ++	o / o	— / +	+/ ++	— / o	o / +	— / +
hlučnost a vibrace	velmi dobře 93 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 93 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 85 %	velmi dobře 83 %
hlučnost	++	+	++	++	++	+	+
vibrace	++	++	++	++	++	++	++
spotřeba elektrické energie	velmi dobře 96 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	dobře 69 %	dobře 73 %	velmi dobře 96 %

technické údaje / vybavení

	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T
klimatická třída	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T
deklarovaná energetická třída	A+++	A+++	A+++	A+++	A+++	A++	A+++
roční spotřeba: deklarovaná / vypočítaná (kWh)	173 / 224	169 / 208	172 / 182	149 / 172	172 / 267	217 / 245	166 / 184
objem chladničky: deklarovaný / použitelný ¹⁾	267 / 220,3	138 / 108,2	254 / 190,6	215 / 169,6	191 / 147,6	227 / 177,5	207 / 162,4
objem mrazničky: deklarovaný / použitelný	98 / 76,5	88 / 68,7	80 / 63,2	89 / 69	98 / 74,6	91 / 61,7	80 / 63,2
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm) ²⁾	210,4x71,3x76,8	202x61x71	206x60x73	186,1x60,4x70,5	195x105,1x69,3	196x70x70,1	186x60x72
počet kontrolních zařízení (termostatů)	2	2	2	2	2	2	2
beznámrazový systém: chladnička / mraznička	x / x	x / ✓	✓ / ✓	x / x	x / x	x / x	✓ / ✓
rychlé chlazení / mrazení	x / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	x / ✓	x / ✓	✓ / ✓
zvuk. signal. otevřených dveří: chladnička	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
zvuk. signal. otevřených dveří: mraznička	x	✓	✓	x	x	x	✓

klíč:

++	+	o	—	—
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

LG GBB539PZOZS	LG GBF548NSDZB	Siemens KG49EBI40	Miele KFN 11923 SD-2	LG GBB530PZCFS	Ikea Kylslagen (203.127.60)	AEG S53420CNW2	Bosch KGN36XL32	Ikea Kylig (502.823.56)	Siemens KG36VVL32
16 990	26 270	23 130	32 990	19 990	19 990	11 990	14 990	14 990	12 430
dobře 76%	dobře 76%	dobře 76%	dobře 74%	dobře 71%	dobře 68%	dobře 67%	dobře 67%	dobře 67%	dobře 67%
uspokojivě 59%	dobře 64%	uspokojivě 56%	dostatečně 34%	uspokojivě 48%	dostatečně 36%	uspokojivě 58%	dobře 61%	dobře 61%	uspokojivě 53%
○	+	○	—	○	—	○	+	+	○
×	×	○	×	×	×	×	○	×	×
dostatečně 37%	velmi dobře 81%	dostatečně 36%	dobře 77%	dostatečně 35%	dostatečně 38%	uspokojivě 51%	nedostatečně 8%	uspokojivě 41%	nedostatečně 0%
—	++	—	+	—	—	○	—	○	—
++	×	+	×	+	—	—	+	—	—
velmi dobře 93%	velmi dobře 98%	velmi dobře 93%	dobře 76%	velmi dobře 90%	velmi dobře 88%	dobře 78%	velmi dobře 96%	velmi dobře 92%	velmi dobře 89%
++	++	++	++	++	+	+	++	++	+
++	++	++	○	++	++	+	++	++	++
velmi dobře 100%	velmi dobře 100%	velmi dobře 81%	velmi dobře 97%	dobře 76%	uspokojivě 52%	dobře 67%	velmi dobře 100%	dobře 64%	velmi dobře 100%
velmi dobře 99%	velmi dobře 100%	velmi dobře 99%	velmi dobře 99%	velmi dobře 98%	velmi dobře 100%	velmi dobře 100%	velmi dobře 100%	velmi dobře 100%	velmi dobře 100%
velmi dobře 97%	dobře 63%	velmi dobře 92%	dobře 71%	dobře 78%	velmi dobře 100%	velmi dobře 100%	velmi dobře 92%	velmi dobře 92%	velmi dobře 89%
uspokojivě 59%	uspokojivě 43%	uspokojivě 50%	dobře 66%	uspokojivě 54%	uspokojivě 51%	dobře 61%	uspokojivě 49%	uspokojivě 50%	dobře 62%
○	—	○	+	○	○	+	○	○	+
+	—	○	+	○	—	—	—	—	—
++	+	○	—	++	+	++	—	++	++
○ / ++	+/+	++ / +	+/+	○ / +	× / —	× / —	○ / ++	× / —	× / ++
velmi dobře 81%	velmi dobře 81%	velmi dobře 91%	velmi dobře 85%	velmi dobře 85%	velmi dobře 91%	velmi dobře 85%	velmi dobře 87%	velmi dobře 85%	velmi dobře 91%
+	+	++	+	+	++	+	+	+	++
++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
velmi dobře 84%	dobře 72%	velmi dobře 100%	velmi dobře 89%	velmi dobře 89%	velmi dobře 90%	uspokojivě 54%	uspokojivě 54%	uspokojivě 56%	dobře 63%

SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T
A++	A++	A+++	A++	A+++	A+++	A++	A++	A++	A++
217 / 206	292 / 312	175 / 191	242 / 211	166 / 204	161 / 212	242 / 302	258 / 298	242 / 296	226 / 290
227 / 165,2	321 / 230,2	301 / 220,9	233 / 182,3	252 / 185,6	226 / 164,2	226 / 169,2	211 / 149,6	226 / 167,5	213 / 176
91 / 62,1	119 / 75,1	111 / 81,5	89 / 68,8	91 / 61,6	92 / 78,7	92 / 67,2	86 / 65,4	92 / 67,2	94 / 71,5
195,1x70x65,3	184,9x103,2x75,5	201x70x74	201,1x70,8x70	205,6x70,5x69,9	195x67x64	194,5x65,3x67,3	186,3x64,7x74,4	184,8x64,1x69,4	186,2x60,5x70,8
2	2	2	2	2	1	1	2	1	1
× / ×	✓ / ✓	× / ×	× / ✓	× / ×	× / ✓	× / ×	× / ×	× / ×	× / ×
× / ✓	× / ✓	✓ / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	× / ✓	✓ / ✓	× / ✓	× / ✓
✓	✓	×	✓	✓	×	×	✓	×	×
×	×	✓	×	×	×	×	×	×	×

¹⁾ objem chladicí části bez nulové zóny

²⁾ V rozměrech je započítán prostor potřebný pro cirkulaci vzduchu kolem přístroje.

★ vítěz testu

Ⓢ výhodný nákup

Test Kombinované chladničky

kombinované chladničky

	LG GBB539SWCWS	AEG S53530CNX2	Samsung RB29FERNDSA	Candy CKBS 5174IX	Whirlpool BSNF 8152 OX	Bosch KGV33VL31	Whirlpool BSNF 8121 OX
průměrná cena (Kč)	11 890	17 990	11 110	15 020	14 490	11 180	11 990
hodnocení kvality	dobře 65 %	dobře 62 %	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %
chladicí výkon	dobře 69 %	dostatečně 23 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 33 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 59 %
bez rychlého chlazení	+	—	○	—	○	—	○
s rychlým chlazením	x	---	x	x	+	x	+
mrazicí výkon	dostatečně 35 %	dostatečně 36 %	dobře 65 %	dobře 76 %	uspokojivě 42 %	nedostatečně 0 %	dostatečně 20 %
bez rychlého mrazení	—	—	+	+	○	---	—
s rychlým mrazením	++	---	++	○	—	—	---
tepelná stabilita	velmi dobře 94 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 90 %	dobře 64 %	dobře 79 %	velmi dobře 95 %	velmi dobře 92 %
teplota okolního prostředí 10 °C	++	+	++	○	○	++	++
teplota okolního prostředí 32 °C	++	++	++	+	++	++	++
doporučené nastavení teplot	velmi dobře 100 %	velmi dobře 88 %	velmi dobře 91 %	velmi dobře 100 %	dobře 74 %	velmi dobře 100 %	dobře 73 %
optimalizované nastavení teplot	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
izolace	dobře 60 %	velmi dobře 82 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 41 %	velmi dobře 100 %	dobře 79 %	dobře 66 %
obsluha	uspokojivě 53 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 30 %	uspokojivě 55 %	dostatečně 30 %
čistění	○	○	—	○	○	○	—
přístupnost úložných prostor	○	—	○	—	—	—	○
ovládání	++	+	+	○	---	+	---
varování a indikátory / osvětlení	○ / +	--- / ---	x / ○	--- / ---	--- / ---	x / ++	--- / ---
hlučnost a vibrace	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 89 %	velmi dobře 83 %	velmi dobře 85 %	dobře 79 %	dobře 79 %
hlučnost	+	+	+	+	+	○	○
vibrace	++	++	++	++	++	++	++
spotřeba elektrické energie	dostatečně 31 %	dobře 70 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 35 %

technické údaje / vybavení

	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST	ST	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T
klimatická třída	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST	ST	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T
deklarovaná energetická třída	A+	A+++	A+	A++	A++	A++	A+
roční spotřeba: deklarovaná / vypočítaná (kWh)	307 / 364	161 / 259	272 / 335	181 / 222	242 / 306	219 / 307	311 / 334
objem chladničky: deklarovaný / použitelný ¹⁾	227 / 177,5	226 / 174,6	192 / 164,8	173 / 135,3	222 / 145,6	194 / 148,9	222 / 169,5
objem mrazničky: deklarovaný / použitelný	91 / 61,7	92 / 67,2	98 / 74,2	54 / 39,2	94 / 60,9	94 / 68,2	97 / 58,1
rozměry: výška x šířka x hloubka (cm) ²⁾	196x70x70,1	196x66x68	188,5x105,1x69,6	181x65x59	192x61x67	176,1x60,8x69	194x61x67
počet kontrolních zařízení (termostatů)	2	1	2	2	1	1	1
beznámrazový systém: chladnička / mraznička	x / x	x / ✓	x / x	x / x	✓ / ✓	x / x	✓ / ✓
rychlé chlazení / mrazení	x / ✓	x / x	x / ✓	x / ✓	✓ / ✓	x / ✓	✓ / ✓
zvuk. signal. otevřených dveří: chladnička	✓	✓	✓	✓	x	x	x
zvuk. signal. otevřených dveří: mraznička	x	x	x	x	x	x	x

klíč:

++	+	○	—	---
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

Beko CSA 29020	Amica FK261.3 AA	Beko CSA 29036	Ikea Lagan (102.823.63)	Bosch KGN36VW31	Electrolux EN3453MOW	Hotpoint- Ariston EBM 18210 F	Whirlpool BLF 8122 W	Zanussi ZRB33103WA	Whirlpool BLF 9121 OX
6990	7620	7490	6990	12 770	10 990	9990	10 500	8490	10 990
uspokojivě 56 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 47 %
uspokojivě 41 %	dostatečně 22 %	dostatečně 25 %	nedostatečně 4 %	nedostatečně 14 %	dobře 71 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 17 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 7 %
O	—	—	—	—	+	—	—	—	—
X	X	X	X	X	X	X	X	X	—
dostatečně 20 %	velmi dobře 89 %	dostatečně 20 %	nedostatečně 0 %	dostatečně 32 %	nedostatečně 0 %	dobře 66 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %	nedostatečně 0 %
—	++	—	—	—	—	+	—	—	—
X	X	X	X	O	—	X	—	X	X
dobře 71 %	dobře 62 %	dobře 70 %	dobře 73 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 33 %	nedostatečně 11 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 58 %	dobře 65 %
O	++	O	O	—	—	—	—	—	—
++	—	++	++	+	O	—	O	+	++
velmi dobře 99 %	dostatečně 23 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 96 %	velmi dobře 100 %	uspokojivě 58 %	velmi dobře 97 %	velmi dobře 88 %	uspokojivě 55 %	dobře 78 %
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 49 %	uspokojivě 57 %	dobře 63 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 86 %	dobře 65 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 84 %	dobře 74 %	velmi dobře 80 %
uspokojivě 58 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 45 %
+	O	O	+	O	+	O	O	+	O
—	—	—	—	—	—	O	O	—	O
+	—	+	O	O	+	—	—	O	O
X / —	X / —	X / O	X / —	+	X / —	X / +	— / —	X / O	— / —
dobře 79 %	velmi dobře 81 %	dobře 79 %	dobře 79 %	velmi dobře 87 %	velmi dobře 85 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 77 %
O	+	O	O	+	+	+	O	O	O
++	++	++	++	++	++	++	++	++	++
dostatečně 34 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 50 %	dobře 71 %	uspokojivě 56 %	dostatečně 31 %	uspokojivě 55 %	dobře 62 %	dobře 78 %	uspokojivě 44 %

SN, N, ST	ST	SN, N, ST	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST, T	N, ST, T	SN, N, ST, T	SN, N, ST
A+	A++	A++	A+	A++	A++	A+	A++	A++	A+
257 / 300	179 / 210	201 / 260	297 / 271	239 / 301	242 / 368	282 / 314	243 / 279	231 / 226	305 / 360
175 / 130,8	166 / 131,9	175 / 129,4	198 / 158,5	233 / 177,2	226 / 169,2	210 / 171,3	228 / 165,5	194 / 151,1	258 / 192
87 / 61,2	64 / 44,8	87 / 61,2	111 / 81,6	86 / 65,3	92 / 67,2	73 / 74,3	111 / 69,2	109 / 71,1	111 / 69,5
181x60x63	170x56x60	181x60x66	174,7x62,5x67,7	178,6x60,6x70	195x66x68	198x69,7x67,2	195x60x72	185x66x65	207x60x67
1	1	1	1	2	1	2	1	1	1
X / X	X / X	X / X	X / X	X / X	X / ✓	X / X	X / X	X / X	X / X
X / X	X / X	X / X	X / X	X / ✓	X / ✓	X / X	✓ / X	X / X	✓ / X
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

¹⁾ objem chladicí části bez nulové zóny

²⁾ V rozměrech je započítán prostor potřebný pro cirkulaci vzduchu kolem přístroje.

★ vítěz testu

Ⓢ výhodný nákup

Test Švestková povidla

O švestkových povidlech by se dalo mluvit jako o slovanském dědictví. Těžko soudit, proč jiným národům nezachutnala, jisté však je, že se používají jen ve slovanských zemích a tam, kam v rámci dřívějšího zahraničního obchodu dojel formanský vůz. Do laboratoře jsme poslali 15 vzorků švestkových povidel, abychom zjistili, jak si zděděné speciality výrobci váží. Nedá se říci, že by byla dnešní povidla šizená, ale naši předci by z většiny z nich asi radost neměli.

Sladká tradice

d dobrá rada

Dobrá povidla mají být lesklá, hustá, měla by mít tmavou barvu a čistou, vyváženě sladkou ovocnou chuť. Nemají být příliš světlá, řídká a nahořklá nebo naopak přeslazená. Při výběru povidel sledujte tři základní údaje. Důležitý je název výrobku (zákonný název potraviny) a v něm druh použitého ovoce. Další důležitou informací je množství ovoce použitého na 100 g výrobku. U čistě švestkových povidel to musí být alespoň 170 g. V této kategorii lze najít i výrobky s bezmála dvojnásobným ovocným podílem. Posledním parametrem je obsah přírodních sladidel na 100 g výrobku, kterých musí být nejméně 60 g. Od nás celkově nejlepší hodnocení obdržela neslazená **Švestková povidla Jiří Netopil** (velmi dobře, 23,20 Kč/100 g), zejména za vysoký podíl švestek. Výhodným nákupem jsou **Švestková povidla Benefit** (dobře, 7,80 Kč/100 g). Jako nejhorší jsme vyhodnotili **Švestková povidla Penny** (dostatečně, 6,80 Kč/100 g) kvůli nejnižšímu obsahu ovoce a přídavným látkám.

Jednou se přejít a rok na to vzpomínat. To je jeden z nemilých projevů sezónnosti ovoce, který se lidé snažili dlouhé věky přelstít. Ukázalo se, že čím méně vody ovoce obsahuje, tím déle vydrží, a tak se objevily sušárny a křížaly. Postupem času se přišlo na to, že vodu lze odstranit i rychleji. Stačilo zralé ovoce podrtit nebo rozvařit a následným pomalým vařením odpařit tolik vody, aby se výsledná hmota nemohla zkazit. Nějakou chvíli to trvalo, ovšem ve srovnání se sušením to bylo bleskurychlé. Tak vznikla povidla, která se tímto způsobem podomácku i ve větším měřítku vyráběla dlouhá staletí.

Kde se švestky začaly rozvářet poprvé, se přesně neví, ale stopy vedou do Srbska a na Balkán. Podle českých kuchařských knih se povidla používala již v 15. století, ale název se objevil ve slovníku ještě o sto let dříve. Do 14. století, přesněji do doby vlády Karla IV., se datuje i rozšíření švestek u nás. Tradičně měla povidla široké uplatnění. Sladilo se jimi, přidávala

se do kaší, koláčů, našli bychom je v omáčkách pod maso nebo k rybám. V době tvrdé konkurence cizokrajných receptů a exotických přísad se může zdát, že si povidla pomalu balí svých pět švestek a odcházejí do ústraní. Doufejme, že česká záliba v buchtách a koláčích s tmavou mazlavou náplní je tak snadno zapadnout nenechá. Zatím to tak nevypadá, protože i díky povidlům stále patří švestkám co do spotřeby tuzemského ovoce druhé místo, hned po jablkách.

Vaříme sušinu

Základní princip výroby povidel zůstal dodnes nezměněn, byť se současné produkty od původních liší. A jak ukázal test, dost zásadně. Definici povidel a požadavky na jejich kvalitu nalezneme ve vyhlášce 157/2003 Sb., podle které se za povidla považuje potravina vyrobená z jednoho nebo více druhů ovoce (jablka, hrušky, švestky) s přídavkem přírodních sladidel nebo bez přídavku přivedená do polotuhé až tuhé konzistence s jemnými až hrubšími částicemi dužniny ovoce.

Náš test se zaměřil na jednodruhová švestková povidla. Kilogram švestkových povidel se podle vyhláškového receptu vyrábí minimálně z 1,7 kg ovoce. Hotový výrobek musí mít nejméně 60 % refraktometrické sušiny (k té se ještě vrátíme na str. 18). Vyhláška také předepisuje, jak mají být povidla kyselá. Zákonodárce pamatoval i na zuby spotřebitelů a stanovil maximální počet pecek a jejich zlomků, ovocných stopek či zbytků lístků. Požadavků je předepsána celá řada. Nás zajímalo, jak si s nimi výrobci poradili.

Počítání švestek

Základem povidel je dostatek ovoce, proto jsme se zaměřili na druh a množ-

Jak testujeme

podrobný postup testu švestkových povidel najdete na www.dtest.cz/povidla

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality švestkových povidel

podíl ovoce 45 %
obsah cukrů 20 %
senzorické hodnocení 20 %
přídavné látky 15 %

ství, které výrobce použil. V laboratoři jsme nechali ověřit, zda výrobci nešidili a ke švestkám nepřidali i jablečnou náhradu a zda navázili tolik ovoce, kolik vyžaduje vyhláška nebo kolik sami spotřebitelům slibují na obalu.

Jablka patří mezi nejběžnější náhražku ovoce všeho druhu. Po rozvaření mají téměř neutrální chuť a ochotně přijímají barvu i příchutí jiných, výraznějších druhů. Zatajená jablka ovšem spolehlivě prozradí floridzin, což je charakteristická látka obsažená pouze v nich. Dobrou zprávou je, že povidla jsme na jablkách nenačtyali, všechna byla v tomto směru poctivá.

Podle záznamů Státní zemědělské a potravinářské inspekce bylo šetření švestkami nejčastějším prohřeškem posledních let. Vyhláška nasadila latku dost vysoko, takže povidla patří mezi nejovocnější z ovocných zavařenin. Příjemným zjištěním je, že řada výrobců závazný minimální limit s rezervou překročila.

Obsah švestek není možné zjistit hledáním jedné konkrétní švestkové substance. Vychází se z měření obsahu několika parametrů, ze kterých se následně výpočtem pomocí specifických „švestkových“ koeficientů získá celkové množství ovoce. To je důvod, proč se na výsledky musí nahlížet s tolerancí. Ve zkoušce všechna povidla obstála, dokonce se ukázalo, že většina výrobců použila více ovoce, než uváděla na obalu. Nejmenší ovocný podíl jsme zjistili u čtveřice povidel Penny, Frulis, Hamé (300g balení ve sklenici) a Sympathica od Lidlu, která minimální požadavky na obsah švestek splnila jen s přihlédnutím k nejistotě změřeného výsledku.

Problémy s dodržením české vyhlášky neměla ani Povidla Podravka, u kterých jsme měli počáteční pochybnosti kvůli nesprávné deklaraci na obalu. Údaj o obsahu ovoce 160 gramů na 100 gramů výrobku o nich totiž říká, že podle zmiňované vyhlášky vlastně povidla nejsou. Laboratorní měření však prokázala, že šlo o chybu v označení a že je švestek v Podravce více než dost. Jako vítěz vzešla z ovocného klání Švestková povidla Jiří Netopil s 328 gramy ovoce na 100 gramů výrobku, což je ještě více, než uvádí etiketa.

Sladké a ještě sladší

Zásadním parametrem kvality je refraktometrická sušina. Čím více vody se

Povidlové pojmy

■ **Obsah přírodních sladidel – na obalu** je těmito slovy vyjádřena refraktometrická sušina celého výrobku. Nejedná se o množství přidaného cukru, ale o celkový obsah sacharidů ve výrobku.

■ **Sušená švestková dřev – jeden z polotovarů k výrobě povidel, jde o sušené rozemleté švestky.**

■ **Švestkový lektvar – částečně zahuštěná švestková dřev, jedná se o polotovar, ze kterého se dalším zpracováním vyrábějí povidla.**

■ **Povidla ze švestek a jablek – směsná povidla, 1 kg vyroben alespoň z 2,2 kg ovoce, švestky musejí tvořit alespoň 75 % ovoce.**

■ **Povidla jablečná – jednodruhová povidla, na 1 kg použito alespoň 3 kg jablek.**

■ **Povidla z hrušek a jablek – směsná povidla, na 1 kg použito alespoň 3,2 kg, jablka musejí tvořit alespoň 30 % jablečné sušiny.**

■ **Výživová hodnota povidel – 100 g obsahuje okolo 1044 kJ. Povidla jsou bohatá na sacharidy (59 g) a cukry (50 g). Dlouhé vaření způsobuje rozklad vitamínů, významný je obsah draslíku (661 mg).**

během výroby odpaří, tím je obsah sušiny vyšší. Velmi zjednodušeně se refraktometrická sušina rovná celkovému množství sacharidů ve výrobku, proto se na obalech někdy uvádí jako celkový obsah přírodních sladidel ve 100 gramech výrobku. Důležité je, aby byla vyšší než 60 % (na obalu psáno jako 60 gramů přírodních sladidel), což je hodnota zaručující trvanlivost povidel a jejich přirozenou odolnost proti kažení. V tak suchém a přeslazeném prostředí se totiž nedaří mikrobům ani plísním.

Dodržení předepsané refraktometrické sušiny žádnému výrobku problémy nečinilo, nejhorší hodnocení od nás dostala dvojice povidel Benefit a Frulis, která minimální hodnotu splnila jen s přihlédnutím k nejistotě měření. Ve třech případech se vloudily chyby do označení na obalech. Etikety povidel Frulis, Jiří Netopil a Koldokol uváděly obsah přírodních sladidel hluboko pod předepsaným limitem. Jejich výrobci si nejspíše špatně vložili požadavek na označení, protože laboratoř u nich naměřila vyhláškou požadované hodnoty.

Téměř všechna testovaná povidla byla doslazovaná. Jde o výtobytek současné doby, do tradičních povidel se cukr nepřidával. Dnes s jeho pomocí výrobci dorovnávají různorodou zralost

švestek. Čím zelenější ovoce, tím více se doslazuje. Kromě cukru a třtinového cukru se u některých výrobků netradičně objevil i glukózo-fruktózový sirup nebo kukuřičný škrobový sirup. Glukózo-fruktózový sirup na obalech rádi nevidí ani odborníci na výživu, protože obsahuje víc fruktózy než cukr. Ta se ukládá v játrech a způsobuje ukládání útrobního tuku v oblasti břicha. V učebnicích pro technology se jako výhoda sirupů uvádí zjemnění chuti.

Pro zajímavost jsme nechali zjistit i množství přidaného cukru. K jeho podílu jsme došli porovnáním celkového obsahu cukru ve výrobku s množstvím cukru dodaného plně vyzrálými švestkami. Rozdíl mezi hodnotami odpovídá přidaným sladidlům. Čím méně výrobci povidla doslazovali, tím lépe jsme je hodnotili. Na nesrovnalosti jsme přišli u povidel Koldokol, do kterých se podle etikety přidává 7 % třtinového cukru. Výpočtem se odhaduje více než trojnásobné množství přidaného cukru, čímž se z nich stal vůbec nejpřislazenější výrobek v testu. Dobrou zprávou je, že u jediných neslazených povidel (Jiří Netopil) jsme žádný přidaný cukr nezjistili.

Chemie táhne

Před sto lety a po mnoho generací před tím byly na výrobu povidel potřeba jen švestky, hrnec a dostatek času. Správnou konzistenci horkých povidel hospodyně poznala podle toho, že v nich zůstala stát vařečka. Po vychlazení byla taková povidla tak tuhá, že bylo nutné je před použitím v kuchyni rozmíchat v teplé vodě. Žádný současný návod k použití podobnou proceduru samozřejmě neuvádí, na místě je otázka proč. Protože na pomoc přišla chemie.

Evropské předpisy regulující používání přídatných látek řadí povidla mezi ovocné pomazánky, pro které je povolena široká paleta aditiv. Nějaké éčko jsme našli až na tři výjimky (Fruilis, Koldokol a Jiří Netopil) na obalech všech výrobků. Přídatné látky přitom v povidlech rozhodně nejsou nezbytné. O důvodech jsme se již částečně zmínili. Povidla jsou přirozeně odolná proti kažení, proto by se měla obejít bez pomoci benzoanu nebo sorbanu draselného. Ve výrobních příručkách se můžeme dočíst, že samotná povidla mají želírovací schopnost a nemusí se do nich přidávat pektin ani jiné zahušťovadlo. V téže příručce stojí, že důsledkem dlouhého vaření dochází k procesům hnědnutí vedoucím až

k téměř černé barvě výrobku, která by měla být tmavá i bez amoniakového karamelu E 150c.

Zahušťovadla a barviva jsou v povidlech zbytečná, a proto jsme jejich (ne)přítomnost zahrnuli do celkového hodnocení. Vycházeli jsme ze zásady „čím méně, tím lépe“ a nejlepší známky od nás dostaly výrobky, které žádnou z výše uvedených přídatných látek nedeklarovaly. Celkem jsme našli čtyři čisté výrobky a tři plně „aditivované“, shodou okolností všechny tři pod značkou Hamé. I přes vydatnou pomoc chemie se lze na povidlech Hamé 440 g v kelímku dočíst, že jde o „tradiční osvědčenou recepturu“.

Smysly v zajetí standardu

Na zjišťování obsahu cukru a přídatných látek navazuje hodnocení senzorických vlastností. Senzorické hodnocení povidel provedla skupina deseti hodnotitelů, kteří stejně jako ve škole známkovali barvu, vůni, chuť, konzistenci a celkový dojem. Za výrobní standard se považují lesklá hustá povidla tmavé barvy a čisté, vyváženě sladké ovocné chuti. Popsaných vlastností a jejich stability v čase dosahuje výrobce různými způsoby. Tím nejjistějším je takzvaná standardizace, což jinými slovy znamená přidání éček.

Dobré známky za senzorické hodnocení nasbírala povidla z velkopřemyslové výroby, která představovala většinu zkoumaných vzorků. Výrobky menších producentů vyšly z hodnocení hůře, asi i proto, že jsou jiné a nezvyklé.

Za řídkou konzistenci, která povidla připodobnila spíše k ovocnému protlaku, jsme udělili nejhorší, dostatečnou známku Švestkovým povidlům Nova. Dokladem, že ukázkově tuhá povidla se bez zahušťovadel obejdou, je velmi dobré hodnocení konzistence povidel Jiří Netopil. Vůbec nejhůře hodnoceným parametrem v rámci senzoriky s vysokým počtem závad byla chuť. Povidla Nova chutnala připáleně a přeslazeně. Povidla Fruilis se zdála být příliš kyselá a povidla Podravka nahořklá. Na chuti u hodnotitelů pohořela i povidla od Jiřího Netopila, která jsou neslazená, a tak neměla čím maskovat přirozenou chuť zpracovaného ovoce.

Nejhorší celkové senzorické hodnocení si odnesla Bio povidla Koldokol. Řidší konzistencí, světle načervenalou barvou a zejména přeslazenou nešvestkovou chutí působila velmi nestandardně. Celkově nejlépe na hodnotitele

Švestky v číslech

I o švestkách se vede statistika. Zveřejňuje ji Ministerstvo zemědělství ČR, takže se můžeme podívat, jak to se švestkami vypadalo v roce 2013. V České republice tehdy rostlo přes 2,1 miliónu slivoní švestek, což znamená, že se po jabloních a rybízových keřích jednalo o třetí nejrozšířenější ovocnou dřevinu. Domácí produkce švestek toho roku přesáhla 20 tisíc tun. Nejzajímavějším parametrem je spotřeba. Ta se vyjadřuje jako hmotnost čerstvého ovoce na osobu a rok a zahrnuje v sobě ovoce konzumované za čerstva i ovoce zpracované (vyjma alkoholických nápojů). V roce 2013 na každého připadla porce 5,2 kg švestek, což švestky řadí na druhé místo ve spotřebě tuzemských druhů. Když je srovnáme s cizokrajnou konkurencí, jsou celkově pátým nejoblíbenějším ovocem v ČR.

zapůsobila povidla Sweet Plum jam z Kauflandu a ah Basic z Albertu, která obstála po všech smyslových stránkách. U žádného z testovaných vzorků hodnotitelé nenarazili na pecky nebo jiné rostlinné zbytky.

Nežádané stopy

Tradičně se povidla vyráběla z vyzrálých masitých švestek, které mohly být i lehce přemrzlé. Dnešní předpisy dovolují použít kromě švestek i některé výrobky z nich, proto na obalech čteme často o „švestkových polotovarech“, mezi které patří švestkový lektvar a sušená švestková dřev. Polotovary umožňují výrobu povidel po celý rok, nejen ve švestkové sezóně. Také díky nim lze pohodlně zpracovávat švestky ze zahraničí. To jsou důvody, proč jsme nechali prověřit i obsah pesticidů a mykotoxinů.

Zbytkové pesticidy mohou být v každém ovoci jako důsledek chemické ochrany plodin před škůdci. Mykotoxiny nás zajímaly hlavně z důvodu používání sušených švestek, které by mohly být během skladování a přepravy náchylné k plesnivění. Analýzy přinesly samé dobré zprávy. Množství většiny pesticidů se pohybovalo pod hranicí detekce. V případě změřitelných nálezů se jednalo o množství představující zlomky maximálních limitů. Ještě lépe dopadlo prověření obsahu mykotoxinů, u žádného vzorku nebyly zjištěny v detekovatelném množství. ✕

Test Švestková povidla

švestková povidla

	Jiří Netopil Švestková povidla	Benefit Švestková povidla	Podravka - Lagris Švestková povidla	Kaufland/ Sweet Plum jam	Albert/ ah Basic Povidla	Frulis Povidla švestková	Globus /korrekt Švestková povidla
hmotnost (g)	250	450	370	500	440	300	450
cena (Kč)	58	34,90	45	29,90	29,50	29,90	26,90
cena za 100g (Kč)	23,20	7,80	12,20	6	6,70	10	6
hodnocení kvality	velmi dobře 86 %	dobře 62 %	dobře 61 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %
podíl ovoce	velmi dobře 95 %	dobře 60 %	uspokojivě 58 %	dobře 62 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 37 %	dobře 63 %
obsah cukrů	velmi dobře 100 %	dobře 60 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %	dobře 75 %	dobře 65 %	uspokojivě 44 %
refraktometrická sušina	O	—	O	O	O	—	+
přidaný cukr	++	+	O	O	+	+	O
senzorické hodnocení	uspokojivě 49 %	dobře 66 %	uspokojivě 58 %	dobře 79 %	dobře 79 %	dobře 68 %	dobře 67 %
barva	++	++	++	+	++	++	++
vůně	O	+	+	++	++	++	+
chuť	—	+	O	++	+	+	+
konzistence	++	O	O	++	++	+	O
celkový dojem	—	+	O	+	+	O	+
nežádoucí látky	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %	velmi dobře 90 %
pesticidy	++	++	++	++	++	++	++
mykotoxiny	++	++	++	++	++	++	++
přídavné látky	velmi dobře 90 %	dobře 70 %	velmi dobře 90 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 90 %	dostatečně 36 %

Informace

deklarovaný obsah ovoce (g/100 g výrobku)	300	180	160	170	170	180	170
změřený obsah ovoce (g/100 g výrobku)	328	200	198	205	181	166	209
deklarovaná refraktometrická sušina (g/100 g výrobku)	35	60	60	60	60	54	60
změřená refraktometrická sušina (g/100 g výrobku)	59,2	57	60,4	59,9	60,1	57	61,5
deklarovaná použitá sladidla cukr / sirup ¹⁾	× / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	✓ / ×	× / ✓	✓ / ×
odhad přidaných cukrů (g/100 g výrobku)	0	16	21	22	10	14	23
želírující látky / barviva / konzervanty	× / × / ×	× / × / ✓	× / × / ×	✓ / × / ✓	✓ / ✓ / ×	× / × / ×	✓ / ✓ / stopy
výrobce/prodejce	Jiří Netopil, Žalovice	Benefit, spol. s r.o., Žela- chovnice nad Dřevnicí	Podravka d.d., Koprivnica, Chorvatsko	Kaufland Česká republika v.o.s., Praha	Albert Heijn B.V., Zaandam, Nizozemsko	Benefit, spol. s r.o., Žela- chovnice nad Dřevnicí	Globus ČR, k.s., Praha
země původu	Česká republika	EU	Chorvatsko	Polsko	Česká republika	EU	Česká republika
datum spotřeby	18/5/2017	30/12/2016	18/8/2017	1/9/2016	2/7/2018	22/7/2016	10/11/2016

klíč:

++	+	O	—	—
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano × ne

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

coop/ Dle Gusta Švestková povidla	Hamé Slazená švestková povidla	Nova Švestková povidla	Hamé Švestková povidla	Billa/ Clever Povidla švestková	Lidl/ Sympathica Švestková povidla	Koldokol Švestková povidla bio slazená	Penny Švestková povidla
320	440	450	300	440	450	250	440
26,90	29,90	26,90	24,80	29,90	29,90	82	29,90
8,40	6,80	6	8,30	6,80	6,60	32,80	6,80
uspokojivě 55%	uspokojivě 51%	uspokojivě 50%	uspokojivě 50%	uspokojivě 50%	uspokojivě 49%	uspokojivě 47%	uspokojivě 42%
uspokojivě 52%	uspokojivě 46%	uspokojivě 54%	dostatečně 38%	uspokojivě 43%	dostatečně 39%	uspokojivě 42%	dostatečně 28%
dobře 65%	uspokojivě 57%	uspokojivě 48%	uspokojivě 55%	uspokojivě 48%	uspokojivě 51%	uspokojivě 40%	uspokojivě 55%
O	O	O	O	++	++	+	O
+	O	O	O	O	O	O	O
dobře 69%	dobře 70%	uspokojivě 53%	dobře 72%	dobře 68%	dobře 72%	dostatečně 32%	dobře 68%
+	++	++	++	++	++	O	++
+	+	O	+	++	++	—	+
+	+	O	+	O	+	—	+
+	+	—	+	+	+	O	+
+	+	O	+	+	+	—	+
velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%	velmi dobře 90%
++	++	++	++	++	++	++	++
++	++	++	++	++	++	++	++
dostatečně 30%	dostatečně 30%	dostatečně 36%	uspokojivě 50%	uspokojivě 50%	uspokojivě 50%	velmi dobře 90%	dostatečně 30%
170	170	170	170	170	170	170	170
189	180	191	168	175	169	174	153
60	60	60	60	60	60	12,5	60
60,5	60	60,9	60,6	63,8	63,3	62	60,1
✓ / ✗	✓ / ✓	✓ / ✗	✓ / ✗	✓ / ✗	✓ / ✗	✓ / ✗ ²⁾	✓ / ✓
14	17	21	18	21	20	25	18
✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / ✓	✓ / ✓ / stopy	✓ / ✓ / ✗	✓ / ✓ / ✗	✓ / ✓ / ✗	✗ / ✗ / ✗	✓ / ✓ / ✓
Hamé s.r.o., Kunovice	Hamé s.r.o., Kunovice	Essa, spol. s r.o., České Budějovice	Hamé s.r.o., Kunovice	Hamé s.r.o., Kunovice	LIDL Česká republika v.o.s., Praha	Koldokol Hana Němcová, Krhov	Hamé s.r.o., Kunovice
Česká republika	Česká republika	Česká republika	Česká republika	Česká republika	neuvezeno	Česká republika	Česká republika
23/9/2017	4/11/2017	29/10/2016	24/6/2018	9/7/2018	18/11/2018	11/11/2017	22/7/2017

¹⁾ glukózový sirup, kukuřičný škrobový sirup, nebo glukózo-fruktózový sirup

²⁾ Výrobce deklaruje přídavek 7 % třtinového cukru.

★ vítěz testu

Ⓢ výhodný nákup

Test Pračky

Nabídka praček na trhu je široká a na první pohled vypadají všechny téměř stejně. Abychom zjistili, zda se mezi jednotlivými modely najdou rozdíly, poslali jsme do laboratoře 14 z nich. Dobrou zprávou je, že čtyři obdržely celkově dobré hodnocení a ani jeden z výrobků neskončil s horším než uspokojivým hodnocením. Rozdílů jsme však mezi testovanými pračkami našli řadu. Týkaly se třeba spotřeby vody či energie, hlučnosti nebo snadnosti obsluhy.

Máchání s rez

d dobrá rada
Nejlepší testovanou pračkou a zároveň výrobkem nesoucím označení výhodný nákup se stal **Bosch WAT24360BY** (dobře, 12 800 Kč) s osmikilogramovou kapacitou bubnu. Dobře se osvědčil při praní i odstředování a spotřeba energie i vody je relativně nízká. Navíc se snadno obsluhuje. Celkově dobré hodnocení získaly ještě další tři modely, u nichž ovšem budete muset sáhnout hlouběji do peněženky. Kromě druhého modelu z vítězné stáje, kterým je **Bosch WAW28560EU** (dobře, 20 100 Kč), tvoří nejlepší čtyřku ještě **Miele WDA111** (dobře, 22 900 Kč) a **Siemens WM14W540EU** (dobře, 20 800 Kč). Pokud vám naopak záleží primárně na ceně, může pro vás být zajímavá pračka **Beko WMY 61083 CS PTLB1** (uspokojivě, 8 700 Kč). Z modelů do deseti tisíc korun se umístila nejlépe.

Při výběru pračky najdeme na první pohled výrazné rozdíly pouze v cenách, které se pohybují v poměrně širokém rozpětí. V našem testu 14 praček s předním plněním se částky pohybovaly zhruba od šesti do třidvaceti tisíc korun.

Spotřebitele ale na pračce asi nejvíce zajímá, jak dobře bude plnit základní funkci, tedy praní. Právě na to jsme se při našich zkouškách zaměřili.

Stejně jako v předchozích testech praček jsme k pracím dávkám z bavlny i syntetiky připevnili pruhy látky se standardizovanou špínou, která představovala nejružnější typy skvrn – od čaje až po čokoládovou zmrzlinu (viz foto na straně 25). Pračky jsme plnili v případě bavlny na 80 % kapacity bubnu, při použití syntetického prádla jsme se řídili maximální povolenou velikostí náplně, kterou uvedl výrobce v návodu k použití. Oba typy prádla jsme testovali při použití programu na 40 stupňů a standardizovaných pracích prostředků s dobrými výsledky v testech. Většina modelů získala za praní dobré nebo uspokojivé hodnocení. Velmi dobrých výsledků dosáhly pouze dva modely, Miele WDA111 a Gorenje W7643L, a to pouze v případě

programu pro bavlněné prádlo. K hodnocení efektivity praní používali pracovníci laboratoře spektrofotometr (viz foto na straně 25). Díky němu mohli objektivně posoudit, jak si pračky v testu vedly.

Méně neznamená více

Zajímavá je souvislost mezi kvalitou praní a délkou pracího cyklu. Programy pro bavlnu trvaly okolo tří hodin, u syntetiky si většina praček vystačila se dvěma hodinami. Vůbec nejkratší program pro prádlo ze syntetiky (56 minut) má pračka Indesit EWD 61052 W EU se šestikilogramovou kapacitou bubnu. Že méně vždy neznamená více, ukazují její výsledky v efektivitě praní. Jako jediná z testovaných obdržela za praní syntetiky pouze dostatečné hodnocení. To tři nejlépe hodnocené pračky v testu – Bosch WAT24360BY (kapacita 8 kg), WAW28560EU (9 kg) a Miele WDA111 (7 kg) – potřebovaly sice k vyprání syntetiky zhruba dvě hodiny, se skvrnami si však poradily mnohem lépe.

Nedílnou součástí pracích cyklů jsou také procesy máchání a odstředování, tedy zbavování prádla zbytků pracího prostředku a vody. Test máchání spočíval v analýze vody, kterou jsme odstředili ve speciální odstředivce. Stejně jako v minulých letech se v této oblasti na rozdíl od testu praní většina modelů zrovna nepředvedla. Vůbec nejlépe si s mácháním poradilo duo nejdražších praček v testu, Miele WDA111 a Siemens WM14W540EU. Právě tyto dva modely společně s pračkami Bosch tvoří čtveřici těch, které dostaly jako jediné

Jak testujeme

podrobný postup testu praček najdete na www.dtest.cz/pracky

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality praček

praní 45 %
máchání 10 %
odstředování 10 %
délka pracího cyklu 5 %
spotřeba el. energie 12 %
spotřeba vody 3 %
hlučnost 5 %
obsluha 10 %

Historie praček

Stejně jako starost o obživu a shánění potravy patří i péče o oděvy k činnostem, které zaměstnávaly lidstvo odnepaměti. Zpočátku se prádlo pralo v řekách či potocích a nečistot se zbavovalo otloukáním o kamení a mácháním. Později se k čištění začaly používat různé předměty – tloučky či plácačky. Poměrně brzy (už okolo roku 2800 př. n. l.) se objevují první zmínky o používání primitivního mýdla.

Revoluci v praní ale znamenal až vynález valchy. První dochované zmínky o používání této prací desky vyráběné ze dřeva, hlíny či kamení spadají do první poloviny 18. století. V souvislosti s mechanizací čištění prádla na sebe dlouho nenechal čekat ani vynález prvních praček. Začaly se vyrábět již zkraye 19. století ze dřeva v domácích truhlářských dílnách a byly na objednávku. K rozšíření mezi širší veřejnost došlo až v 80. letech 19. století, kdy začaly vznikat firmy specializující se konkrétně na pračky. První přístroje byly valchového typu a tvořily je dva dřevěné půlválce s dřevěnými lištami, které se proti sobě kývaly, takže se prádlo mezi nimi třelo. Třením však docházelo k opotřebení a ničení, proto je brzy nahradily pračky zvonové (praly prádlo proudem, který vytvářel prací zvon) nebo vibrační (odstraňovaly špinu vibracemi).

Opravdovou revoluci do čištění prádla vnesl až vynález elektrické pračky, kterou sestavil v roce 1906 Američan Alva Fischer. V 60. letech 20. století pak vznikly první automatické pračky, které dokázaly prádlo odšťědovat i máchat podle předem nastavených instrukcí a všechny prací úkony prováděly v jednom bubnu.

V současnosti se nejčastěji používají pračky shora nebo předem plněné. Prádlo se pere v pracím bubnu – válec se otáčí a pracího efektu je dosaženo kombinací působení pracího prostředku a mechanického pohybu prádla.

celkově dobré hodnocení. Dlužno dodat, že i nejlépe máchající modely dosáhly jen uspokojivých výsledků – alergikům a citlivějším jedincům tak lze doporučit zvolit možnost „přídavné máchání“, případně proces máchání zopakovat.

Cena versus kvalita

Na chvostu se umístily nejlevnější pračky v testu, Zanussi ZWF71243W a Indesit EWD 61052 W EU, které koupíte za cenu dvou- až třínásobně nižší než modely z čela tabulky. Daní za nižší pořizovací náklady je horší kvalita praní i máchání nebo třeba vyšší hlukost při odstředování. V případě Indesitu, jehož zástupce se na posledním místě umístil i v loňském testu, čekejte i méně komfortní obsluhu (viz dále).

Protože se modely liší kapacitou bubnu a bylo by složité porovnávat je při maximálním naplnění, přepočítali jsme dobu praní na jeden kilogram prádla. Tato metoda umožnila porovnat i velmi odlišné modely praček, jejichž kapacita se v našem testu pohybovala od 6 do 13 kilogramů.

Při měření délky praní nás zajímaly nejen klasické cykly pro bavlnu a syntetiku, ale také pro bavlněnou náplň při

40% využití kapacity bubnu. Nejlepší celkové hodnocení za délku pracích cyklů obdržel Hoover DWT413AH/1-S.

Protože pračka je spotřebič, který se zapíná relativně často, zaměřili jsme se v testech také na spotřebu elektrické energie a vody, tedy na to, jak provoz přístroje zatíží rozpočet domácnosti. I zde jsme z důvodu spravedlivého srovnání praček s různým objemem bubnu pro účely hodnocení přepočítávali spotřebu na jeden kilogram prádla. Je-li pro vás spotřeba důležitým kritériem při výběru pračky, neprohloupíte se zmiňovaným modelem Hoover, který

Laboratorní expert připevňuje na prádlo uměle vyrobené skvrny.

Vkládání prádla s uměle vytvořenými skvrnami do pračky.

Speciálním přístrojem odborníci měřili, jak si daná pračka poradila s praním.

Testování kvality máchání.

měl ze všech testovaných nejnižší spotřebu elektrické energie i vody.

Při odstřeďování si raději zacpěte uši

O pračkách se traduje, že patří k jednomu z nejhlučnějších domácích spotřebičů. Stejně jako v minulých testech jsme u praní vysokou hladinu hluku nezaznamenali, zato při odstřeďování nasbíralo hned několik praček nedostatečné hodnocení. Praní i odstřeďování hodnotili tři laboratorní experti. Za odstřeďování udělovali pouze dostatečné a nedostatečné známky. Podle tabulky se nejméně příjemně jevily zvuky vyluzované modely AEG L69682VFLC, Electrolux EWF1486GDW2, Hoover DXA 69AH/1-S, Indesit EWD 61052 W EU, Samsung WW80J3283KW a Zanussi ZWF71243W.

Poslední testovanou kategorií byla obsluha. Zajímalo nás, jak jsou přístroje uživatelsky přívětivé, jak snadné je vkládání a vyjímání prádla nebo jak jednoduchá je jejich údržba. Pračky dostávaly vesměs dobrá, případně

Jak testujeme

Praní

Účinnost praní na bavlněných i syntetických oděvech, k nimž jsme připevnili testovací náplň s různorodými typy skvrn od čaje až po čokoládovou zmrzlinu, jsme měřili optickým přístrojem, spektrofotometrem. Používali jsme hodnoty získané minimálně třemi testovacími cykly. Pokud se jejich výsledky výrazně lišily, přidali jsme ještě dva další.

Máchání

Účinnost máchání, tedy zbavování prádla zbytků pracího prostředku, jsme zjišťovali analýzou vody odstředěné ve speciální odstředivce. Opět jsme hodnotili jak bavlněné, tak syntetické prádlo.

Odstřeďování

Efektivitu odstřeďování jsme posuzovali srovnáním hmotnosti suché náplně a náplně po odstředění a opět jsme hodnotili jak dávku bavlněného, tak syntetického prádla.

uspokojivá hodnocení. Jediným hříšníkem, který si vysloužil celkově pouze dostatečné hodnocení, je Indesit EWD 61052 W EU. U něj experti upozornili například na nedostatečný úhel otevření dvířek, na malá a příliš zapuštěná tlačítka nebo na nesnadné otáčení programovací kolečka. Z hlediska uživatelské příjemnosti ovládacího panelu si hodnotitelé povšimli nedostatků ještě u modelu Beko WMY 61083 CS PTLB1. U něj upozornili na nelogické pořadí funkcí.

V rámci obsluhy se hodnotilo, jak snadné či obtížné je přístroje nejen

Délka pracího cyklu

Délku pracího cyklu jsme hodnotili na základě přepočtu naměřených hodnot na jeden kilogram prádla. Díky tomu jsme spravedlivě mohli porovnat pračky s odlišnou kapacitou.

Spotřeba elektrické energie a vody

Také u spotřeby energie a vody jsme měření provedli díky přepočtu naměřených hodnot na jeden kilogram prádla.

Hlučnost

Skupina expertů hodnotila, jak hlasité jsou přístroje při praní i odstřeďování a zda a jak silné způsobují rušivé zvuky.

Obsluha

Testy obsluhy probíhaly formou hodnocení odborníků. Zjišťovali přehlednost, úplnost a srozumitelnost návodu k použití, uživatelskou příjemnost vkládání a vyjímání prádla včetně velikosti plnicího otvoru, přehlednost ovládacího panelu či snadnost údržby pračky.

používat, ale také čistit. Z tohoto hlediska byl nejhorší opět model Indesit EWD 61052 W EU. Údržba je navíc u tohoto modelu znesnadněná příliš kluzkým krytem, jehož otevírání je ve srovnání s ostatními modely poměrně obtížné. Naopak nejlepší hodnocení si za obsluhu vysloužila dvojka v našem testu, Bosch WAW28560EU. U této pračky hodnotitelé ocenili třeba snadné vkládání i vyjímání prádla, velký a přehledný displej i logičnost pořadí funkcí na ovládacím panelu.

➤ str. 28

pračky

	Bosch WAT24360BY	Bosch WAW28560EU	Miele WDA111	Siemens WM14W540EU	Gorenje W8544N/I	Electrolux EWF1486GDW2	AEG L69682VFLC
průměrná cena (Kč)	12 800	20 100	22 900	20 800	11 200	13 000	11 000
hodnocení kvality	dobře 65 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 60 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %
praní	dobře 73 %	dobře 66 %	velmi dobře 83 %	dobře 64 %	dobře 71 %	dobře 73 %	uspokojivě 59 %
bavlna	+	+	++	+	+	+	o
syntetika	+	+	+	+	+	+	+
máchání	dostatečně 33 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 41 %	dostatečně 29 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 36 %
bavlna	—	—	o	o	—	o	—
syntetika	—	o	o	o	—	—	—
odstřeďování	dobře 76 %	dobře 76 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 64 %	dobře 67 %	velmi dobře 85 %
bavlna	+	+	+	+	o	o	++
syntetika	++	++	++	++	+	++	+
délka pracího cyklu ¹⁾	uspokojivě 52 %	dobře 61 %	dostatečně 29 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 38 %	dostatečně 27 %	dostatečně 33 %
bavlna (h:min)	o 2:56	+	o 3:00	+	o 3:10	o 3:29	o 3:03
syntetika (h:min)	o 2:03	o 1:59	o 1:58	o 2:00	— 2:05	— 2:28	— 2:01
bavlna 40% náplň (h:min)	o 1:49	o 1:51	— 3:00	— 2:49	— 2:09	— 2:26	— 2:11
spotřeba elektrické energie ²⁾	dobře 61 %	dobře 66 %	dostatečně 28 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 28 %	uspokojivě 50 %
bavlna (kWh)	o 1	o 1	— 1,2	o 1	+	— 1,3	o 1
syntetika (kWh)	o 0,8	+	o 0,6	+	o 0,7	o 0,8	o 0,6
bavlna 40% náplň (kWh)	+	+	— 0,9	— 0,9	— 0,7	— 0,9	o 0,6
spotřeba vody ³⁾	dobře 72 %	dobře 75 %	dobře 61 %	uspokojivě 58 %	dobře 63 %	dobře 74 %	dobře 65 %
bavlna (l)	+	+	+	+	++ 65,9	+	+
syntetika (l)	+	+	+	+	o 60,0	++ 51,8	o 58,4
bavlna 40% náplň (l)	++ 36,6	++ 39,1	o 54,1	— 75,7	o 58,2	+	+
hlučnost	uspokojivě 45 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 50 %	dostatečně 37 %	uspokojivě 45 %
hlučnost při praní	+	+	o	+	+	+	+
hlučnost při odstřeďování	—	—	—	—	—	—	—
obsluha	dobře 65 %	dobře 71 %	uspokojivě 57 %	dobře 70 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 51 %
návod k použití	+	+	++	+	+	o	+
vkládání a vyjímání prádla	o	+	o	+	+	o	o
dávkovač pracího prostředku	+	+	+	+	o	o	o
ovládací panel	+	+	o	+	o	+	+
informace o průběhu praní	++	++	++	++	+	++	+
údržba	+	+	o	+	o	—	—
technické údaje a vybavení							
max. počet otáček odstřeďování (ot./min)	1200	1400	1400	1400	1400	1400	1600
maximální kapacita bubnu (kg)	8	9	7	9	8	8	8
rozměry (šířka x výška x hloubka) (cm)	59,7 x 84,5 x 62	59,7 x 84,4 x 63,5	59,7 x 84,6 x 60,3	59,5 x 84,4 x 64,7	59,7 x 84,2 x 63,6	59,5 x 85 x 64,3	59,8 x 84,8 x 58
délka přívodního kabelu (cm)	209	158	168	158	150	168	147
průměr plnicího otvoru (cm)	32	32	29,7	32	32,8	34	34
odložený začátek nebo konec praní	odložený konec	odložený konec	x	odložený konec	odložený start	odložený start	odložený konec
max. odložení začátku nebo konce praní (h)	24	24	x	24	24	20	20
displej	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ukazatel zbývajících času programu	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
zvuková signalizace konce programu	✓	✓	x	✓	✓	✓	✓

Beko WMY 61083 CS PTLB1	Samsung WW80J3283KW	Gorenje W7643L	Hoover DWT413AH/1-S	Hoover DXA 69AH/1-S	Zanussi ZWF71243W	Indesit EWD 61052 W EU
8700	9900	11 400	18 200	12 100	8000	6200
uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 52 %	uspokojivě 43 %
dobře 71 %	uspokojivě 59 %	dobře 78 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 44 %
+	+	++	o	o	o	o
+	o	+	o	o	o	—
dostatečně 29 %	uspokojivě 43 %	nedostatečně 16 %	dostatečně 38 %	dostatečně 35 %	dostatečně 29 %	nedostatečně 14 %
—	o	—	—	—	—	—
—	—	o	o	o	—	—
dobře 61 %	velmi dobře 81 %	uspokojivě 56 %	dobře 69 %	dobře 77 %	dobře 65 %	dobře 62 %
o	+	o	+	+	+	o
+	++	+	+	+	+	+
dostatečně 22 %	uspokojivě 40 %	dostatečně 20 %	dobře 76 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 20 %	uspokojivě 45 %
o 2:34	o 3:07	— 3:27	++ 3:13	o 3:24	— 3:17	o 2:37
— 1:59	— 2:05	— 2:01	++ 2:09	+	— 1:54	++ 0:56
— 2:13	— 2:03	— 2:03	o 2:49	— 2:27	— 2:16	— 2:29
dostatečně 33 %	uspokojivě 48 %	nedostatečně 7 %	dobře 79 %	dobře 73 %	dobře 62 %	uspokojivě 49 %
o 0,7	o 1	— 1,2	++ 0,8	+	+	o 0,7
o 0,6	+	— 0,9	++ 0,7	++ 0,6	+	+
— 0,7	— 0,7	— 0,8	o 0,9	o 0,6	o 0,5	— 0,6
dobře 61 %	dobře 66 %	dobře 60 %	dobře 79 %	dobře 72 %	dobře 67 %	dobře 77 %
+	+	++	+	+	+	+
+	+	o	+	+	+	++
o	o	o	++	++	+	++
uspokojivě 50 %	dostatečně 33 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 45 %	uspokojivě 45 %	dostatečně 25 %	dostatečně 25 %
+	o	+	+	+	o	o
—	—	—	—	—	—	—
uspokojivě 55 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 52 %	dostatečně 39 %
o	+	+	o	o	o	o
+	o	+	o	o	o	—
o	+	o	+	o	o	o
—	o	o	+	o	o	—
++	+	+	+	+	+	+
o	+	o	o	o	—	—
1000	1200	1400	1400	1600	1200	1000
6	8	7	13	9	7	6
59,8 x 84 x 54,7	60,1 x 84,8 x 61,5	59,8 x 84,2 x 63,5	60 x 84 x 69	59,7 x 84 x 54,3	59,7 x 84,8 x 56,9	59,6 x 83,8 x 53,5
142	157	150	152	149	149	154
34	31	33	33	33	30	30
odložený konec	odložený konec	odložený konec	odložený start	odložený start	odložený start	odložený start
24	19	24	24	24	20	24
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
x	✓	✓	✓	✓	✓	✓

klíč:

++	+	o
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %
—	—	—
dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %	

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

- ¹⁾ V zájmu srovnatelnosti modelů s odlišnou kapacitou bubnu odpovídá hodnocení přepočtu délky pracovního cyklu na jeden kg prádla. Číselný údaj v jednotlivých řádcích odpovídá skutečné době, která byla nutná k vyprání celé dávky prádla u konkrétního modelu.
- ²⁾ V rámci srovnatelnosti jednotlivých modelů s odlišnou kapacitou bubnu odpovídá hodnocení přepočtu spotřeby elektrické energie na jeden kg prádla. Číselný údaj v jednotlivých řádcích odpovídá skutečné spotřebě energie u konkrétního modelu.
- ³⁾ V rámci srovnatelnosti jednotlivých modelů s odlišnou kapacitou bubnu odpovídá hodnocení přepočtu spotřeby vody na jeden kg prádla. Číselný údaj v jednotlivých řádcích odpovídá skutečné spotřebě vody u konkrétního modelu.

- ★ vítěz testu
- 🔍 výhodný nákup

Anketa k pračkám

Často se nás ptáte, proč u spotřebičů netestujeme také jejich spolehlivost a životnost. Odpověď je jednoduchá – takové testy by trvaly tak dlouho, že v době, kdy bychom jejich výsledky mohli zveřejnit, by už testované modely dávno nebyly na trhu. Oslovili jsme ale provozovatele několika servisů praček, abychom se jich zeptali na zkušenosti z praxe, a nyní vám nabízíme jejich odpovědi.

Jaká je podle vaší zkušenosti průměrná životnost praček?

Petr Kořínek, Praha: Průměrnou životnost pračky můžeme brát jako dobu do vzniku takové závady, že její opravu majitel vyhodnotí jako nerentabilní vzhledem k nákladům na pořízení pračky nové. Liší se to podle kvality a stáří výrobků, u starých praček to bývá 15–35 let, u těch z 90. let 12–25 let, u praček z minulých dekád to bývá asi 7–18 roků a současných se závažný problém velmi často objeví již od 2,5 až tří let. Je to dané dnešní maximální optimalizací výrobních nákladů, tedy hromadným používáním levných plastových komponent a dalších nekvalitních materiálů uvnitř. Taková je dnes doba, je potřeba prodávat pořád dokola a co nejčastěji.

Zdeněk Purma, Kutná Hora: Průměrná životnost praček je dnes dána nikoliv jen kvalitou z výroby a tedy četností poruch, ale v nejméně 50 % případů pocitem zákazníků, kteří si řeknou „...už to máme sedm let, tak chceme novou“. Jen velice malé procento zákazníků uvažuje ekonomicky a pračku mění až tehdy, když by oprava byla neekonomická či když nové modely přinesou nějakou skutečně výraznou úsporu nebo novou a vyšší kvalitu, která není jen reklamním trikem. Praxí ověřená průměrná životnost automatických praček ze současné produkce je přibližně šest až sedm let. Některé pračky exotického původu ale jen s obtížemi přežijí dva roky, a aby toho nebylo málo, servis mají zajištěn jen někde nebo dokonce servis nemají vůbec. Mohu-li tedy něco doporučit, pak kupovat jediné takové značky, které jsou na trhu delší dobu a které mají v místě bydliště zákazníka dostupný servis. Reálná životnost praček je z nejméně 90 % dána kvalitou použitých materiálů

ve výrobě a zákazník nemá šanci s tím cokoliv udělat.

Jiří Pleskač, Brno: Asi 7 až 8 let.

Co ovlivňuje životnost pračky?

Petr Kořínek, Praha: Životnost pračky primárně ovlivňuje kvalita materiálu a komponent, z nichž je pračka sestavena. Majitel pračky její životnost může ovlivnit jen minimálně anebo vůbec.

Zdeněk Purma, Kutná Hora: Je-li vše vyrobeno tak, jak má být, pak prací prostředek nemá na životnost pračky žádný vliv. Současná účinnost pracích prostředků je relativně velmi vysoká, a proto mnoho zákazníků používá programy s teplotou 40 °C. To ale není dobře. Minimálně jednou za měsíc by měl být spuštěn program na vyváрку, aby tak byly zlikvidovány případné bakterie, které se do pračky mohou dostat spolu s textilem nebo třeba ze vzduchu a které narušují gumová těsnění a způsobují zápach. Doporučovat konkrétní značku prášku má smysl jedině ve vztahu ke kvalitě praní, ale nikoliv jako faktor, který ovlivňuje životnost praček.

Jiří Pleskač, Brno: Typ pracího prostředku, volba pracích cyklů, ale také tvrdost vody, pravidelná údržba a dodržování čistoty.

Jakou nejčastější chybu podle vás spotřebitelé dělají při používání pračky a péči o ni?

Petr Kořínek, Praha: V zásadě pračkám neprospívá opakované praní těsně za sebou a vliv těžkých, ale také malých náplní prádla a nevyváženost při odstřeďování.

Zdeněk Purma, Kutná Hora: Největším nepřítelem pračky je trvalé používání pouze programů na 40 °C a nevhodné prostředí. Tím nemyslím jenom vlhkost, ale v mnoha případech umístění pračky ve sklepě, kde je také uhlí. Uhlíný prach se dostane skutečně všude a navíc je elektricky vodivý, což je pro citlivou elektroniku smrtelným nebezpečím. U praček plněných shora bych ještě upozornil na otvor, do kterého zapadá zámek dveří, a ve kterém je systém blokování otevírání dveří. Pokud by sem třeba při vkládání mokrého prádla natekla voda, obvykle následuje zkrat a zničení nejen zámku ale i elektroniky. Pro dlouhou životnost je také nutné, aby pračka stála pevně na podlaze.

Jiří Pleskač, Brno: Dávkuje moc pracího prášku, používají nekvalitní prášky, gelové prostředky v kombinaci s nízkou teplotou praní, zbytečně navyšují délku cyklu jen kvůli úspoře.

Co naopak pračku udržuje v dobré kondici, jak se o ni spotřebitelé mají starat, aby jim sloužila co nejdéle?

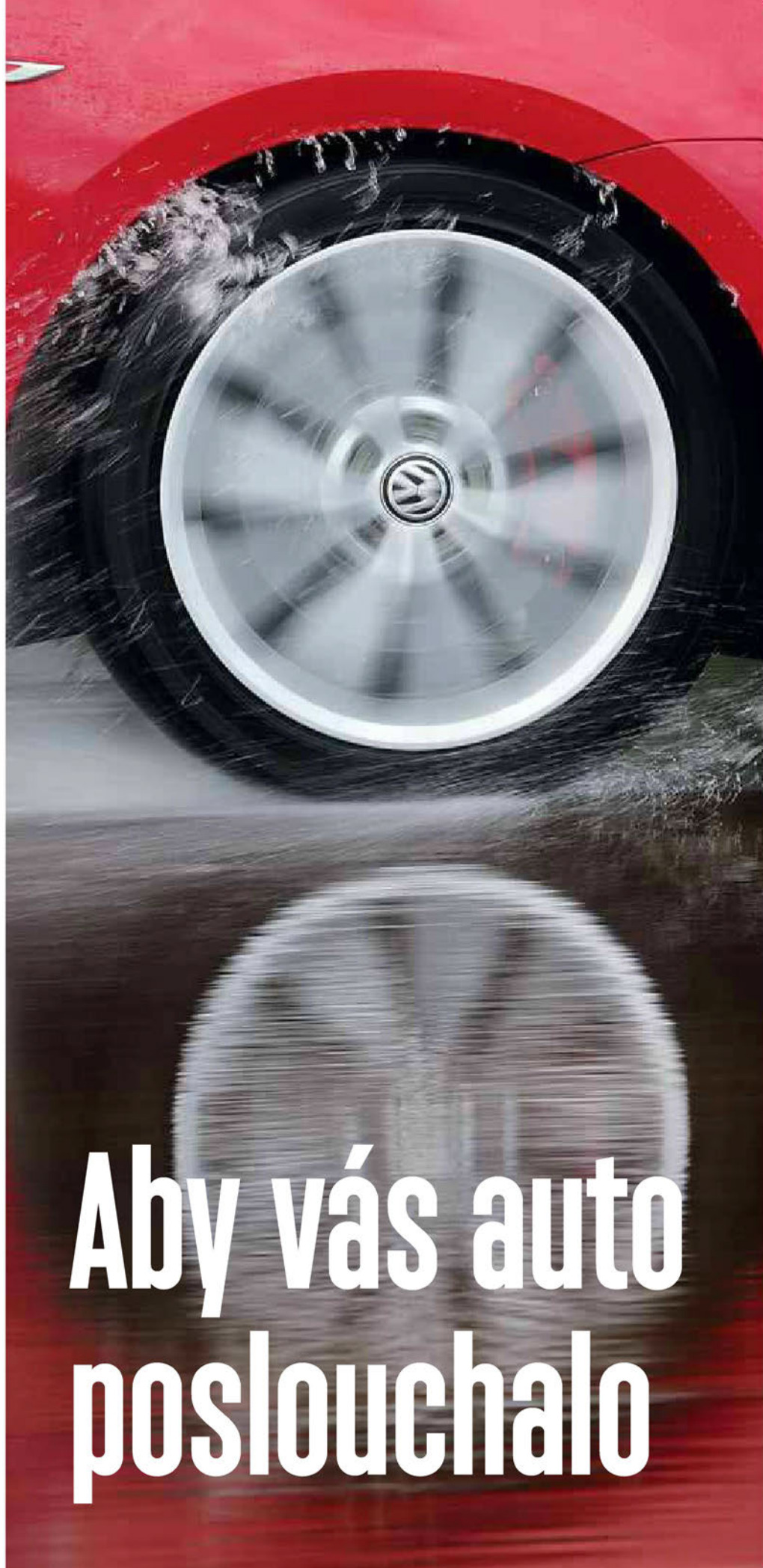
Petr Kořínek, Praha: Prakticky pouze mechanicky udržovat přístupná místa v čistotě. Ještě je dobré jednou za rok nasypat do prázdné pračky kyselinu citrónovou a nechat proběhnout vyváрку.

Zdeněk Purma, Kutná Hora: Životnosti pračky prospívají zdánlivě maličkosti, např. důsledné šacování kapes. Jeden zapomenutý hřebík, který projde otvorem v bubnu, může pračku úplně zničit a není to žádná vzácnost. Rozcupovaný papírový kapesníček může podobně jako zapomenutá sponka zablokovat čerpadlo, pračka pak nevy-pouští, tím se zablokuje odstřeďování a také program. Odpadní voda sice jde z pračky do odpadu přes filtr, který zachycuje třeba knoflíčky a další malé drobnosti, ale nezachycuje rozptýlené částičky z textilu, které mohou ucpat sifony. Je tedy nutné alespoň jednou za rok až dva kromě pravidelného čistění filtru pračky vyčistit i odpad. Obdobnou péči vyžaduje přívod vody.

Jiří Pleskač, Brno: Pravidelně čistit filtr, použít občas odvápnovač, udržovat v čistotě násypku a používat kvalitní prací prášky, které neobsahují abraziva a soli. ✖

Test Letní pneumatiky

Pro letošní letní sezonu jsme nechali otestovat 15 pneumatik o rozměru 225/45 R17 a 16 pneumatik ve specifikaci 185/65 R15. 17palcové gumy s nízkým profilem obouvají většinou výkonnější verze vozidel jako například Audi A4, BMW řady 1 a 3, Citroën DS4, Mitsubishi Lancer, Subaru Impreza a další. Testované patnáctky jsou určeny pro menší vozy nižší střední třídy, například Alfa Romeo Mito, Chevrolet Aveo nebo Kalos, Dacii Duster, Fiat Punto, Mazdu 2 nebo Renault Clio. Ve větší kategorii jsou tři pneumatiky s vyváženými jízdními vlastnostmi, v menší jich je hned sedm, tedy necelá polovina.

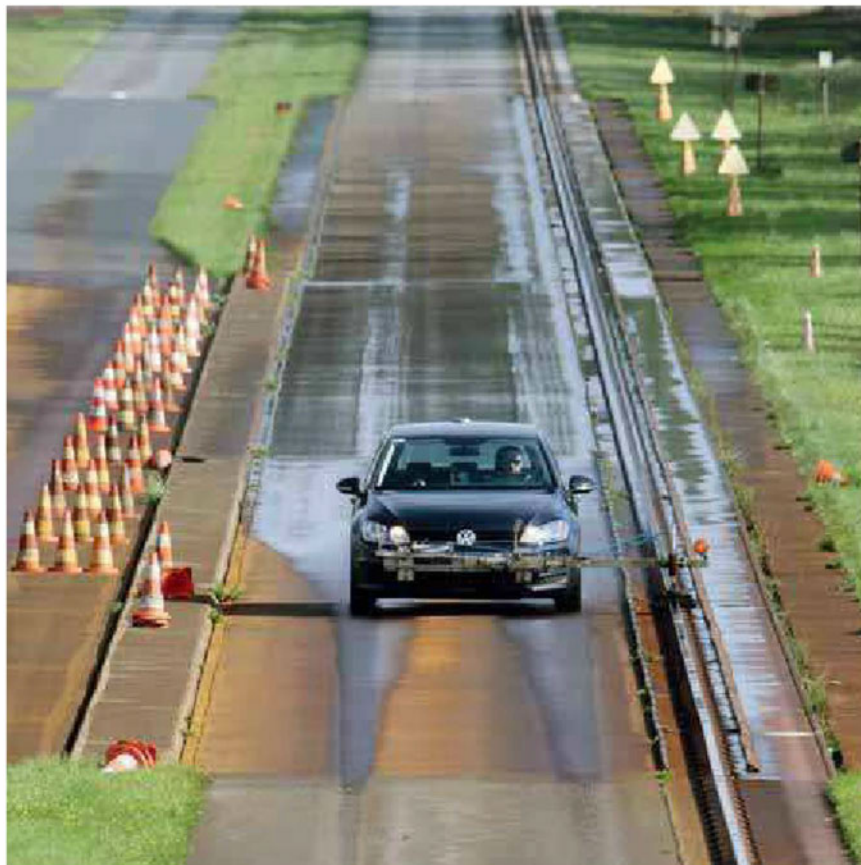

Aby vás auto poslouchalo

d

dobrá rada

V rozměru 225/45 R17 94Y je vítěznou pneumatikou Continental ContiSportContact 5 (dobře, 2670 Kč). Na suché vozovce je výborná a dobré jízdní vlastnosti předvedla i na mokru. Má malý vliv na spotřebu paliva a pomalu se opotřebovává. V menším rozměru 185/65 R15 88H získal prvenství model Vredestein Sportrac 5 (dobře, 1430 Kč). Na mokré i suché vozovce má vysokou přilnavost, která zajišťuje dobrou ovladatelnost a krátkou brzdovou dráhu. Díky vhodnému složení směsi dlouho vydrží a spotřebu paliva ovlivňuje minimálně. Výhodným nákupem je Hankook Kinergy Eco K425 (dobře, 1270 Kč), která je nejlevnější 15palcovou pneumatikou s vyváženými jízdními vlastnostmi.

Jedno lidové pořekadlo říká, že opakování je matka moudrosti. Vezměme si ho pro test pneumatik k srdci a připomeňme si, co vlastně říká naše celkové hodnocení. Pneumatiky, které dostanou dobrou známku, patří k těm nejlepším na trhu, mají vyvážené jízdní vlastnosti, pomalu se sjíždí a mají zanedbatelný vliv na spotřebu paliva. Uspokojivá známka znamená, že pneumatika má drobné nedostatky na silnici nebo v životnosti, ale stále jde o kvalitní výrobek. Dostatečně hodnocené modely už vykazují výrazné slabiny a nedostatečně hodnoceným byste se měli raději vyhnout.

i

Jak testujeme

podrobný postup testu letních pneumatik najdete na www.dtest.cz/pneu

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality letních pneumatik

mokrý vozovka 40 %
suchá vozovka 20 %
opotrebení 20 %
vliv na spotřebu paliva 10 %
hluk 10 %

Při výběru pneumatik do testu se zaměřujeme především na komfortní a ekologické modely, sportovní v našem hledáčku až na výjimky nejsou. Takovou výjimkou je právě letošní test, ve kterém jsme se zaměřili na rozměr hodný označení sportovní. Do testu vybíráme pneumatiky také podle údajů na energetickém štítku, kde přilnavost na mokru nemůže být hodnocena hůře než C. Nakupujeme u několika prodejců a v malých množstvích, abychom zajistili různorodost vzorků.

Nízkoprofilové sedmnáctky (225/45 R17 94Y)

Vzhledem k tomu, že je řeč o testu pneumatik, mezititulek není hanlivé označení mladých dívek, ale slangem řečený rozměr pneumatiky, která má průměr disku 17 palců a výšku bočního profilu 45 – což konkrétně znamená, že výška pneu je 45 procent z šířky jejího příčného řezu.

Pneumatiky tohoto rozměru jsou pořizovány na rychlé a výkonné vozy, proto lze předpokládat, že jejich budoucí majitelé od nich očekávají, alespoň na suché silnici, sportovní jízdní vlastnosti. Ty mohou nabídnout

pneumatiky Continental ContiSportContact 5, Vredestein Ultrac Vorti, Yokohama Advan Sport V105, Michelin Pilot Sport 3 a GT Radial Champiro HPY. Ze zkoušek na suchu vyšly se samými jedničkami. Jsou tedy velmi dobře ovladatelné a stabilní, mají vysokou přilnavost, rychlou odezvu na povel volantu a krátkou brzdovou dráhu.

Zmiňovaný Continental je vítězem testu 17palcové kategorie. Předvedl nejlepší jízdní vlastnosti nejen na suché, ale také na mokré vozovce. V pořadí druhá skončila Pirelli P Zero a trojici vyvážených modelů uzavírá další odborník na suchou silnici Vredestein. Možná trochu nečekaným společným znakem nejlepší trojice je mírně snížená odolnost proti aquaplaningu.

Kdo u pneumatiky upřednostňuje pomalé opotřebení, měl by si pořídit model Sava Intensa UHP. Jeho odhadovaná životnost je přes 47,5 tisíce kilometrů. Také Fulda a Yokohama mohou vydržet přes 40 tisíc kilometrů. Naopak u Michelin Pilot Sport 3, Toyo Proxes T1 Sport a GT Radial Champiro HPY je odhadovaná životnost na 60 % Savy, respektive na 80 % průměru testovaných modelů.

Nejhorší pneumatikou v rozměru 225/45 R17 je Maxxis Vectra Sport 01, která postrádá potřebnou přilnavost při jízdě na mokré vozovce.

(Ne)pravdivé štítky

U dvou třetin testovaných pneu odpovídá označení na štítku v případě přilnavosti na mokru výsledkům našeho testu. Výrobce Hankook a Yokohama testované modely vydává za lepší, než ve skutečnosti jsou. Označení A jim nepřísluší. Naopak Sava Intensa UHP a Semperit Speed-Life 2 jsou podle našich výsledků lepší, než vypovídají údaje na štítku.

Savě uteklo nejlepší hodnocení A za přilnavost na mokré vozovce o jediné procento, přitom na štítku je C. Důvodem zařazení mezi horší pneu může být, že výrobce prezentuje tyto modely jako svou nižší třídu, a proto je z principu označuje hůře než prémiové. Z pohledu spotřebitele jsou však tyto informace zavádějící a nelze se jimi bezpečně řídit. Bohužel neexistuje žádný postih pro výrobce, pokud údaje na štítku nejsou správné.

Nepřítomnost omluvena

V tabulce nenajdete výsledky pneumatik Dunlop Sport Maxx RT, Goodyear Eagle F1 Asym.2 a Kumho KU39. Podle našich informací se připravují nástupci těchto modelů, které by měly být dostupné v létě a měly by mít jiné složení směsi. Bridgestone Potenza S001 také prochází inovací a v době nákupu pneumatik do testu ještě nebyl v prodeji. Pneumatika Barum nebyla dostupná v patřičném hmotnostním a rychlostním indexu 94Y, proto ani ta nebyla do testu zařazena.

Patnáctky pro nižší střední

Nejlepší pneumatikou v rozměru 185/65 R15 88H je Vredestein Sportrac 5. Na mokré silnici je ze všech testovaných nejlepší – má nejkratší brzdnou dráhu a nejvyšší přilnavost. Zároveň má dobré jízdní vlastnosti na suchu, nízký vliv na spotřebu paliva a relativně pomalu se opotřebovává. Na druhém až pátém místě jsou pneumatiky Continental ContiPremiumContact 5, Dunlop Sport BluResponse, Goodyear EfficientGrip Performance a Hankook Kinergy Eco K425, které předvedly dobré výkony na mokru i na suchu a dostaly stejnou celkovou známku. Mezi sedmičku pneumatik, které díky vyváženým

vlastnostem doporučujeme ke koupi, patří i Nokian Line a Kumho KH27.

Naopak kvůli velmi špatné přilnavosti na mokré vozovce nedoporučujeme pneumatiky GT Radial Champiro VP1. Výraznější nedostatky v podobě dlouhé brzdné dráhy a horší ovladatelnosti na mokru má i Nankang Green-Sport Eco-2+. Pro představu, auto s obutými pneumatikami GT Radial potřebuje k zastavení na mokrému asfaltu o 11 metrů a na mokrému betonu o 17 metrů více než Vredestein. Aquaplaning by tomuto vozu hrozil v rychlosti o deset kilometrů nižší, než pokud by byly obuty gumy Vredestein, a o 20 km/h nižší ve srovnání s pneumatikou Sava Intensa HP, která je v odolnosti proti aquaplaningu nejlepší, byť to podle výsledků v tabulce není zřejmé.

Pneumatika Michelin Energy Saver+ stejně jako v předchozích letech v jiných velikostních kategoriích potvrdila, že v životnosti patří mezi „gumárenskou smetánku“ – pomalu se sjíždí a zároveň má nejmenší vliv na spotřebu paliva. Celkové dobré hodnocení jí však uteklo kvůli horším jízdním vlastnostem na mokru, konkrétně delší brzdné dráze a nižší přilnavosti v zatáčkách. Také Barum Brillantis 2 patří mezi pneu s dlouhou životností.

Na druhou stranu jízdní vlastnosti na mokru jsou uspokojivé, což lze teoreticky připsat na vrub obecně známému výrobnímu konfliktu, kdy tvrdá směs sice dlouho vydrží, ale kvůli nízké poddajnosti postrádá přilnavost k vozovce. Příčinou může být i nevhodná struktura dezénu.

Dvě tváře Pirelli

Při testování pneumatiky Pirelli Cinturato P1 Verde v rozměru 185/65 R15 jsme narazili na velké rozdíly v jízdních vlastnostech. Na základě následné analýzy testovaných vzorků jsme zjistili, že jejich příčinou je různá výrobní fabrika – zatímco některé „Pirelky“ jsou vyráběny v rumunské továrně, jiné v turecké. Při jízdních testech se ukázalo, že Pirelli z Rumunska jsou na mokré vozovce lépe ovladatelné a zároveň mají kratší brzdnou dráhu. Rumunské modely by tak skončily s dobrým hodnocením na mokru, zatímco turecké by dostaly dostatečnou, tedy špatnou známku. Abychom si byli jisti, že nedošlo k nějakým anomáliím v průběhu testu, zakoupili jsme další sady pneumatik vyrobených v Turecku. Opakování zkoušek však naše předchozí výsledky jen potvrdilo.

Vzhledem k tomu, že jsme do publikace výsledků nestihli provést kompletní test pneumatiky ani z jedné továrny, rozhodli jsme se výsledky tohoto modelu nepublikovat, protože by byly zavádějící. Zeptali jsme se také přímo výrobce a požádali ho o vyjádření ke zjištěnému kvalitativnímu rozdílu. Dostali jsme odpověď, ve které stálo, že zatímco v Rumunsku došlo ke změně výrobního postupu, v Turecku zatím nikoliv, ale že se tak v blízké době má stát.

Co říkají štítky?

V této velikostní kategorii pouze dvě pneumatiky svými výsledky v testu odpovídají informacím uvedeným na energetickém štítku, konkrétně Kumho a Nokian s přilnavostí na mokru ohodnocenou písmenem B. Ovšem šest modelů má lepší jízdní vlastnosti na mokré vozovce, než je uvedeno na štítku, a mohly by tak být lépe hodnoceny.

Vypadá to, jako by energetické štítky nebyly určeny pro spotřebitele, byť se tak snaží tvářit, ale staly se pouze jakýmsi politickým nástrojem. ✗

225/45 R17 94Y

	Continental ContiSport Contact 5	Pirelli P Zero	Vredestein Ultrac Vorti	Hankook Ventus S1 evo2 K117	Sava Intensa UHP	Nokian zLine	Yokohama Advan Sport V105
průměrná cena (Kč)	2670	2590	2210	2100	1750	2190	2340
hodnocení kvality	dobře 71 %	dobře 67 %	dobře 65 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %
mokrá vozovka	dobře 72 %	dobře 70 %	dobře 60 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %
ovladatelnost	++	++	+	o	+	o	o
brzdění	++	++	+	+	+	+	o
aquaplaning na rovné vozovce	+	o	o	+	o	o	o
aquaplaning v zatáčkách	o	o	o	+	+	o	+
směrové vedení	+	+	+	+	o	+	+
suchá vozovka	velmi dobře 86 %	dobře 73 %	velmi dobře 84 %	dobře 75 %	dobře 66 %	dobře 67 %	velmi dobře 86 %
ovladatelnost	++	+	++	+	+	+	++
brzdění	++	++	++	++	++	++	++
jízdní stabilita	++	+	++	+	+	+	++
opotřebení	dobře 70 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 65 %	velmi dobře 95 %	dobře 65 %	velmi dobře 80 %
vliv na spotřebu paliva	dobře 68 %	dobře 68 %	dobře 60 %	dobře 72 %	dobře 62 %	dobře 70 %	uspokojivě 56 %
hlučnost	uspokojivě 45 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 40 %
vnitřní hlučnost	+	+	+	o	+	o	o
vnější hlučnost	—	—	—	—	—	—	—
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
údaje na energetickém štítku							
valivý odpor	E	F	E	E	E	C	F
přilnavost na mokré vozovce	A	A	B	A	C	A	A

klíč:

++	+	o	—	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

Přehled aut, které obouvají rozměr 225/45 R17

- Alfa Romeo 147, Giulietta, MiTo,
- Audi A3, A4
- BMW řady 1 a 3, Z3, Z4
- Cadillac BLS
- Chevrolet Aveo, Cruze, Epica, Evanda
- Chrysler PT Cruiser
- Citroën Berlingo, C3, C4, C5, DS4, Grand Picasso, Nemo
- Dacia Dokker, Lodgy, Logan, Sandero
- Fiat 500L, Bravo, Croma, Fiorino
- Ford Focus, C-Max, Mondeo
- Honda Civic, FR-V, Accord
- Hyundai Coupé, Elantra, i30, i40, ix20, Matrix
- Jaguar S-Type, X-Type
- Kia Carens, C'eed, Magentis, Soul, Venga
- Lancia Delta
- Lexus CT 200h, IS
- Mazda 3, 5, 6
- Mercedes Benz třídy A, B a C, Citan, CLA, CLC, CLK, Vaneo
- Mini Cooper, Countryman
- Mitsubishi Lancer
- Nissan Cube, Leaf, Tiida
- Opel Adam, Astra, Meriva B, Zafira
- Peugeot 2008, 207, 3008, 308, Partner

Michelin Pilot Sport 3	Uniroyal RainSport 3	Toyo Proxes T1 Sport	Firestone Firehawk SZ90	Semperit Speed-Life 2	Fulda SportControl	GT Radial Champiro HPY	Maxxis Vectra Sport 01
2890	2100	2110	2170	2180	2180	2050	1760
uspokojivě 55 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 35 %
dobře 64 %	dobře 61 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 47 %	dostatečně 35 %
+	+	o	o	o	o	o	—
+	+	o	o	o	o	o	o
+	+	o	o	+	o	o	o
+	+	+	+	+	+	o	+
+	o	o	o	o	o	o	—
velmi dobře 84 %	uspokojivě 55 %	dobře 78 %	dobře 67 %	dobře 61 %	uspokojivě 52 %	velmi dobře 80 %	dobře 79 %
++	o	++	+	o	o	++	+
++	+	+	+	+	++	++	++
++	o	++	+	+	o	++	++
uspokojivě 55 %	dobře 60 %	uspokojivě 55 %	dobře 70 %	dobře 75 %	velmi dobře 85 %	uspokojivě 55 %	dobře 65 %
dobře 66 %	dobře 76 %	dobře 62 %	dobře 66 %	dobře 78 %	dobře 74 %	dobře 70 %	dobře 70 %
uspokojivě 50 %	uspokojivě 41 %	uspokojivě 44 %	dostatečně 35 %	uspokojivě 43 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 42 %
+	o	+	o	o	+	o	o
—	—	—	—	—	—	o	—
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
E	C	E	E	C	C	E	E
A	A	B	B	C	B	B	B

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení jsou limitována. Uspokojivě a jakékoliv horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka, opotřebení či vliv na spotřebu paliva limituje celkové hodnocení kvality, které nemůže být lepší než nejhorší známka udělená v některé ze zkoušek.

- ★ vítěz testu
- ⊕ výhodný nákup

- Renault Capture, Clio, Fluence, Kangoo, Megane, Scenic
- Rover 75
- Saab 9-3, 9-5
- Seat Altea, Exeo, Ibiza, Leon, Toledo
- Škoda Octavia, Rapid, Roomster, Superb
- Subaru BRZ, Impreza, Legacy, Trezia
- Suzuki Swift, SX4
- Toyota Auris, Avensis, Corolla, Verso
- Volvo C30, S40, V40, V50, V60, S60, C70, V70
- VW Caddy, CC, EOS, Golf, Jetta, New Beetle, Passat, Scirocco, Touran

185/65 R15 88H

	Vredestein Sportrac 5	Continental ContiPremium Contact 5	Dunlop Sport BluResponse	Goodyear EfficientGrip Performance	Hankook Kinergy Eco K425	Nokian Line	Kumho KH27
průměrná cena (Kč)	1430	1770	1720	1720	1270	1510	1300
hodnocení kvality	dobře 68 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 66 %	dobře 64 %	dobře 62 %
mokrá vozovka	dobře 71 %	dobře 64 %	dobře 64 %	dobře 69 %	dobře 67 %	dobře 64 %	dobře 62 %
ovladatelnost	++	+	+	+	+	+	+
brzdění	+	+	+	+	+	+	+
aquaplaning na rovné vozovce	+	+	+	+	+	+	○
aquaplaning v zatáčkách	+	+	+	+	+	+	○
směrové vedení	+	○	+	+	+	+	+
suchá vozovka	dobře 74 %	dobře 78 %	dobře 77 %	dobře 70 %	dobře 77 %	dobře 77 %	dobře 72 %
ovladatelnost	+	++	+	+	++	+	+
brzdění	++	+	++	++	+	++	+
jízdní stabilita	+	++	++	+	++	++	+
opotřebení	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 70 %	dobře 60 %	dobře 74 %	dobře 60 %
vliv na spotřebu paliva	dobře 68 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 68 %	dobře 70 %	dobře 74 %	dobře 68 %
hlučnost	uspokojivě 45 %	uspokojivě 43 %	dostatečně 38 %	dostatečně 32 %	uspokojivě 49 %	dostatečně 38 %	uspokojivě 46 %
vnitřní hlučnost	+	○	○	○	+	○	○
vnější hlučnost	—	—	—	—	—	—	○
rychlostní zkouška	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
údaje na energetickém štítku							
valivý odpor	E	C	B	B	E	C	E
přilnavost na mokré vozovce	B	A	A	A	A	B	B

klíč:

++	+	○	—	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

Přehled aut, které obouvají rozměr 185/65 R15

- Alfa Romeo MiTo
- Chevrolet Aveo, Kalos, Lanos, Spark
- Citroën Berlingo, C3, C-Elysee, DS3, Nemo, Xsara Picasso
- Dacia Duster, Lodgy, Logan, Sandero
- Fiat Dobló, Fiorino, Linea, Multipla, Panda Cross, Punto
- Hyundai Elantra, i20, i30
- KIA Cee'd, Pro Cee'd
- Lancia Ypsilon
- Mazda 2
- Mercedes třídy A (typ 169)
- Nissan Almera, Note, Tiida
- Opel Adam, Adam Rocks, Astra (G, H), Combo, Corsa
- Peugeot 207, 208, 301, Bipper, Partner
- Renault Clio, Kangoo
- Subaru Impreza, Trezia
- Toyota Verso

Sava Intensa HP	Michelin Energy Saver+	Infinity Ecosis	Barum Brillantis 2	Bridgestone Turanza T001	Nexen N Blue HD Plus	Semperit Comfort-Life 2	Nankang Green-Sport Eco-2+	GT Radial Champiro VP1
1220	1930	930	1210	1650	1110	1440	970	1240
uspokojivě 57 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 35 %	nedostatečně 0 %
dobře 66 %	uspokojivě 55 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 46 %	dostatečně 35 %	nedostatečně 0 %
+	o	o	o	o	o	—	—	—
+	o	+	o	o	o	o	—	—
+	+	o	+	+	o	o	o	—
+	+	o	+	+	o	+	o	o
+	+	+	o	+	o	o	o	—
uspokojivě 57 %	dobře 69 %	uspokojivě 58 %	dobře 60 %	dobře 78 %	dobře 79 %	dobře 69 %	dobře 62 %	uspokojivě 46 %
o	+	o	+	++	++	+	o	—
+	+	+	+	+	+	+	+	+
o	+	o	+	++	++	+	+	o
dobře 70 %	velmi dobře 90 %	dobře 60 %	velmi dobře 80 %	dobře 70 %	dobře 70 %	velmi dobře 80 %	dobře 70 %	velmi dobře 80 %
dobře 66 %	dobře 78 %	dobře 64 %	dobře 66 %	dobře 76 %	dobře 72 %	dobře 68 %	dobře 62 %	dobře 66 %
dostatečně 33 %	uspokojivě 41 %	dobře 61 %	uspokojivě 46 %	uspokojivě 54 %	dostatečně 34 %	dostatečně 33 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 44 %
o	o	+	+	+	o	o	o	+
—	—	o	—	—	—	—	—	—
velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %	velmi dobře 100 %
E	C	E	E	C	E	E	E	E
C	A	C	C	B	C	C	B	C

vysvětlivky:

✓ ano ✗ ne

Některá hodnocení jsou limitována. Uspokojivě a jakékoliv horší hodnocení parametrů mokrá vozovka, suchá vozovka, opotřebení či vliv na spotřebu paliva limituje celkové hodnocení kvality, které nemůže být lepší než nejhorší známka udělená v některé ze zkoušek.

★ vítěz testu

⊙ výhodný nákup

© Thomas Sallner / Fotolia

Test Blu-ray přehrávače

Mnozí si jistě pamatují doby, kdy středobod domácí audiovizuální zábavy tvořila kombinace VHS přehrávače a robustního CRT televizoru. Ty postupně nahradily ploché TV a DVD. Současným standardem je formát blu-ray a Full HD rozlišení. Přinášíme srovnání 17 blu-ray přehrávačů různých cenových kategorií. Kvalitní jednodušší modely umožňující přehrávání blu-ray a DVD seženete i za méně než tři tisíce, dobré přehrávače s podporou 3D a přepočtem do ultra vysokého rozlišení nemusejí být o moc dražší.

Dokonalý obraz a zvuk?

d dobrá rada

Test blu-ray přehrávačů potvrdil, že cena nemusí jít ruku v ruce s kvalitou. Důkazem je Yamaha BDA1040 (uspokojivě, 13 590 Kč), nejdražší z testovaných modelů, který skončil na nejnižší příčce. Nejlepším blu-ray přehrávačem z našeho výběru je **Samsung BD-H6500** (dobře, 3480 Kč). Jedná se o solidní všestranný přístroj, který si bez problémů poradí s běžnými disky, velmi dobře přehrává 3D filmy a přepočítává obraz do Ultra HD. Doporučit můžeme i **Panasonic DMP-BDT700** (dobře, 12 490 Kč), který je však výrazně dražší. Výhodnou koupí je **Panasonic DMP-BDT165** (dobře, 2330 Kč), který uspokojí ty, jimž nevadí absence převodu do Ultra HD a nepotrpí si na sledování filmů ve 3D.

Historie formátu blu-ray, jehož název odkazuje na použití modrých laserových paprsků používaných pro zápis a čtení dat z disků, se píše od začátku tohoto milénia. Obývací pokoje začaly blu-ray disky společně s blu-ray přehrávači brát útokem před deseti lety, čímž předznamenaly pomalé skomírání DVD přehrávačů. Blu-ray disky díky své kapacitě pojmu videa ve výrazně vyšší kvalitě, než dovoluje DVD. Stále sílící pozici formátu blu-ray napomáhá také pokrok v segmentu televizorů. Relativně nízké rozlišení obrazu na DVD zdaleka nenaplnuje potenciál moderních televizí. Zatímco DVD přehrávače jsou prakticky archaickou záležitostí, „dévédéček“ se zbavovat nemusíte – blu-ray přehrávače je přehrají také. Některé si navíc poradí i s 3D blu-ray disky a s převodem do ultra vysokého rozlišení (Ultra HD, UHD či 4K rozlišení), takzvaným upscalingem. Nabízí jej šestice přístrojů z našeho výběru. Trojrozměrný obraz (3D) až na trojici levnějších modelů umí všechny.

Oči (většinou) neurazí

Koupíte-li si blu-ray přehrávač, logicky máte právo od něho očekávat, že si minimálně s přehráváním filmů z blu-ray disků poradí na výbornou. Při letmém pohledu do tabulky ale zjistíte, že rozdíl v obrazové kvalitě se při přehrávání blu-ray disků najdou, a nemusejí

být malé. Do testování byl zapojen panel expertů, kteří z každého přehrávače zhlédli na kvalitní referenční televizi vybrané sekvence filmů. Experti nejlépe hodnotili obraz, který zprostředkovává Panasonic DMP-BDT700. Stejně tak vítěznému Samsungu BD-H6500 po této stránce téměř nebylo co vytknout. Neurazí ani Panasonic DMP-BD83 a DMP-BDT165. Prvnímu jmenovanému by ovšem neuškodilo lepší zobrazování černé, obraz druhého přístroje mohl být ostřejší.

Zklamání představuje model Sony BDP-S6500B, který za obraz při přehrávání blu-ray disků obdržel dostatečnou známku. Expertům vadil mdlý, neostrý obraz se špatnou reprodukcí barev. Ostatní modely byly v této základní zkoušce vyhodnoceny jako dobré nebo alespoň uspokojivé. U Sony BDP-S6500B jsme vzhledem ke zmiňovaným výtkám limitovali celkové hodnocení. Reputaci si trochu napravil pouze díky dobrým výsledkům v jiných zkouškách.

Jak jsme již naznačili, odchod DVD přehrávačů na odpočinek neznamená konec klasických DVD, která stále zabírají většinu filmotéky mnoha spotřebitelů a v porovnání s blu-ray disky jsou o poznání levnější. Testované přehrávače si při jejich pouštění vedly různorodě. Důstojně si počínal trojlístek Samsung BD-H6500, Panasonic DMP-BDT165 a DMP-BD83, přestože na dobré známky nedosáhl. Kvalita obrazu filmů na DVD zkrátka ani při nejlepší vůli nemůže dosáhnout úrovně blu-ray. Propadákem je nejdražší testovaný model Yamaha BDA1040. Výkony při přehrávání blu-ray disků neoslňují a v případě DVD je kvalita nedostatečná. Hodnotitelé uváděli, že obraz

Jak testujeme

podrobný postup testu blu-ray přehrávačů najdete na www.dtest.cz/bluray

Jak hodnotíme

grafická skladba celkového hodnocení kvality blu-ray přehrávačů

obraz 33%
zvuk 11%
rychlost načítání 5,5%
obsluha 30%
provozní hluk 5,5%
spotřeba el. energie 5%
vybavenost 10%

Jak si vedou konzole?

Majitelé herních konzolí Sony PlayStation 4 a Microsoft Xbox One jistě vědí, že kromě hraní her umějí přehrávat filmy na blu-ray discích. Britská spotřebitelská organizace Which! zjišťovala, zda tato herní zařízení mohou plně zastoupit specializované blu-ray přehrávače. Obě konzole osmé generace porovnala mezi sebou a také se špičkovým přehrávačem Sony BDP-S5200, který však u nás v době uzávěrky tohoto vydání takřka nebyl k dostání. Oba herní systémy si vedly obstojně, byť celkově na kvality zmiňovaného top modelu nedosáhly. O poznání lepší obraz poskytl PlayStation 4, jehož obrazová kvalita u blu-ray disků se může bez problémů poměřovat i s dobrými blu-ray přehrávači. V případě 3D filmů rovněž patřil k lepším přístrojům a rady si věděl i s DVD. U Xboxu One si hodnotitelé pro změnu pochvalovali tichý provoz, lepší zvuk a rychlejší načítání disků. Žádný ze systémů si tedy ostudu neudělal a pokud si neholdáte pořízovat skutečně vrcholný model blu-ray přehrávače, konzole vám dobře poslouží. Na druhou stranu kupovat PlayStation nebo Xbox pouze kvůli přehrávání filmů z blu-ray disků by vzhledem k jejich ceně, vyšším provozním nákladům (PlayStation má v provozu příkon 91 W, Xbox 58 W) a hlavnímu účelu bylo poněkud neekonomické.

postrádá detail a zvláště v akčních scénách je rozmazaný a kostičkováný.

Kvalita převodu obrazu do ultra vysokého rozlišení byla hodnocena u těch přístrojů, které tuto funkci nabízejí. Využijí ji majitelé Ultra HD televizorů, kteří tak mají možnost užít si UHD ještě před příchodem plnohodnotných UHD disků a přehrávačů, jimž se věnujeme v poslední části textu. Potěšující je, že všechny testované přehrávače se takzvaného upscalingu (převzorování) chopily se ctí a získaly velmi dobré známky. Právě v tomto ohledu si vylepšil pověst zmiňovaný model Sony BDP-S6500B. Obraz převedený do ultra vysokého rozlišení je v jeho případě velmi ostrý a detailní. Sluší se podotknout, že byť převod do UHD může přinést relativně působivé výsledky, plné kvality pravého UHD dosáhnout ne-

může, neboť obrazové body, které Full HD chybějí do UHD, musí elektronicky dopočítat. V případě média v původním ultra vysokém rozlišení tato nutnost odpadá, všechny obrazové body jsou přirozeně jeho součástí.

Mořská nemoc v obýváku

Celkem 14 z testovaných modelů dovoluje přehrávání blu-ray filmů ve 3D. Pro jejich sledování je samozřejmě nutné vlastnit také 3D televizor a brýle. Nemáte-li 3D televizor, je pro vás 3D blu-ray přehrávač v podstatě zbytečný a vystačíte si s jednodušším modelem. Zdaleka nejlépe umí filmy ve 3D přehrávat vítězný Samsung, který si za to vysloužil velmi dobrou známku. Všechny ostatní 3D přehrávače se dopustily menších či větších prohřešků. Ty větší má na kontě paradoxně také Samsung. Při hodnocení modelů BD-J7500, BD-J5900 a BD-J5500 se části hodnotitelů udělalo nevolno. Motání hlavy a závratě neustávaly ani po výměně referenčního televizoru za jiný model. Komu se neudělalo špatně, stěžoval si na rozmazaný a trhaný obraz. Všechny tři zbylé Samsungy tak za 3D dostaly nedostatečnou známku. Slavně si nevedl ani Panasonic DMP-BDT165. Že je opravdu kvalitní 3D vzácné, po-

Jak testujeme kvalitu zvuku a obrazu?

Testy probíhají ve speciálně zařízené místnosti, kde je každý přehrávač HDMI kabelem propojen se špičkovým televizorem a porovnáván s referenčním kvalitním blu-ray přehrávačem. Panel zkušených hodnotitelů sleduje vybrané videosekvence různých typů. V případě DVD disků se jedná o dokumentární snímek a velkofilm, blu-ray kvalita je posuzována při sledování tří různých populárních filmů (jednoho animovaného a dvou hraných). Stejně je to u přístrojů s funkcí převodu do Ultra HD. Pokud přehrávač podporuje 3D, sledují hodnotitelé stejné sekvence i z 3D verzí disků. Výsledná známka za zvuk se skládá z odborného posouzení kvality přehrávání zvukové stopy zmiňovaných videí, ale také populární, klasické a jazzové hudby.

tvrzují i pouze dostatečné známky pěti dalších přehrávačů.

A přece se točí

Na výsledném celkovém hodnocení kvality se podílel také zvuk – ten reprodukován z paměťových médií, ale

i hluk při provozu přístroje. Na všech testovaných modelech si můžete pustit hudební CD. Kromě zvukové stopy filmů proto bylo posuzováno i přehrávání písní. Zvuk žádného přehrávače vysloveně nezklamal, nejhůře dopadly příbuzné modely Samsung BD-J5900 a BD-J5500. Samsung BD-H6500 má i stinné stránky, společně se Samsungem BD-J5500 ztratily body za provozní hluk. Při provozu bylo jasně zřetelné hučení způsobené rotujícím diskem. Obdobné potíže se nevyhnuly ani dalším přístrojům, byť v menší míře. Poměrně běžnou vadou na kráse bylo také nelibě znějící „naříkání“ a bzučení při načítání disku.

„A kde se to zapíná?“

Sledování filmů většina lidí chápe jako odpočinkovou záležitost. Pokud naopak touží po zvýšené hladině adrenalinu, měl by se o to postarat napínavý děj snímku, rozhodně ne uživatelsky nepřívětivá obsluha. Návod k obsluze by měl být dostatečně obsažný a zároveň pochopitelný i pro technicky méně zdatné uživatele. Také základní i pokročilé nastavení a připojení k internetu by nemělo klást vážné překážky. Experti zabývající se ergonomií zkoumali provedení dálkového ovladače a ovládacích prvků umístěných přímo na přístroji. Hodnotila se rovněž pohodlnost surfování po internetu a používání smart funkcí. Žádný přehrávač nebyl po stránce obsluhy dokonalý, dobrou známku získaly všehovšudy tři přístroje – Panasonic DMP-BDT165, Yamaha BD-S677 a LG BP250. Ovládání Samsungu BD-H6500 je intuitivní a celkově povedené, dobré hodnocení za obsluhu ho ale minulo kvůli nepohodlné navigaci v internetovém prohlížeči. Yamahu BDA1040 na nedostatečnou známku sráží zmatený návod k obsluze, nelogická navigace v menu a vágní nápověda pro méně zkušené uživatele. Rovněž rozložení tlačítek na dálkovém ovladači není příliš přehledné. Nedostatečně pohodlnou obsluhu mají také Pioneer BDP-180 a Sony BDP-5500B.

Nedočkavci mohou zůstat v klidu

Rychlost načítání disku sice není zásadním faktorem pro výběr blu-ray přehrávače, její vliv na celkové pohodlí práce je však neoddiskutovatelný. Měřili jsme ji jako dobu uplynulou mezi vložením média do přístroje a zobrazením obsahu na obrazovce. Skutečným rychlíkem je Samsung BD-H6500.

SD (DVD)	480	
	720	1080
Full HD (blu-ray)	1920	2160
Ultra HD (blu-ray nové generace)	3840	

Srovnání standardního rozlišení používaného klasickými DVD, Full HD typickým pro současné blu-ray disky a Ultra HD, které bude využíváno na blu-ray discích nové generace.

Klasická DVD a blu-ray disky přehrává už po deseti sekundách. 3D blu-ray mu trvá o čtyři sekundy déle. V případě přehrávače Yamaha BD-S677 musíte mít o něco více trpělivosti. Načtení blu-ray disků (běžných i 3D) trvalo zhruba půl minuty, na DVD potřeboval o sedm sekund méně, což stačilo jen na dostatečné hodnocení. U ostatních přístrojů převládaly dobré a velmi dobré známky.

Na skutečné Ultra HD si ještě chvíli počkáte

Jak ukazují naše pravidelné testy, televizory nabízející ultra vysoké rozlišení přestávají být vzácností. Je tudíž logické, že UHD co nevidět začnou podporovat i paměťové optické disky. Organizace BDA (Blu-ray Disc Association), která stojí za vývojem blu-ray disků, si nosiče s formátem Ultra HD nechala licencovat v srpnu loňského roku. Některé filmové tituly v UHD bylo možné předobjednat v lednu 2016, do prodeje mají přijít v průběhu března.

Co od příchodu UHD blu-ray technologie čekat? Především čtyřikrát vyšší rozlišení oproti současnému standardu Full HD. Zatímco obraz ve Full HD je složen z přibližně dvou miliónů bodů, v případě UHD je to osm miliónů. Jak velký rozdíl to představuje, přibližuje

Kdo je chytřejší?

Stále více přístrojů běžně používaných v domácnostech se umí připojit k internetu a oplývá smart funkcemi. Blu-ray přehrávače v tomto ohledu nejsou výjimkou. Mezi „chytřé“ přehrávače se z našeho výběru neřadí pouze levný LG BP250 a také Pioneer BDP-180. Široké spektrum aplikací společně s možností připojení k internetu nabízí přístup k výrazně rozmanitějšímu obsahu, než by bylo možné u klasického pasivního sledování televize.

Stejnými vychytávkami se ovšem v dnešní době chlubí také řada televizorů. Pokud takzvanou smart TV nevlastníte, blu-ray přehrávač ji může učinit „chytřejší“. Jde-li o jedinou věc, kterou u své televize postrádáte, smart přehrávač vám může ušetřit nákup nového. Ovšem pozor, jak vyplývá z textu, rozlišení vašeho televizoru by mělo být alespoň Full HD. Při menším rozlišení byste si nemohli vychutnat potenciál blu-ray formátu.

obrázek výše na této stránce. Ultra HD je znatelně ostřejší a detailnější. Dalším příslibem je vysoce dynamický rozsah obrazu (HDR – high dynamic range), který umožňuje lepší zobrazení vysokého kontrastu mezi osvětlenými a stinnými místy. Za zmínku stojí také široký barevný gamut neboli rozsah (WCG – wide color gamut), který, jednoduše řečeno, poskytuje realističtější zobrazení barev. Pro patřičné užití si těchto lákadel budete potřebovat odpovídající top model Ultra HD televizoru, který tyto vlastnosti podporuje. Takových přístrojů sice postupně přibývá, ale v současnosti se rozhodně nejedná o levnou záležitost.

Také se dá očekávat, že ceny plnohodnotných UHD blu-ray přehrávačů, bez nichž si filmy z UHD disků nebudete moci přehrát, budou minimálně ze začátku poměrně vysoké. Lze ovšem předpokládat, že s postupným rozšiřováním budou ceny přístrojů postupně klesat, stejně jako tomu bylo u současných blu-ray přehrávačů. Pozitivní zprávou je, že UHD přehrávače budou zpětně kompatibilní se staršími optickými disky. Přehrajete na nich tudíž i běžná blu-ray média. ✖

Test Blu-ray přehrávače

blu-ray přehrávače

	Samsung BD-H6500	Panasonic DMP-BDT700	Panasonic DMP-BDT165	Yamaha BD-S677	Sony BDP-S7200	Samsung BD-J7500	Panasonic DMP-BD83
průměrná cena (Kč)	3480	12 490	2330	8990	7090	5490	2200
hodnocení kvality	dobře 71 %	dobře 70 %	dobře 66 %	dobře 64 %	dobře 63 %	dobře 61 %	dobře 60 %
obraz	velmi dobře 86 %	velmi dobře 83 %	dobře 68 %	dobře 64 %	dobře 65 %	dobře 65 %	dobře 70 %
blu-ray / 3D blu-ray	+ / ++	+ / +	+ / -	o / +	o / o	+ / --	+ / x
převod do UHD	++	++	x	x	++	++	x
DVD	o	o	o	o	--	--	o
zvuk	velmi dobře 85 %	dobře 77 %	dobře 70 %	dobře 66 %	dobře 72 %	uspokojivě 57 %	dobře 66 %
rychlost načítání	velmi dobře 96 %	dostatečně 38 %	dobře 77 %	dostatečně 31 %	dobře 78 %	velmi dobře 92 %	dobře 62 %
blu-ray (s)	++ 10	o 24	++ 14	o 29	+ 18	++ 12	+ 16
3D blu-ray (s)	+ 14	-- 27	++ 12	-- 30	+ 16	+ 15	x
DVD (s)	++ 10	-- 28	-- 18	-- 23	+ 12	++ 10	-- 20
obsluha	uspokojivě 57 %	uspokojivě 56 %	dobře 68 %	dobře 66 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 53 %	uspokojivě 54 %
návod a prvotní nastavení	+	o	+	++	+	--	++
běžné používání	+	+	+	++	o	+	o
pokročilé nastavení	+	o	o	o	+	+	+
smart funkce a internetový prohlížeč	--	--	o	--	+	o	--
provozní hluk	dostatečně 25 %	velmi dobře 87 %	dobře 62 %	velmi dobře 87 %	dobře 62 %	dobře 75 %	dobře 62 %
spotřeba elektrické energie	uspokojivě 40 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 51 %	dobře 70 %	dostatečně 36 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 50 %
příkon při provozu (W)	-- 11,9	-- 15	++ 4,9	+ 7	+ 8	-- 15	++ 4,9
příkon ve stand-by režimu (W)	o 0,3	++ 0,1	-- 0,5	+ 0,3	-- 0,5	o 0,3	-- 0,5
vybavenost	velmi dobře 81 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 48 %	uspokojivě 54 %	dobře 68 %	dobře 68 %	dostatečně 39 %
technické údaje / vybavení							
rozměry: šířka x výška x hloubka (cm)	36 x 4 x 19,5	44,7 x 7,8 x 23,8	24,4 x 3,5 x 17,6	43,3 x 9 x 25	43 x 5 x 21	42,8 x 4,5 x 20,1	24,5 x 3,7 x 17,4
přehrávání z USB / audio CD	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓
DLNA	✓	x	x	✓	✓	x	x
ethernet / wi-fi / bluetooth	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / ✓ / x	✓ / x / x
screen mirroring ¹⁾	✓	✓	x	✓	✓	✓	x
smart funkce	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
počet HDMI / USB konektorů	1 / 1	2 / 1	1 / 1	1 / 2	1 / 2	2 / 1	1 / 1
zdiřka na SD karty	x	✓	x	x	x	x	x
počet analogových / digitálních audio výstupů	0 / 1	2 / 2	0 / 0	1 / 2	0 / 1	1 / 1	0 / 0

klíč:

++	+	o	-	--
velmi dobře 100–80 %	dobře 79–60 %	uspokojivě 59–40 %	dostatečně 39–20 %	nedostatečně 19–0 %

vysvětlivky:

✓ ano x ne

Některá hodnocení mohou být limitována. Pokud je hodnocení obrazu uspokojivé, dostatečné nebo nedostatečné, nemůže být celkové hodnocení kvality vyšší.

Při shodném hodnocení kvality pořadí podle abecedy.

LG BP450	Sony BDP-S1500B	Sony BDP-S6500B	LG BP250	Sony BDP-S4500B	Samsung BD-J5500	Samsung BD-J5900	Pioneer BDP-180	Sony BDP-S5500B	Yamaha BDA1040
2100	2730	4210	1800	2500	2390	3020	7390	3300	13 590
uspokojivě 58 %	uspokojivě 58 %	dobře 58 %	dobře 56 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 50 %	uspokojivě 47 %	uspokojivě 41 %
dobře 63 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 58 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 56 %	uspokojivě 51 %	uspokojivě 51 %	dobře 68 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 45 %
+ / ○	+ / ×	— / —	○ / ×	○ / —	+ / —	+ / —	○ / —	○ / —	○ / —
×	×	++	×	×	×	×	++	×	×
—	—	—	—	—	—	—	○	—	—
dobře 72 %	dobře 69 %	dobře 69 %	dobře 70 %	dobře 65 %	uspokojivě 49 %	uspokojivě 49 %	dobře 68 %	dobře 65 %	dobře 63 %
velmi dobře 83 %	velmi dobře 83 %	dobře 75 %	velmi dobře 86 %	velmi dobře 80 %	velmi dobře 82 %	velmi dobře 82 %	uspokojivě 40 %	velmi dobře 80 %	uspokojivě 42 %
++ 15	++ 15	+ 16	++ 15	+ 16	++ 15	++ 15	○ 27	+ 16	○ 30
+ 15	×	○ 19	×	+ 15	○ 17	○ 17	— 25	+ 15	— 40
+ 12	○ 13	+ 12	+ 12	○ 13	+ 11	+ 11	— 17	○ 13	○ 14
uspokojivě 45 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 54 %	dobře 65 %	uspokojivě 40 %	uspokojivě 57 %	uspokojivě 57 %	nedostatečně 15 %	nedostatečně 18 %	nedostatečně 11 %
○	+	+	++	+	++	++	—	+	—
○	—	○	○	—	+	+	—	—	—
○	—	○	○	—	+	+	—	—	—
—	○	○	×	○	—	—	—	—	—
dobře 75 %	dobře 75 %	velmi dobře 87 %	dobře 75 %	dobře 75 %	dostatečně 25 %	uspokojivě 50 %	velmi dobře 100 %	dobře 75 %	velmi dobře 100 %
uspokojivě 47 %	velmi dobře 84 %	dobře 73 %	uspokojivě 53 %	velmi dobře 81 %	velmi dobře 81 %	dobře 66 %	uspokojivě 41 %	dobře 69 %	dobře 61 %
++ 6,8	++ 5,2	+ 6,9	++ 6,3	++ 5,3	++ 4,9	++ 5,4	○ 9	++ 6	+ 8,1
— 0,5	+ 0,3	+ 0,3	— 0,4	+ 0,3	+ 0,3	— 0,4	— 0,4	○ 0,3	○ 0,3
uspokojivě 50 %	uspokojivě 59 %	dobře 73 %	dostatečně 36 %	uspokojivě 59 %	uspokojivě 44 %	uspokojivě 54 %	uspokojivě 54 %	dobře 68 %	uspokojivě 48 %
27 x 4,4 x 19,3	23 x 4 x 18,7	25,5 x 3,7 x 19,2	27 x 4,4 x 19,3	23 x 4 x 18,7	29 x 4 x 21,5	29 x 4 x 21,5	43,4 x 5,7 x 24,8	23 x 4 x 18,7	43,3 x 8,7 x 24,9
✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	✓ / ✓	× / ✓
×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
✓ / × / ×	✓ / × / ×	✓ / ✓ / ×	× / × / ×	✓ / × / ×	✓ / × / ×	✓ / ✓ / ×	✓ / ✓ / ×	✓ / ✓ / ×	✓ / ✓ / ✓
×	✓	✓	×	×	×	✓	✓	✓	✓
✓	✓	✓	×	✓	✓	✓	×	✓	✓
1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 1	1 / 2	1 / 1	1 / 2
×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
0 / 1	0 / 1	0 / 1	0 / 0	0 / 1	0 / 1	0 / 1	2 / 1	0 / 1	1 / 2

¹⁾ možnost zobrazit obsah displeje mobilu nebo tabletu na televizní obrazovce

★ vítěz testu
 ○ výhodný nákup

Informační servis

Snídaně z krabice

Snídaní se v médiích dostává časté pozornosti. Můžeme se dočíst, že je důležitá pro celodenní rozvržení energie, proto bychom ji neměli opomíjet. Píše se, že lidé, kteří po ránu pravidelně zasedají ke stolu, jsou štíhlejší. Doporučení, jak by správná snídaně měla vypadat, se přitom liší podle výživových směrů. Ať jsou však snídaně a nutriční teorie jakékoliv, shodují se, že sníst zákusky a dezerty není úplně to pravé. Zní to sice podivně, pokud si však ráno sypete do misky takzvané snídaně cereálie, nejspíše si něco podobného dopřáváte.

Nejdůležitější jídlo dne, jak snídaní mnozí nazývají, by mělo mít takovou skladbu živin, abychom byli vybaveni energií minimálně do oběda. Pokud se hodinu po snídani sháníte po svačině, zřejmě patříte do skupiny lidí, kteří snídají pečivo s marmeládou nebo si vysypou z krabice poctivou dávku čokoládového müsli či extrudovaných lupínků se sušeným ovocem. „Bílý rohlík s marmeládou stejně jako mnohé cereálie jsou v podstatě jen pořádkovou dávkou sacharidů. Šunka a máslo k rohlíku nebo ořechy do cereálií sice dodávají i nějaké bílkoviny a tuky, ale takové snídaně jsou stále vesměrně vzdálené ideálu,“ říká česká specialista na zdravotní prevenci a výživu PharmDr. Margit Slimáková.

© matka_Varianta / Fotolia

Snídaně přitom nejsou součástí našich jídelníčků odjakživa. Ještě v 15. století bylo běžné jíst jen dvě jídla denně – první obvykle okolo jedenácté hodiny dopolední, druhé mezi pátou a šestou večerní. Ranní jídlo bylo „výsadou“ nemocných nebo těžce pracujících lidí a podle pramenů k němu patřilo vedle kaše či chleba také pivo nebo víno. Snídaně se do denního harmonogramu vplížila postupně jako nezbytný zdroj energie pro pracující lid, který vstával v časných ranních hodinách. I dnes sice mnohdy vstáváme časně, avšak kdo z nás fyzicky dře natolik, aby mohl alespoň z pohledu makro nutričního – sníst podle současných představ výrobci cereálií?

Přemíra cukrů a sacharidů

Pod sacharidy patří cukry, škroby a vláknina. Cukry a škroby se v těle štěpí na jednoduché cukry, čímž se stávají univerzálním zdrojem energie. Vysoký podíl sacharidů (cukrů obzvláště) rychle zvyšuje hladinu inzulinu v krvi a jeho prudké výkyvy mají vliv na pocit hladu. Cukry také předsta-

vují palivo pro okamžitou a intenzivní aktivitu. Pokud tedy prosedíme většinu dne na židli, příliš se jich nespálí a ukládají se do tukových buněk. Konzumuje-li člověk dlouhodobě a nadměrně potraviny, které překypují sacharidy a naopak postrádají ostatní živiny, objevují se hormonální problémy ústící v metabolický syndrom, obezitu a diabetes II. stupně.

Na otázku, jak by tedy snídaně měla správně vypadat, odpovídá PharmDr. Margit Slimáková: „Ideální snídaní může být kváskové pečivo s máslem a bílkovinou v podobě vajíčkové, tvarohové nebo rybičkové pomazánky a dostatek zeleniny. Sladkou možností jsou ovesné vločky s jogurtem, ořísky a ovocem. Obě tyto možnosti obsahují komplexní sacharidy s vlákninou, kvalitní bílkoviny a tuky, dostatek minerálních látek a vitamínů, v případě jogurtu či kysané zeleniny i probiotika.“

Co nabízejí výrobci?

Nakoupili jsme 58 výrobků, které výrobci označují jako cereální snídaně nebo potraviny určené na snídaněový stůl, a zjišťovali, jaká je představa výrobců o ranní

Slovníček

■ **Cereální** – neznamená „zdravý“ ani „celozrnný“, ale jednoduše „obilný“. Cereálie jsou obilniny a cereální je tak vše, co je vyrobeno z mouky z obilných zrn.

■ **Celozrnný** – znamená vyrobený z celých zrn včetně jejich obalových částí; celozrnný výrobek obsahuje více vitamínů, minerálů a vlákniny než necelozrnný.

■ **Makroživiny** – nebo také makronutrienty jsou hlavní složky potravy, tedy sacharidy, tuky a bílkoviny. Slouží jako zdroje energie, dohromady s vodou a mikroživinami tvoří 100% celku.

■ **Mikroživiny** (mikronutrienty) – jsou nezbytné složky potravy, které jsou důležité k zajištění správné funkce metabolismu. Jde zejména o vitamíny, minerální látky a stopové prvky. Nepředstavují pro tělo zdroj energie.

■ **Sacharidy** – patří mezi rychlé zdroje energie, jsou stavební látkou zejména rostlin. Jedná se převážně o cukry a škroby, které přijímáme v potravě. Nespotřebovaná energie se v těle ukládá v podobě tuků.

■ **Vláknina** – všechny látky rostlinného původu, které enzymy v lidském trávicím traktu nerozloží; řadí se také mezi sacharidy.

cestě ke zdraví. Do přehledu na následující dvoustraně jsme zařadili 18 výrobků, zbývající najdete na našich webových stránkách. Jde o produkty typu müsli, lupínky, instantní kaše, sušenky, nápoje a extrudované plněné polštářky. Prostudovali jsme etikety a zjistili, že je ve většině případů tvoří ze čtvrtiny až třetiny cukr.

Nejméně cukru jsme objevili ve výrobku Nestlé Corn Flakes, necelou desetinu, což představuje jednu a půl lžičky cukru. Je však

třeba dodat, že se na rozdíl od ostatních výrobků nejedná primárně o sladkou snídani a že zároveň obsahuje nejvíc soli (2 g/100 g). U instantní ovesné kaše Dr. Oetker už strážník musí počítat s přísunem více než jedné polévkové lžice cukru v 62gramovém balení. Ve 100gramovém výrobku jsou to lžice dvě.

Do našeho přehledu snídaňové nabídky od velkovýrobců jsme zařadili i běžné „syrové“ müsli se sušeným ovocem Schneekoppe Vollfrucht Hochwert Müsli nebo Master Crumble Premium Müsli Früchte&Kerne z Lidlu, ve kterých má pětinový podíl cukru na světovém zejména proslazené a sušené ovoce a extrakt z ječného sladu. Více než čtvrtina cukru u sušenkových snídaní (v naší tabulce je reprezentuje Bebe Dobré ráno) snad ani nikoho nepřekvapí. Obezitní bychom však měli být i v případě výrobků nesoucích sofistikovanější názvy – například Nestlé Fitness Fruits skrývá 26 gramů cukru ve 100 gramovém výrobku.

Absolutní sladkou špičkou mezi cereálními snídaňovými produkty jsou křupavé obilné lupínky Penny Choco Chips (37 g/100 g) a obilné polštářky s lískooříškovou náplní Goody Morning Pillows z Lidlu (36,7 g/100 g), které ve 100 gramech ukrývají hned tři polévkové lžice cukru. Stogramovou porcí těchto malých obdélníčků či hnědých lupínků tak do-

spělý člověk vyčerpá více než polovinu maximální denní dávky přidávaných cukrů, kterou doporučuje Světová zdravotnická organizace (WHO). Do této dávky se nezapočítávají jen cukrovinky, ale také slazené nápoje, skryté cukry v polotovarech a průmyslově zpracovaných potravinách, med a ovocné šťávy. Dodejme, že WHO ve své zprávě z roku 2015 doporučuje desetiprocentní maximum pro cukr ještě snížit na polovinu. Za takových podmínek se může z cereální snídaně rázem stát dezert, který by rozhodně neměl být pravidelnou součástí jídelníčku.

Cukrová vata

Cukr se ve výrobcích objevuje v různých formách. Do cereálií ho výrobci nejčastěji přidávají buď v podobě řepného, někdy třtinového cukru, ječného sladu či glukózo-fruktózoového sirupu, popřípadě používají proslazené či sušené ovoce nebo med. Mimo sušené ovoce jde vždy o přidaný cukr, lhostejno, jaký název nese. Rozdíly existují ve způsobu metabolizování, ale sladká chuť vždy vede k tomu, že výrobek spotřebitelům více chutná, čímž je „nutí“ k nadměrné konzumaci. Vedle sladkých potravin se spotřebitelům potravinářský průmysl podbízí také polotovary s vysokým obsahem soli, tuku nebo s celou řadou zvýrazňovačů chuti, barviv a aromatu.

„Podle mě jde jednoznačně o snahu vyrábět produkty, které se dobře prodávají a vyhovují chutím zákazníků. Problém je, že přeslazená chuť je návyková. Průmysl zvyšující se sladkostí produktů naučil klienty toužit po přeslazeném a přejídat se sladkostmi,“ potvrzuje teorii výživářka Slimáková a dodává: „Podle bývalého ko-

Co lze ulovit k snídani?

■ Základem cornflakes

je kukuřice a původ sahá do USA. Kukuřičné lupínky se nejčastěji vyrábějí z kukuřičné mouky extruzí, při které dochází k zahřívání kukuřičné kaše na vysoké teploty za vysokého tlaku. Výsledkem jsou oblíbené cereálie ve tvaru lupínků, v nichž však nezbyvá příliš živin. Výrobci proto často své produkty zpětně „obohacují“ vitamíny, minerály a vlákninou. „Jenže se zcela ztratila ona přírodní podstata, kterou lze hledat v zrna nebo alespoň v kukuřičné mouce. A kdyby jen to, ukázalo se, že vysoká teplota pražení je tím nejhorším výrobním procesem. Stačí připomenout pravděpodobný výskyt akrylamidu,“ připomíná populární dietolog RNDr. Petr Fořt, CSc., ve své knize Tak co mám jíst? Akrylamid je potenciální karcinogen a vzniká u potravin s vyšším obsahem škrobu během pečení, pražení či smažení. Dr. Fořt však zároveň připouští, že čas od času požívání neslazených cornflakes neuškodí.

■ Autor knihy nešetří ani müsli, oblíbenou snídaní lidí, kteří je vnímají jako zdraví prospěšné. Samotné vločky považuje za nepříliš požitelné a v podobě průmyslového müsli takřka za znehodnocené. „Při výrobě směsí müsli se používá sušené a často kandované ovoce, kukuřičný nebo glukózový sirup, mouka, drcené a pražené ořechy, a dokonce rostlinný tuk. Takové müsli je skutečně energetickou bombou, ale současně bombou časovanou, protože má vysoký glykemický index a způsobuje nadýmání,“ vypočítává na účet populárních směsí Fořt. Velký rozdíl v obsahu cukru lze nalézt mezi „syrovým“ a zapékaným müsli, které je

proslazené cukrem a vlivem tepla se spéká do hrudek. Další odlišností mezi müsli panují ve výčtu surovin, ze kterých jsou směsi připraveny. V tomto ohledu stojí za zmínku müsli z Billy značky Naše bio, které sice obsahuje 23 gramů cukru, ale používá jen základní suroviny a navíc v bio kvalitě. Jako jediné se obešlo bez přídavných látek nebo aromatu.

■ Ovesné kaše z krabičky by z hlediska živin mohly představovat lepší variantu snídaně, ovšem měly by být neslazené a obsahovat také další přirozené suroviny (ořechy, ovoce, jogurt), které však do krabice zabalit nelze. Co se v nich naopak nezřídka nachází, jsou rostlinné oleje, cukr, bramborový škrob a aroma. Z duelu průmyslová versus domácí tak vychází výhodněji druhá možnost – strážník domácí přípravou získá podrobný přehled o použitých ingrediencích a nezabere to ani o moc více času.

■ Plněné cereální polštářky nebo kapsičky patří mezi extrudované výrobky. Vznikají tedy stejnou technologií (extruzí) jako kukuřičné lupínky, kroužky, kuličky či jiné tvary. Uvnitř se však nachází náplň, nejčastěji na bázi tuku, respektive palmového oleje. V našem přehledu se však nacházejí i polštářky Tesco Blueberry Wheats, jejichž náplň je ovocná a bez tuku.

■ Cereální nápoj z dílny Emco je v tabulce jediným zástupcem z řady nápojů. Když pomíneme diskutabilní formu, kterou by se takový výrobek měl dostat do lidského těla, výčet surovin by mohl odradit potenciální zájemce rychle. Obilná mouka s částečně ztuženým sójovým olejem a kukuřičným sirupem, fruktózou a přídavnými látkami zní téměř jako příkladný návod na špatné stravování.

© vetra / Fotolia

snídaňové cereálie

	Nestlé Corn Flakes	Jordans So British Special Muesli	Emco Ovesná kaše	BonaVita Dobrá vláknina	Tesco Blueberry Wheats	Schneekoppe Vollfrucht Hochwert muesli	Emco Mysli na zdraví, jablčné	Semix Pluso Pohankové müsli s amarantem
cena (Kč)	69,90	144,90	45,90	59,90	76,90	59,90	29,90	39,90
hmotnost balení (g)	500	750	500	375	500	750	60	300
cena za 100 g (Kč)	14	19,30	9,20	16	15,40	8	49,80	13,30
obsah cukru (g/100 g)	9	9,1	16	17	18,4	19,3	20	22
velikost porce (g)	30	45	62,5	30	45	40	neuvedeno	neuvedeno
obsah cukru v jedné porci (g)	2,7	4,1	10	5,1	8,3	7,7	x	x
obsah sacharidů (g/100 g)	82,6	58,2	59	60	71,6	60	59	75
obsah tuků (g/100 g)	1,3	9,7	12	3,1	1,5	4,7	20	5,3
obsah vlákniny (g/100 g)	4,1	9,1	7,2	19	8,5	9,3	4,1	5,1
obsah bílkovin (g/100 g)	7,3	9,6	11	9,6	7,5	8,5	7,5	7,3
obsah soli (g/100 g)	2,04	0,03	0,7	0,1	0,2	0,14	0,14	0,3
použitý tuk	x	kokosový	řepkový, palmový	slunečnicový	x	kokosový, slunečnicový	řepkový,	slunečnicový, palmový
zdroje cukrů	cukr, dext- róza ¹⁾ , sirup z invertního cukru, me- lasa	cukr, sušené ovoce	cukr	cukr, glukó- za, ječný sladový výtažek	cukr, glukózo- vý sirup, dextróza ¹⁾	sušené ovoce, extrakt z ječného sladu	cukr, med, sušené ovoce	cukr, glukózo- vý sirup, sušené ovoce
typ výrobku	kukuřičné lupínky s vitamíny	celozrnné cereálie s ovocem a ořechy	ovesná kaše natural neporcovaná, sypká směs	extrudovaný výrobek	celozrnné pšeničné polštářky s borůvkou a náplní	müsli s 37,9 % upraveného ovoce s přídavkem vitaminů	ovesné sušenky jablčné	pohankové müsli s amarantem
výrobce/prodejce	Cereal Partners Torun-Pacific Sp. z o.o., Polsko	The Jordans & Ryvita Company, Velká Británie	Emco spol. s r.o., Praha	Bonavita spol. s r.o., Kunice	Tesco Stores ČR a.s., Praha	Schneekop- pe GmbH, Německo	Emco spol. s r.o., Praha	Aemix Pluso, spol. s r.o., Otice

misaře amerického Úřadu pro kontrolu potravin a léčiv doktora Kesslera vyrábí potravinářský průmysl úmyslně potraviny s cílem vybudovat závislost stejně jako v minulosti průmysl tabákový. Kessler také píše, že přejídání není znakem poruchy charakteru jednotlivce, ale biologickou poruchou. Konzumace vykonstruovaných, nepřirozeně koncentrovaných a výživově chudých potravin vede k zisku energie a k uvolňování dopaminu,

podobně jako v případě konzumace kokainu. Dopamin je mediátorem, který přináší pocit štěstí, ale jeho nadbytek vede k závislosti. Následně se stále zvyšuje chuť dále jíst, i když ji fyziologicky neodpovídá žádná potřeba.“

Aktuální příklad, kdy výrobce určuje smyslový standard, je vidět v našem testu povidel na senzoric-kém hodnocení (test povidel na straně 16). Firma Hamé vyrábí povidla v minimálně pěti různých baleních, takže

tvoří třetinu testovaných produktů. Všechna její povidla jsou doslazovaná a obsahují zahušťovadla, barviva a většinou i konzervanty, byť ani jedna ze složek není k výrobě nutná. Když půjde spotřebitel nakupovat švestkovou náplň do buchty, dá se dobře odhadnout, jaká si domů přinese. Není divu, že povidla, která obsahují dvojnásobný podíl švestek a obojdou se bez cukru a aditiv, pak mají potíž obstát: spotřebitel totiž už pravou chuť nezná.

V případě průmyslově vyráběných snídaňových cereálií se často jedná o výživově prázdné potraviny, které moderní technologie zbavily nutričních látek. Přitom cereální snídaně připravená vlastní rukou a ve správném složení poskytuje lidskému tělu úplně jinou službu. „Doma si cereální snídaně připravíte mnohem zdravěji, levněji a podle mě i chutněji. Možná nejsnazší a chuťově nejzajímavější může být ovesná kaše. Do misky

Billa/naše bio Křupavé müsli	Dr. Oetker Ovesná kaše	BonaVita Breakfast drink	Nestlé Fitness fruits cereální lupínky se sušeným ovocem	Opavia BeBe dobré ráno mini	Lidl/Master Crumble Premium Müsli Früchte & Kerne	Kaufland Classic Flakes Fruits exotic	Marks & Spencer Berry and orange granola	Lidl/Goody Morning Hazelnut Pillows	Penny Choco Chips
79,90	13,90	39,90	74,90	49,90	69,90	28,50	95,90	39,90	22
300	62	200	375	300	750	250	500	375	375
26,60	22,40	20	20	16,60	9,30	11,40	19,20	10,60	5,90
23	24,2	24,6	26,1	27	27,6	28	31,6	36	37
neuvedeno	62	50	40	neuvedeno	neuvedeno	neuvedeno	45	60	30
x	15	12,3	10,4	x	x	x	14,2	21,6	11,1
61	63,9	75,2	74,4	68	62,5	75	65,5	71,6	78
16	7,3	11,9	2,5	15,5	7,4	5,3	9,6	15	7,3
6,6	7,1	6,5	6,5	4,3	8,3	5,2	6,7	3,3	3,7
9	11,4	4,5	7,3	7,5	8,4	7,6	8,5	5,7	6,9
0,1	0,9	0,09	0,86	0,9	0,06	1,3	0,08	0,45	0,5
kokosový, kakaové máslo	x	částečně ztužený sojový olej	x	řepkový, kakaové máslo,	slunečnicový, bavlníkový, kokosový	kokosový olej	řepkový, slunečnicový, pomerančový	palmový, řepkový	řepkový, kakaové máslo
cukr	cukr, glukózový sirup, sušené ovoce	kukuřičný sirup, fruktóza, sušené ovoce	cukr, sušené ovoce, glukózový sirup, cukrový sirup, melasa	cukr, med	cukr, sušené ovoce	cukr, glukózový sirup, extrakt z ječného sladu, sušené ovoce	cukr, med, jablečná šťáva, sušené ovoce	cukr	cukr, glukóza, glukózový sirup
bio zapékané müsli s čokoládou a kokosem	ovesná kaše	směs obilovin pro přípravu nápoje s banánem a příchutí jahody	cereální lupínky se sušeným ovocem	cereální sušenky s drcenými lískovými ořechy a medem	müsli s ovocem, dýňová a lněná semínka	celozrnné pšeničné a rýžové lupínky	zapékané müsli se sušeným ovocem	obilné polštářky s lískooříškovou náplní	křupavé obilné lupínky
bio nebilo s.r.o., Bavoryně	Dr. Oetker s.r.o., Slovensko	Bonavita spol. s r.o., Kunice	CPF Itancourt, Francie	Mondeléz Czech Republic, Praha	Lidl ČR, v.o.s. Praha	Kaufland Česká republika v.o.s.o, Praha	Marks and Spencer plc, Velká Británie	Lidl ČR, v.o.s. Praha	Bonavita spol. s r.o., Kunice

Pořadí výrobků v tabulce vzestupně podle obsahu cukru.
¹⁾ jiné označení pro glukózu

ovesných vloček nastrojte nahrubo jablko i se slupkou, přelijte vařící vodou a potom už jenom dochucujte podle přání. Skvělé jsou třeba hrozinky či sušené brusinky, jakékoliv ořechy nebo semínka. Promíchejte a ozdobte pár lžícemi tučného bílého jogurtu. V létě jde přidat i čerstvé ovoce, v zimě trochu medu, kokosu, skořice nebo kaka. Možností jsou desítky a ze stejného základu si každý člen rodiny může připravit jiným

dochucením svoji vlastní kaši, a přitom se nasnídáte všichni společně,“ navrhuje přijatelnější alternativu k průmyslovým produktům preventistka Slimáková. „Další možností jsou vařené kaše z rýže nebo jáhel, kaše z rýžových vloček, instantní pohankové, kukuřičné a další kaše, které jsou však zcela nedochucované. Lze je míchat podle chutí a zdravotního stavu s vodou, mlékem či rostlinnými mléky. Snadno, rychle a levně je připravíte i doma.“ ✕

tip dTestu

Z pohledu výživového je vždy lepší připravovat si jídlo doma s přirozenou chutí a zajistit si tím přehled o požitých surovinách. Domácí snídaně se tak zcela obejdou bez zbytečných surovin a éček, které lidské tělo nejen nepotřebuje, ale dlouhodobě mu mohou škodit. Pokud nakupujete průmyslové snídaně, tzv. cereálie, zaměřte se při výběru zejména na obsah cukru. Čím je ho méně, tím lépe. Při četbě složení pamatujte i na to, že produkty, které mají dostatek kvalitních surovin, nemusejí používat náhražky nebo si pomáhat chemií.

Finance

Mobilní tarify zamrzly

S nástupem cenové války mezi mobilními operátory se měnily nabídky ze dne na den. Srovnávat bychom je tehdy mohli každý měsíc a pokaždé by byly ceny o něco nižší. Další olej do konkurenčního ohně přilili virtuální operátoři. Nyní to ale vypadá, že oheň dohořel a měnit tarif nebude nějakou dobu potřeba.

Historie slev

V první vlně v roce 2013 se soupeřilo o neomezená volání. Značná část klientů ve skutečnosti neušetřila, pouze se nechala zlákat slůvkem „neomezený“, ačkoliv tolik minut nepotřebovali. Nicméně měli radost, že dostali nabitý tarif, za který dali méně, než by je dříve stál omezený.

Ve druhé vlně se operátoři pustili do dat a podstatně navýšili kdysi chudé datové tarify měřené v megabajtech. Dnes se nabídky zpravidla měří ve stovkách „mega“, ty vyšší už jedou v gigabajtech.

Třetí vlnu předznamenal příchod takzvaných virtuálů, kteří zaútočili na pole, jež velká trojka nechala ležet ladem – na malé a střední tarify. Není náhodou, že v první desítce horních třech tabulek nenajdete ani jednoho z „velké trojice“ operátorů. U neomezených tarifů jim naopak patří první tři místa.

V poslední době se soustředění přeneslo za hranice, respektive do roamingu. Zatímco dříve bylo radno z dovolené raději nevolat

© Andrey Popov / Fotolia

a především nesurfovat, dnes už lepší tarify nabídnou ceny srovnatelné s někdejšími tuzemskými, pár minut a zpráv můžete dostat dokonce zdarma nebo si je koupíte v cenově dostupném balíčku. Ještě lepší je to na druhou stranu – především vyšší tarify dnes nabízejí volání zdarma z Česka do první zahraniční zóny (sousedící země).

Souboj o roamingy pomalu doznívá. Co přijde dál? Můžeme se dohadovat, protože ceny v našich tabulkách se od posledního srovnávání výrazně nepohnuly, a pokud, tak spíše směrem vzhůru. Týká se to především tarifů kolem cenového středu.

Hádat se či hledat?

Levné tarify už máte ve standardu, více neuhádáte. To říkali operátoři už po první cenové válce „o neomezený tarif“. A jaká je realita? Kdo nešetří slovy, má za tři. Podpultové nabídky operátorů neskončily. Nemusí jít jen o retenční nabídky, kterými se vás snaží společnost udržet, když vám končí smlouva. Oblíbené jsou také nejrozumnější partnerské programy. Nabídnout vám je

může vaše banka nebo třeba zaměstnavatel, tím že na vás přenesou část výhod ze své hromadné smlouvy. Stlačit neomezený tarif s několika gigabajty dat pod 600 korun měsíčně pak není vůbec problém. Porovnáte-li to s našimi tabulkami, půjde o cca čtvrtinovou úsporu.

Je veřejným tajemstvím, že v rámci boje o zákazníka bývá obsluha v mobilních kioscích benevolentní. Jde-li například o akci pořádanou společně s bankou, nebude trvat na ukázce výpisů a nechá i „neklimenta“ požádat o akční tarif. Z podstaty věci je jasné, že za vás banka ani operátor nebudou platit nic navíc. Operátorům se akční nabídka stále vyplácí a byli by sami proti sobě, kdyby nového klienta odmítli. Nezbyvá než doporučit: zkuste to.

Zkusit můžete i individuální nabídku. Ta se oproti zvyklostem dnes stejně dobře, možná i lépe vyjedná na pobočce než po telefonu. Jde totiž o takzvané neveřejné nabídky, které jsou šité podle vašeho současného tarifu. Když operátorovi dokážete, že máte od konkurence služby za „XY“ korun, nabídne vám

Tarifikace

V naší kalkulačce narazíte na jedno zvláštní slovo – tarifikace. O co jde? V principu značí skryté předražení, kterému vás operátor vystavuje v důsledku účtování po delších časových úsecích než po vteřinách. Typicky například bývá účtována celá první minuta. Co když na vyřízení hovoru stačí pár slov? Máte smůlu, měli jste si ještě popovídat, minutu totiž zaplatíte tak či tak. Čím kratší je účtovaná jednotka, tím lépe pro vás.

U delších hovorů bude rozdíl zanedbatelný. Jestliže ale patříte mezi stručné typy a průměrně byste volali půlminutu, hovory jsou pro vás ve skutečnosti dvojnásobně dražší. A právě tento „malus pro stručné“ se nazývá tarifikace.

stejný balík o něco levněji nebo za stejnou cenu dostanete o trochu více služeb. Jen málokdy máte tarif tak výhodný, že by konkurence nechtěla nabídnout lepší. ✕

Poznámky k tabulce:

- ¹⁾ jistina 50 Kč (nevrací se při přechodu k jinému operátorovi), zvýhodněný VoIP (0,59 Kč/min)
- ²⁾ aktivace karty 50 Kč
- ³⁾ cena SIM 377 Kč, jistina 400 Kč
- ⁴⁾ nová SIM 100 Kč
- ⁵⁾ nová SIM a zaslání 178 Kč
- ⁶⁾ zaslání SIM 99 Kč, přidělení čísla ze sítě Fayn 49 Kč
- ⁷⁾ pro zákazníky ČEZ jsou SMS v síti zdarma
- ⁸⁾ SIM karta 200 Kč s přednabitým kreditem 150 Kč
- ⁹⁾ aktivace SIM 99 Kč
- ¹⁰⁾ nová SIM s novým číslem a zaslání 150 Kč, SIM s přenosem čísla a zaslání 210 Kč
- ¹¹⁾ nová SIM 100 Kč, poštovné 99 Kč
- ¹²⁾ závazek 24 měsíců a 1 000 Kč jistina
- ¹³⁾ závazek 24 měsíců, aktivace a doručení SIM 99 Kč
- ¹⁴⁾ závazek 24 měsíců

tarify pro málo volající (měsíčně 60 minut, 50 SMS, žádná data)					
název	operátor	typ	celkové náklady vč. tariface měsíčně (Kč)	minuta volání do cizí/vlastní sítě (Kč)	SMS/MMS (Kč)
+4U Bone + 40 SMS do ostatních sítí	Plus4U Mobile (T-mobile)	tarif bez závazků	123	1,21/0,50	1,21/3,49
Odorik (útrata min. 100 Kč) ¹⁾	Odorik.cz (T-mobile)	předplacená karta	135	1,49/0,59	1,25/3,50
Pink karta ²⁾	One Mobile (T-mobile)		142	0,90/1,40	1/5
Šťastný tarif 47 ³⁾	Sazkamobil (Vodafone)		152	0,90	0,90/4,90
Q60 + MIN Q100 ⁴⁾	Connectica (Vodafone)	tarif bez závazků	155	1,69	1,39/5
Home	3ton (T-mobile)	předplacená karta	158	1,70/1	1,50/4,90
Sky 100	Skyfone (Vodafone)	tarif bez závazků	159	1,60	1,25/4,95
Solutus ⁵⁾	Voocall (T-mobile)	tarif bez závazků	164	1,49/0,59	1,25/3,50
fayn MEDIUM ⁶⁾	Fayn (Vodafone)	tarif bez závazků	164	1,39	1,19/4,99
Platím, jak volám + Volám málo, Píšu málo ⁷⁾	Mobil od ČEZ (O2)		165	2,20	1,20/5

tarify pro středně volající (měsíčně 120 minut, 100 SMS, 250 MB dat)					
Q 60 + MIN 100 + Data Q300 ⁴⁾	Connectica (Vodafone)	tarif bez závazků	330	1,69	1,39/5
Chytrá lama + BONUS + Internet v mobilu 150 MB + 50 SMS	LAMA mobile (Vodafone)	tarif bez závazků	338	1,50	1,50/5
Tarif V síti zdarma ⁴⁾	GoMobil (T-mobile)		360	1,50/0	1,30/4
+4U Bone + 300 MB FUP	Plus4U Mobile (T-mobile)	tarif bez závazků	374	1,21/0,50	1,21/3,49
Klasik 300Kč + 50 min. + odměna 300 MB FUP ⁸⁾	Datelmobil (T-mobile)	tarif bez závazků	387	2	1,50/5
PF Kredit 189 + DATA 150 ⁹⁾	PALMAfone (T-mobile)		387	2/1,90	1/5,50
Sólo 150 + Internet na měsíc 300 MB	AQUA mobil (Vodafone)	tarif bez závazků	388	1,60/0,70	1,20/4,80
Neomezené volání 3ton	3ton (T-mobile)	předplacená karta	390	1,50/0	1,50/4,90
Q150 + Internet na měsíc 300 MB	Žlutá simka (Vodafone)	tarif bez závazků	391	1,65	1,25/4,95
Odorik (útrata min. 100 Kč) + Data 150 MB ¹⁾	Odorik.cz (T-mobile)	předplacená karta	397	1,49/0,59	1,25/3,50

tarify pro více volající (měsíčně 200 minut, 200 SMS, 500 MB dat)					
+4U Well Done + 600 MB FUP	Plus4U Mobile (T-mobile)	tarif bez závazků	524	1/0	1,21/3,49
Tarif V síti zdarma + 500MB ⁴⁾	GoMobil (T-mobile)		575	1,50/0	1,30/4
Odorik + balíček naruby velký SMS, 500 MB dat ¹⁾	Odorik.cz (T-mobile)	předplacená karta	585	1	1/3,50
Q60 + SMS 100 + MIN 200 ⁴⁾	Connectica (Vodafone)	tarif bez závazků	590	1,69	1,39/5
Ha-Loo Mobil L + 600 MB dat	Ha-Loo Mobil L (T-mobile)		618	1,50	1,30/3,50
Chytrá lama + BONUS + Internet v mobilu 500 MB + 50 SMS	LAMA mobile (Vodafone)	tarif bez závazků	618	0	1,50/5
CallPro200 + Internet 500MB	CallPro (T-mobile)		633	1,80/1	1/5
Platím, jak volám + Volám rád, Píšu rád, Žiju online ⁷⁾	Mobil od ČEZ (O2)		636	2,20	1,20/5
L-Tel VPN Volám+ + IVM 500 MB ¹⁰⁾	L-Tel (T-mobile)	tarif bez závazků	645	1,25/0	1,20/4
Šlágr Stříbrné volání ¹¹⁾	Šlágr Mobil (T-mobile)		647	1,40/0	1,40/4

tarify pro náruživě volající (měsíčně 600 minut, 400 SMS, 2 000 MB dat)					
Red LTE ¹¹⁾	Vodafone	tarif, 24 měsíců	847	0	0/4,54
FREE CZ + FUP 1,5 GB ¹²⁾	O2	tarif, 24 měsíců	898	0	0/5,60
S námi síť nesíť ¹³⁾	T-mobile	tarif, 24 měsíců	949	0	0/4,90
PRE Aktiv ¹⁴⁾	PREmobil (T-mobile)	tarif bez závazků	990	0	0/5
Mobil.cz Bez limitu	Mobil.cz (T-mobile)	tarif bez závazků	999	0	0/5
Flat+Net	Vinatel (O2)		1030	1,95/0	1,50/4,50
Free	FastMobile (T-mobile)	tarif bez závazků	1158	0	0/4,10
Odorik + balíček naruby velký, 2000 MB dat ¹⁾	Odorik.cz (T-mobile)	předplacená karta	1245	1/0	1/3,50
Platím, jak volám + Volám nonstop, Píšu rád, Žiju online ⁷⁾	Mobil od ČEZ (O2)		1277	0	1,20/5
Šlágr Zlaté volání ¹¹⁾	Šlágr Mobil (T-mobile)		1285	0	0/4

Naši telefonisté provolají a přičítají z 20% do vlastní sítě, zbytek do jiných. Požadují minimálně to, co je uvedeno v záhlaví tabulky. Za nabídku nad rámec požadavků žádné plusové body neudělujeme. V tabulce volíme vždy nejlevnější řešení, k základnímu tarifu přikupujeme balíčky, je-li to výhodnější, než vzít rovnou vyšší tarif. Do poznámek jsou zahrnuty pouze nevyhnutelné dodatečné náklady.

Pro detailní přehled a srovnání doporučujeme navštívit webový kalkulačtor na www.dtest.cz/tarify.

Reklamace vyúčtování služeb a řešení sporu s operátory

Máte vyšší účet za telefon, než je obvyklé? Zkoumáte fakturu a stále se nemůžete dopočítat – proč platím najednou více za internet nebo proč mě minuta volání ze Šumavy poblíž hranic s Němec- kem má stát deset korun? Součty na vyúčtování sedí, a tak nezbývá, než zavolat na zákaznickou linku a zjistit, kde je zakopaný pes.

První zádrhel může nastat zde. Většina operátorů má zákaznické linky zdarma, maximálně v ceně běžných hovorů. Pokud by operátor chtěl za volání na zákaznickou linku více, než je cena běžného hovoru, porušuje zákon o ochraně spotřebitele. Navíc platí, že jakékoliv náklady spojené s úspěšnou reklamací může zákazník požadovat k proplacení, ale to předbíháme.

Reklamace je vlastně výtku smluvnímu partnerovi, dodavateli, od něhož chceme, aby správným postupem vyřešil problém s plněním smlouvy, ať už jde o kvalitu, cenu či jiné její podmínky. S uplatněním není radno otálet, ze zákona na něj totiž máme jen dva měsíce od doručení vyúčtování. Tam, kde se vyúčtování neposkytuje (například u předplacených karet), jsou to dva měsíce od poskytnutí služby. Ne-reklamujeme-li včas, právo zanikne. Ať reklamaci vyřizujeme po telefonu, na pobočce, přes internetové rozhraní či písemně, datem uplatnění reklamace je den,

kdy má zástupce operátora možnost seznámit se s jejím obsahem. Většinou to bude okamžitě, pouze u písemností to zpravidla trvá pár dní. Někdy se v podmínkách objeví jediný způsob nebo jediná adresa, kde lze reklamaci uplatnit. Zákon o ochraně spotřebitele ale stanovuje, že příslušná je každá provozovna, sídlo nebo místo podnikání a odchylka v neprospěch spotřebitele je zakázána.

Do běhu lhůty pro vyřízení reklamace se počítá i doba, než pobočka stihne předat informace centrále, ač si to někteří operátoři nemyslí. Reklamujete-li osobně, doporučujeme požadavek sepsat písemně a kopii si nechat razítkem potvrdit. I v elektronických komunikacích má platit, že při reklamaci dostanete protokol, v praxi jej ale často nahrazuje SMS informující o „zpracování požadavku“, což je z našeho pohledu nedostatečné. Protokol či doklad o uplatnění reklamace je důležitý kvůli běhu lhůty na vyřízení. Na rozdíl od jiných typů reklamačního řízení zde není lhůta stanovena na 30 dní, ale na celý jeden měsíc. Zákon říká: „Vyřídí bez zbytečného odkladu, nejpozději do měsíce od doručení reklamace.“ Ale znáte to, většinou se podnikatelé drží horní hranice lhůty. Ač je rozdíl oproti běžné úpravě takřka nepatrný, občas je problém při počítání, kdy že to vlastně mělo být hotové. Delší čas na vyřízení mají operátoři jen v případě, kdy je třeba projednání se za-

hraničním provozovatelem, tedy nejčastěji při roamingu.

Reklamujeme-li, je vhodné vědět, co a proč nám nesedí a proč je vyúčtování špatné. Máme-li podklady a jsme si jisti v kramflecích, spíše se nám podaří uspět. Rozhodně neplatí, že operátor chyby nedělá. Poradci dTestu, kteří řeší stížnosti a spory, se někdy sami diví, co všechno se dá zkazit a jak se roztočí soukolí, pokud se zákazník ozve nebo se do sporu vloží někdo třetí. „Ojedinelá a zcela mimořádná chyba, která se v oddělení péče o zákazníky stává jednou za...“ se ve vyúčtování sem tam objeví, zejména když měníte nastavení služeb nebo ukončujete smlouvu a přecházíte jinam. To, co na první pohled vypadá jako pomsta dlouholetému zákazníkovi, se často vyřídí

několika nepříjemnými telefony nebo dobře podloženou reklamací.

Samotná reklamace nic nestojí, není tedy důvod nepodat ji, jestliže se nám něco nezdá. Reklamovat lze neoprávněné pokuty i účtování nových poplatků, pokud jsme si nové služby neobjednali nebo operátor změnil podmínky mimo rámec, který je ze zákona přípustný. Jednoduché chyby umí operátoři vyřešit sami, ty složitější, vycházející z rozdílných právních výkladů smluv, jejich podmínek či zákona, je ale třeba většinou řešit sporem u dozorového orgánu. Pamatujme – i v telekomunikacích platí, že má-li smlouva či některá z jejích podmínek vícero výkladů, uplatnit se musí ten pro spotřebitele nejpriznivější.

Řešení problémů

Když to nejde po dobrém, může to jít po zlém. Pokud trváme na reklamaci, ne-souhlasíme s interpretací smlouvy či jsme prostě přesvědčeni o své pravdě a operátorové zvůli, máme jako spotřebitelé silné zastání v Českém telekomunikačním úřadu. Úřad má za úkol dohlížet na celý trh elektronických komunikací, kam spadají pevní i mobilní operátoři, poskytovatelé internetového připojení či provozovatelé příjmu satelitního vysílání. ČTÚ má poměrně širokou působnost, ale problém se skutečně musí týkat služby elektronické komunikace. Je-li chyba v zařízení (telefon, modem, počítač, anténa, organický prvek mezi klávesnicí a monitorem), úřad nemůže pomoci.

Na základě podnětů dohlíží ČTÚ na trh, trestá operátory za klamavé či agresivní praktiky, snaží se působit neformálně svými doporučeními nebo hodnoceními operátorů. Máme-li podezření, že podnikatel na trhu s elektronickými komunikacemi dělá něco nekalého, můžeme dát ČTÚ podnět k prošetření. Úřad nás bude zpětně informovat, jak s podnětem naložil. Škála pokut, které může úřad udělit za porušování práv spotřebitelů, dosahuje k desítkám milionů. V krajních případech by úřad mohl i regulovat některý z trhů elektronických komunikací, ale už jen zveřejnění záměru a jeho následné projednávání může vést k tomu, že operátoři své chování změň. Před pár lety se Damoklův meč hrozící regulace u mobilních operátorů projevila rapidním snížením cen neomezených tarifů i vstupem virtuálních operátorů na trh.

Veřejnoprávní kontrola může být užitečná ke kultivaci trhu, ale nás jako

spotřebitele zajímá, jak může úřad pomoci v konkrétních případech nám. Typickým spotřebitelským prostředkem je takzvané „řízení o námitce proti vyřízení reklamace“. Podat ji lze do jednoho měsíce od doručení rozhodnutí o vyřízení reklamace. Pokud operátor reklamaci nevyřídí, tak do měsíce od chvíle, kdy ji ze zákona vyřídil měl (tedy v zásadě tři měsíce od doručení sporného vyúčtování nebo poskytnutí služby). Nepodá-li se námitka včas, právo uplatnit ji zanikne. Ani zahájení řízení u ČTÚ neznámá, že fakturovanou částku nemusíme zaplatit. Pokud o to ale požádáme, úřad může rozhodnout, že placení se odkládá až do rozhodnutí úřadu. Řízení je zpoplatněné, podání musíte opatřit stokorunovým kolkem.

Pracovníci úřadu v řízení přezkoumají postup operátora, jeho i vaše tvrzení a na základě zákona rozhodnou, kdo je v právu. Řízení je dvouinstanční, tedy nerozhodne-li úřad podle některé ze stran správně, lze podat takzvaný rozklad, což je jistá forma odvolání. Pojmově by odvolání mělo jít k vyšší instanci. ČTÚ je ale nezávislý úřad, vyšší instanci nemá, a tak o rozkladu rozhoduje

jeho předseda na základě doporučení rozkladové komise složené z odborníků na telekomunikační právo.

ČTÚ rozhoduje i další spory mezi operátory (dle zákona „osobami vykonávajícími telekomunikační činnost“) a zákazníky, týká-li se spor povinností na základě zákona o elektronických komunikacích. Častými problémy, které řeší, jsou spory o zaplacení. Pokud neuhradíte fakturu, operátor nebude hrozit soudem, ale správním řízením u ČTÚ. Účastnický spor může zahájit i spotřebitel. Pak musí být rozhodnut do 90 dní. Podá-li návrh operátor, musí být rozhodnutí vydáno do čtyř měsíců, ve složitých případech do půl roku. V minulosti to trvalo poněkud déle. Správní řízení je o něco levnější než soudní spor či klasický platební rozkaz, a tak operátoři či společnosti, které jim spravovaly pohledávky či je od nich odkoupily, žalovaly každou nezaplacenou pětikorunu. Úřad byl zahlcen, takže se řízení táhlo i déle než u běžných soudů. Několik let se už řeší, zda agenda sporů o zaplacení nemá přejít zpět na soudy, ale ujmout se tohoto „nezbedného dítěte“ nechce nikdo.

Řešení prostřednictvím ČTÚ má i určité nevýhody a rizika. Předně ne vše, co máme na faktuře od operátora, je službou elektronické komunikace, tedy ne vše může ČTÚ řešit. Faktura se tak často může rozdělit na dvě části – volání, SMS a mobilní data na jedné a SMS jízdenky, parkování či „zpoplatněný obsah třetích stran“ z prémiových SMS a audiotextových linek na straně druhé. Zatímco spory z části první bude řešit ČTÚ, záležitosti obsahu mu nepřísluší a chce-li je operátor vymáhat, musí se obrátit na soud. Z jedné faktury tak mohou být dvě řízení a na konci dvojí poplatky, dvoje náklady právního zastoupení, prostě vyšší částka, kterou dlužník zaplatí.

Druhým rizikem, které spotřebitel ve sporech s operátorem nese, je hrozba úhrady nákladů právního zastoupení. Zatímco málokterý spotřebitel bývá zastoupen advokátem, který by při vítězném sporu požadoval úhradu svých nákladů, u operátorů bývá právní zastoupení častější. Někdy se zdá nepochopitelné, proč si musí operátor na obhajobu svého postupu proti spotřebiteli brát advokáta. Neplatíme mu jako zákazníci v rámci služeb celé tlupy právníků na patřičných odděleních? Právo nechat se zastoupit má ale každý, upřít ho nelze ani velké společnosti. V konkrétních výjimečných případech může i Český telekomunikační úřad rozhodnout, že náhradu právního zastoupení nepřizná ani tomu, kdo spor vyhrál, ale rozhodně není dobré na to spoléhat. V minulosti i Ústavní soud rozhodoval o neadekvátnosti požadovat náhradu právního zastoupení, pokud je silnější stranou stát nebo velká společnost. ✕

Aukce dodavatelů energií má svého vítěze

11. února úspěšně proběhla aukce dodavatelů elektřiny a plynu, kteří soutěžili o nejvýhodnější nabídku pro více než 66 000 domácností zaregistrovaných do naší hromadné změny dodavatele. Chci výhodnější energie. Aukce trvala dlouhých 18 hodin a padlo v ní celkem 140 příhozů. Vítězi aukce jsou v první řadě čeští spotřebitelé, protože se nám podařilo vysoutěžit nejnižší cenu na trhu. Nejnižší cenu za elektřinu i plyn v aukci nabídla společnost Europe Easy Energy.

Dodavatelé během aukce předkládali své nabídky anonymně. Aukce se zúčastnilo sedm dodavatelů elektřiny a plynu, kteří splnili přísné přístupové podmínky. Dodavatelé se například zavázali nabízet

smlouvy na jeden rok bez automatického prodloužení na dobu určitou, v nichž nebudou skryté poplatky a poplatky spojené s ukončením smlouvy. Podmínkou účasti bylo také zajištění kvalitního zákaznického servisu a přistoupení k Etickému kodexu obchodníka v energetických odvětvích.

Kolik ušetříme?

Modelová domácnost se spotřebou elektřiny 3,2 MWh za rok v sazbě D02d a zatepleným rodinným domkem vytápěným plynem se spotřebou 15 MWh ročně ušetří při přechodu na vítězný tarif za neregulovanou složku průměrně 1 942 Kč ročně za elektřinu a 9 980 Kč ročně za plyn. Odhad úspor vychází z porovnání s průměrem cen nejvyužívanějších produktů dominantních dodavatelů na trhu. Výsledná úspora může být samozřejmě v konkrétních případech odlišná, záleží na stávajícím dodavateli, tarifu a spotřebě každého odběrného místa.

Co bude následovat?

Nyní zahajujeme fázi výpočtů, jejímž cílem je zaslat každému registrovanému spotřebiteli individuální nabídku s výpočtem možné

úspory právě pro jeho domácnost. Nabídky budeme rozesílat během března.

Můžu se ještě dodatečně zaregistrovat?

Registrace uživatelů do hromadné změny dodavatelů oficiálně skončila ke dni aukce. Nyní je možné ucházet se o místa, která se uvolní po těch, kdo se rozhodnou nevyužít naší nabídky. Stačí vyplnit registrační formulář na stránce www.ChciVyhodnejsiEnergie.cz a počkat do první poloviny dubna na zprávu, zda má vítězný dodavatel ještě kapacitu vás přijmout. Registrace je nadále zdarma a nezavazuje vás k přechodu k novému dodavateli.

Jsem zaregistrovaný/-á a stávající dodavatel mi zaslal výhodnou nabídku

Někteří dodavatelé reagují na potenciální odliv zákazníků k jinému dodavateli

tím, že oslovují spotřebitele s (obvykle časově omezenými) nabídkami, které jsou výhodnější než spotřebitelův stávající tarif. Samozřejmě vítáme každé snižování cen za energii na trhu, ke kterému dojde v reakci na naši pořádanou hromadnou změnu dodavatelů. Spotřebitelé by si však před kývnutím na nabídku od stávajícího dodavatele měli důkladně prostudovat všechny podmínky nového tarifu a ujistit se, že jsou pro ně opravdu výhodné. U smluv uzavřených s vítězným dodavatelem naší aukce garantujeme zaregistrovaným spotřebitelům vstřícné podmínky, především stejnou cenu po celou dobu trvání smlouvy, žádné poplatky spojené s ukončením smlouvy a žádné automatické prodloužování smlouvy na dobu určitou. ✕

Chcete se dodatečně registrovat?

Vyplňte jednoduchý formulář na webových stránkách ChciVyhodnejsiEnergie.cz.

www.ChciVyhodnejsiEnergie.cz

Na webových stránkách kampaně najdete odpovědi na nejčastější dotazy. Každý všední den od 9 do 17 hodin jsme vám také k dispozici na kontaktní lince 272 272 271. Můžete rovněž napsat na energie@dtest.cz

Hledáte informace?

**Přehled vybraných testů
z posledních let.
Výsledky všech testů
a další informace najdete
na www.dtest.cz.**

Auto + doprava

Alkoholtestery	1/16
Bezpečnost automobilů	1/15
GPS navigace	1/14; 1/15
Letní pneumatiky	4/14; 3/15
Zimní pneumatiky	10/14; 10/15

Děti

Autosedačky	6/14; 6/15
Dětské bezpečnostní zábrany	3/15
Dětské chůvičky	9/15
Dětské nosiče (klokanky)	3/14
Dětské pleny	5/15
Dětské postýlky	12/15
Dětské vozíky za kola	7/13
Kočárky	12/13; 11/14
Opalovací přípravky pro děti	7/14
Přesnídávky s jahodami	5/15
Škodlivé látky ve výrobcích pro děti	2/15
Školní aktovky	8/15

Domácnost

Detektory kouře	12/13
Digestoře	11/14; 11/15
Domácí pekárny	9/14
Fotovoltaické panely	2/16
Chladničky	6/12; 12/14
Kávovary	12/13; 12/14; 9/15
Kuchařské nože	1/15
Kuchyňské roboty	5/13; 12/15
Mikrovlnné trouby	1/13; 5/14
Myčky nádobí	5/14; 10/14; 11/15
Odstraňovače skvrn	8/13
Odšťavňovače	10/15
Prací prostředky	10/13; 7/14; 8/15
Práčky	4/14; 9/14; 5/15
Pyrolytické trouby	11/13
Robotické vysavače	3/14
Ruční šlehače	2/15
Sendvičovače	7/15
Stolní mixéry	1/14
Sušičky prádla	8/14; 10/15
Topinkovače	2/14
Tyčové mixéry	4/15
Vestavné mikrovlnné trouby	12/15
Vysavače	6/13; 8/14; 9/15
Zdroje světla	8/13; 10/14
Zmrzlinovače	7/14
Žehličky	6/14; 3/15

Obraz + zvuk

AV receivery	2/14
Baterie	6/14
Bezdrátové a dokovací reproduktory	4/15
Fotoaparáty	7/14; 2/15; 7/15; 2/16
Hi-fi systémy	1/14; 12/15
Projektor	8/14

Sluchátka	10/14
Soundbary	1/15
Sportovní kamery	9/14; 5/15
Televizory	3/14; 12/14; 10/15

Telefony + počítače

Bezpečnostní aplikace	8/13
Mobilní telefony	11/14; 6/15
Navigace pro mobily	8/14
Ochrana počítače	4/15
Pevné disky	2/16
Přepětové ochrany	7/13
Tablety	12/13; 12/14; 12/15
3D tiskárna	8/13
Tiskárny	5/14; 3/15; 1/16

Sport + hobby

Běžecské kalhoty	9/14
Běžecské ponožky	9/13
Brusky	11/15
Cyklistické přilby	5/14
Dřevní pelety	9/15
Granule pro kočky	8/15
Chytré náramky	2/15
Nosiče kol	5/15
Outdoorové navigace	6/15
Plotostřihy	7/15
Řetězové pily	9/13
Sekačky benzínové	3/13; 4/15
Sekačky elektrické	3/12; 4/15
Sekačky robotické	4/14
Vrtačky	2/14; 1/16

Zdraví + kosmetika

BB krémy	11/14
Deodoranty	11/15
Elektrické zubní kartáčky	1/14; 2/16
Holicí strojky a holítka	11/13
Krémy proti vráskám	6/14
Opalovací přípravky	7/12; 7/13
Osobní váhy	1/16
Repelenty	6/15
Silonky	10/13

Jídlo + pití

Balené chleby	6/15
Citróny, limetky, máta	8/13
Grilovací klobásky	8/15
Hořčice	4/14
Hořčické trubičky a oplatky	1/14
Jablečné džusy a mošty	10/14
Jahodové džemy	6/14
Jedlé tuky	11/13
Jogurty jahodové	9/13
Kakao	11/15
Kávové kapsle	12/14
Ledové čaje	8/14
Listová těsta	9/14
Lovecké salámy	3/15
Máslo	1/16
Mletá masa	2/15
Mléko	3/14
Musli tyčinky	10/15
Mykotoxiny v rozinkách a arašídech	12/13

Poličan krájený	7/13
Rajčatové protlaky a pyré	9/15
Rostlinné roztíratelné tuky	4/15
Sardinky v konzervě	2/16
Slunečnicové oleje	11/14
Smetany	3/12; 2/14
Sušené datle a fíky	12/15
Špagety	7/14
Špekáčky	5/14
Vanilkový a vanilinový cukr	4/14
Vejce (čerstvá)	6/13
Vepřová šunka dušená	10/13
Zelené čaje	1/15
Zmrzliny	7/15

Právo + finance

Aukční portály	12/13
Autorské právo a ochrana vlastních fotografií	9/15
Běžné účty	5/14; 9/15
Cestovní pojištění	6/14; 6/15
Cestovní smlouvy	5/14
Co s nehodícími se dárky	1/16
Daně	1/15
Dětské účty	7/14
Dovolená bez zájezdu	8/14
Elektřina zlevňuje	7/15
Exekuce	4/15
Havarijní pojištění	11/15
Hypotéky	3/15
Investice a poplatky	9/14
Jak na nájem bytu	8/15
Mimosoudní řešení sporů	12/15
Mobilní tarify	10/14; 5/15
Náhrada újmy a škody	11/14
Nákup na internetu	4/14; 12/14; 8/15
Nechtěné dárky	1/15
Nový občanský zákoník	1/14
Operátoři, změny smluv a pokuty	11/15
Plyn	8/15
Pojištění nemovitosti	4/14
Pojištění odpovědnosti	11/14
Pojištění schopnosti splácet	2/15
Povinné ručení	2/14; 2/16
Problémy se zájezdy	6/15
Prodej a nákup použité věci	3/15
Převzít či nepřevzít?	10/13
Reklamace služeb	7/14; 10/14
Reklamace zájezdu	6/14
Rozhodčí řízení a mediace	5/15
Smlouva o dílo	3/14
Smlouvy s operátory	9/14
Spotřebitelské úvěry	12/14
Spořicí účty	8/14; 10/15
Stavba	7/15
Stavební spoření	12/15
Úpadek cestovní kanceláře	8/13
Záruka a NOZ	2/14
Zdravotní pojištění	4/15
Značení textilu	2/16
Ztráta radosti z dovolené	9/13
Životní pojištění	5/13; 1/16

Předplatte si dTest a ušetříte

Výsledky testů a spousta užitečných informací každý měsíc ve vaší schránce a denně na www.dtest.cz.

Roční předplatné časopisu

dTest v ČR: 849 Kč

Roční předplatné časopisu

dTest v SR: 34,90 EUR

Cena zahrnuje:

- 12 vydání časopisu
- zdarma roční přístup do online databáze více než 13 500 výrobků otestovaných od roku 2005
- přístup k výsledkům testů v mobilní aplikaci dTest
- speciální poradenskou linku s přednostním servisem
- zdarma bonus v podobě praktické brožury vzorů pro řešení spotřebitelských problémů podle nového občanského zákoníku v hodnotě 200 Kč
- Pro srovnání: Ve stánkovém prodeji stojí 12 vydání časopisu dTest 1068 Kč bez přístupu do online databáze a dalších výše uvedených předplatitelských výhod.

Jak předplatné objednat?

Nabízíme několik možností:

- elektronicky: vyplněním objednávky na www.dtest.cz/predplatne nebo www.dtest.sk/predplatne
- telefonicky: na čísle 241 404 922
- zasláním SMS na číslo 604 556 874 ve formátu: dtest jméno příjmení ulice číslo popisné PSČ obec e-mail
- výsledky jednotlivých testů lze zaplatit kartou nebo přes SMS; informace u jednotlivých testů na www.dtest.cz/ www.dtest.sk

dTest: Jinak než ostatní

Objektivně, nezávisle, bez reklam

Testuje se v laboratořích, ne v redakci

- Naši redaktoři osobně netestují žádné výrobky ani potraviny. Pro tyto účely využíváme profesionální laboratoře vybavené potřebnými technologiemi a zkušenostmi.
- Specializované laboratoře nám poskytují odborné zázemí a know-how. Při vyhodnocování výsledků si na pomoc bereme normy, zkušenosti laboratořích, očekávání spotřebitelů, ale i selský rozum.
- Jména laboratořích nezveřejňujeme, chráníme tak jejich nezávislost. Před zavedením tohoto pravidla bývaly laboratoře v některých případech vystaveny tlaku ze strany výrobců, kteří u nich mohou také zadávat zakázky.

Výrobci nemají žádnou možnost ovlivnit výsledek našich testů

- Vzhledem k tomu, že nejsme klasickým časopisem, ve kterém může i polovinu obsahu tvořit reklama, výrobci na nás nemohou vyvíjet tlak v podobě hrozby ukončení inzerce. Ta je hlavním zdrojem financí pro provoz běžných médií.
- Při nákupu výrobků do testu postupujeme jako běžný spotřebitel. Výrobky nakupujeme anonymně v maloobchodní síti, nikdy je nepřijímáme od výrobců.
- Výběr výrobků vychází z pečlivého průzkumu trhu u nás i v dalších státech, kde působí spotřebitelské organizace účastníci se daného testu.

Využíváme mezinárodní spolupráci a zkušeností našich partnerů

- dTest je jediným českým členem mezinárodní organizace zastřešující nezávislé testování pro spotřebitele (International Consumer Research & Testing).
- Zkušenosti desítek spotřebitelských organizací po celém světě jsou nejlepším předpokladem pro vytvoření optimálních podmínek pro testování.
- Díky dlouholeté praxi a mezinárodní spolupráci s jasně danými pravidly je zajištěno, že v testech se pracuje s relevantními daty, objektivními postupy a reálnými potřebami spotřebitelů.

Více o fungování dTestu najdete na

www.dtest.cz/onas

Nahlédnutí do dTestu 4–2016

© Photographee.eu / Fotolia

Mleté červené papriky

Jak dobře barví mletá červená paprika? Nepomáhají jí s tím zatajená umělá barviva? A skutečně dodá jídlu žádanou chuť? Odpovědi na tyto a další pikantní otázky najdete v dubnovém vydání.

Žehličky

Jak kvalitně dokážou tyto přístroje žehlit různé typy látek, jak snadné či náročné jsou z hlediska obsluhy nebo jak odolná je jejich žehlicí plocha odhalíme v našem testu.

Sekačky

S příchodem jara se trávníky začínou dožadovat sekání a zahrádkáři budou probouzet sekačky ze zimního spánku. Pokud ta vaše dosloužila, v našem srovnávacím testu si můžete vybrat novou.

Sluchátka

Do uší, na uši, přes uši, okolo uší nikdo nesmí stát nebo sluchátka nebudou hrát. V dubnu se můžete těšit na rozsáhlý test desítek sluchátek všech typů.

© Viktor / Fotolia

© arenaphotouk / Fotolia

© michaeljung / Fotolia

3 důvody, proč si předplatit dTest

1. Peníze vložené do předplatného se vám mohou vrátit už během jediného nákupu. Naše nezávislé testy ukazují, že dražší výrobky nemusí být lepší než levnější konkurence. S dTestem efektivně nakoupíte a ušetříte.

2. Jako předplatitel získáváte zdarma přístup do unikátní databáze tisíců testů na našich webových stránkách www.dtest.cz.

3. Praktické dárky, které dostávají naši předplatitelé, potěší a usnadní život.

Předplatné objednávejte na www.dtest.cz/predplatne nebo na telefonním čísle **241 404 922**.